

PHOENIX MAGAZINE

Τεύχος **11** – Σεπτέμβριος 2025

ΜΕΓΑΛΗ
ΜΙΚΤΗ
ΣΤΟΑ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΕΚΤΟΝΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Σεπτέμβριος 2025

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Οι Σκιές του Πολέμου: Ανθρώπινες Ζωές σε Δανεισμό

Η Ιστορική και Μυητική Σημασία της 28ης Οκτωβρίου 1940

Η Γεωμετρία της Ψυχής

Ο τόπος όπου δεν υπάρχουν μαθηματικά

Φράνς Κάφκα (Franz Kafka)

Όσιρις, ο Θεός των νεκρών

Ουίλλιαμ Μπλέικ (William Blake)

Λόμπσανγκ Ράμπα: Μυημένος Λάμα ή απατεώνας;

Μέρος 2ο: Το αίνιγμα της ταυτότητας του Λόμπσανγκ Ράμπα

Η Αστρολογία στη Βίβλο

Ο κόσμος του Σώματος, της Ψυχής & του Νου

Περί Σιγής

Τεκτονισμός & Αριθμολογία: Η Ιερή Συμφωνία Του Σύμπαντος

Φόβος: Φίλος, Ψευδαίσθηση, Καθρέφτης

Το ZEN & πως να το κατακτήσουμε

Το ξίφος

Φθινοπωρινή Ισημερία, μια γιορτή... ισορροπίας!

Ποίηση είναι... *"Είμαι εδώ (νύσταξες πασάκα μου)"*, Νικόλας Κουτσοδόντης

Οι Σκιές του Πολέμου: Ανθρώπινες Ζωές σε Δανεισμό

αρθρογραφεί η Ματίνα Βασιλοπούλου

Στον καμβά της ιστορίας, οι πόλεμοι υφαίνονται με νήματα ανθρώπινων ονείρων και ελπίδων, αλλά και με αίμα και δάκρυα. Κάθε σύγκρουση, κάθε μάχη, δεν είναι παρά μια τραγωδία που εκτυλίσσεται στις ψυχές των ανθρώπων. Η αλήθεια είναι σκληρή: οι άνθρωποι μοιάζουν συχνά ανήμποροι μπροστά στη θύελλα του πολέμου, ικανοί μόνο να την προκαλούν.

Στην αέναη πορεία της ανθρώπινης ύπαρξης, πόλεμοι αναδύονται συνεχώς ως σκοτεινές σκιές, να σαρώνουν τα όνειρα και τις ελπίδες των λαών. Κάθε σύ-

γκρουση, κάθε μάχη, δεν είναι απλώς μια ιστορική αναμέτρηση, αλλά μια αντανάκλαση της ανθρώπινης φύσης—της ικανότητας—ή της **ανικανότητας**—για αγάπη και δημιουργία, αλλά και της τάσης για καταστροφή και βία.

Κάθε πόλεμος φέρει μαζί του τις σπαραχτικές απώλειες ανθρώπινων ζωών. Στις ράγες της ιστορίας, οι στατιστικές δεν είναι παρά αριθμοί που κρύβουν πίσω τους ιστορίες οικογενειών, παιδιών και ονείρων που χάθηκαν. Στην καρδιά αυτής της καταστροφής, αναδυόμαστε ως κοινωνία, αναρωτώμενοι: Πώς μπορεί η ανθρωπότητα να καταδι-

κάσει τη ζωή της ίδιας της ύπαρξής της;

Στη σκηνή του κόσμου, οι ηθοποιοί είναι οι άνθρωποι, με τους ρόλους τους να ποικίλλουν. Οι ηγέτες, οι στρατιώτες, οι πολίτες—όλοι συμμετέχουν σ' αυτή την **ανθρώπινη** κωμωδία που δεν έχει τέλος. Αλλά ποιο είναι το κόστος; Κάθε ζωή που χάνεται, κάθε οικογένεια που διαλύεται, είναι ένα κομμάτι της ανθρωπιάς μας που χάνεται για πάντα. Τα παιδιά που μεγαλώνουν με τις αναμνήσεις του πολέμου, οι ηλικιωμένοι που θυμούνται μια ειρηνική εποχή, όλοι αυτοί πληρώνουν την πιο ακριβή τιμή.

Μα πώς μπορεί ο άνθρωπος, με τη λογική και την καλοσύνη του, να βυθίζεται σε τέτοιες σκοτεινές θάλασσες; Είναι ο φόβος; Είναι η απληστία; Ή μήπως η ανάγκη για δύναμη και έλεγχο; Οι απαντήσεις είναι πολλές, αλλά οι συνέπειες είναι

κοινές: η καταστροφή. Κάθε φορά που οι άνθρωποι επιλέγουν τον πόλεμο, επιλέγουν να ξεχάσουν την ανθρωπιά τους.

Ωστόσο, μέσα από τις στάχτες, πάντα υπάρχει η ελπίδα. Η ελπίδα ότι μια μέρα, οι άνθρωποι θα θυμηθούν ότι η αγάπη και η συνεργασία είναι οι πραγματικές δυνάμεις που μπο-

ρούν να αλλάξουν τον κόσμο. Ότι η ιστορία δεν είναι μια αναγκαία επανάληψη του παρελθόντος, αλλά μια ευκαιρία για επανεξέταση και αναγέννηση.

Στην τελική ανάλυση, οι συνέπειες των πολέμων είναι ένα δίδαγμα για την ανθρωπότητα. Αντί να είναι απλώς μια επανάληψη του παρελθόντος, η ιστορία μας καλεί να αναγνωρί-

σουμε τη δύναμη του διαλόγου, της συνεργασίας και της ειρηνικής συνύπαρξης. Η ανθρωπότητα έχει τη δυνατότητα να επιλέξει την αγάπη και τη δημιουργία, αντί της μισαλλοδοξίας και της καταστροφής. Ας ελπίσουμε (να ελπίσουμε;) ότι η φωνή της ειρήνης θα κυριαρχήσει, και ότι οι επόμενες γενιές θα ζήσουν σε έναν κόσμο που θα έχει

μάθει από τα λάθη του παρελθόντος.

Να αναστοχαστούμε την ανθρωπινή φύση πρέπει και να θυμηθούμε τη θεία καταγωγή της.... ίσως.....

Η Ιστορική και Μυθική Σημασία της 28ης Οκτωβρίου 1940

Η 28η Οκτωβρίου 1940 παραμένει μια από τις πιο σημαντικές ημερομηνίες της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας. Η ημέρα αυτή δεν αποτελεί μόνο την απαρχή της ελληνοϊταλικής σύγκρουσης, αλλά και το σημείο στο οποίο η Ελλάδα ανύψωσε τη φωνή της ελευθερίας ενάντια στην υποδούλωση. Το «Όχι» που αντήχησε τότε δεν ήταν μια απλή διπλωματική απάντηση, αλλά ένα μυσταγωγικό κάλεσμα που ένωσε τον λαό σε ένα κοινό ιδανικό.

Αν εξετάσουμε τη σημασία αυτής της ημέρας όχι μόνο ιστορικά, αλλά και συμβολικά μέσα από την Τεκτονική οπτική, μπορούμε να ανακαλύψουμε βαθύτερα επίπεδα νοήματος: το «Όχι» ως μυθική δοκιμασία, η ενότητα του λαού ως έκφραση αδελφότητας, ο πόλεμος ως αγώνας για την ανέγερση του εσωτερικού και συλλογικού Ναού της Ελευθερίας.

Το Ιστορικό Πλαίσιο

Στα τέλη της δεκαετίας του 1930, η Ευρώπη συγκλονιζόταν από την άνοδο του

φασισμού και του ναζισμού. Ο Μουσολίνι, επιδιώκοντας την ανασύσταση μιας νέας Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, στράφηκε προς τα Βαλκάνια και ειδικότερα την Ελλάδα. Ο Ιωάννης Μεταξάς προσπάθησε να διατηρήσει την ουδετερότητα, αλλά οι ιταλικές αξιώσεις ξεπέρασαν κάθε όριο. Τις πρώτες πρωινές ώρες της 28ης Οκτωβρίου 1940, ο Ιταλός πρέσβης Γκράτσι παρέδωσε το γνωστό τηλεσίγγραφο: η Ελλάδα έπρεπε να επιτρέψει την ελεύθερη διέλευση των ιταλικών στρατευμάτων και την κα-

τοχή στρατηγικών σημείων. Η απάντηση του Μεταξά, «Alors, c'est la guerre», αντήχησε όχι μόνο ως πολιτική απόφαση, αλλά και ως συμβολική πράξη Ελευθερίας.

Το «Όχι» ως Ιερή Άρνηση

Στην Τεκτονική παράδοση, κάθε μύηση ξεκινά με την άρνηση της υποταγής στο σκοτάδι της άγνοιας και

Η Ενότητα του Έθνους και το Ιδεώδες της Αδελφοσύνης

Ένα από τα τρία θεμελιώδη ιδανικά του Τεκτονισμού είναι η Αδελφοσύνη. Η 28η Οκτωβρίου υπήρξε η στιγμή όπου η Ελλάδα βίωσε την αληθινή ενότητα. Πολιτικοί διχασμοί, ταξικές διαφορές και ιδεολογικές αντιπαραθέσεις παραμερί-

και οι απώλειες αποτέλεσαν το καμίνι δοκιμασίας για τον ελληνικό λαό. Στην Τεκτονική διδασκαλία, κάθε μύηση είναι μια πορεία μέσα από τις τέσσερις δοκιμασίες: της γης, του ύδατος, του αέρα και του πυρός.

Οι Έλληνες στρατιώτες βίωσαν κυριολεκτικά αυτές τις δοκιμασίες:

28η Οκτωβρίου 1940

την αποδοχή της Δοκιμασίας. Ο υποψήφιος αφήνει πίσω του τον παλιό κόσμο για να εισέλθει στον Ναό της Γνώσης.

Το «Όχι» της 28ης Οκτωβρίου συνιστά μια τέτοια μνητική άρνηση: η Ελλάδα αρνήθηκε την αλυσίδα της σκλαβιάς, προτίμησε τον δρόμο της δοκιμασίας, γνωρίζοντας ότι αυτός περνά από πόνο, θυσία και αίμα. Όπως ο Μαθητής αρνείται την πλάνη για να βαδίζει προς το Φως, έτσι και το έθνος αρνήθηκε την παράδοση για να βαδίζει προς την Ελευθερία.

στηκαν.

Ολόκληρος ο λαός, από τις γυναίκες της Πίνδου που μετέφεραν πολεμοφόδια μέχρι τους φαντάρους στα βουνά της Αλβανίας, εργάστηκε ως ένα Σώμα, σαν αδελφότητα στρατευμένη στον ίδιο σκοπό. Η εικόνα αυτή αντανakλά την εργασία των Τεκτόνων μέσα στον Συμβολικό Ναό: κάθε λίθος, μικρός ή μεγάλος, συμβάλλει στην ανέγερση του οικοδομήματος.

Ο Πόλεμος ως Δοκιμασία – Μνητική Αντοχή

Οι σκληρές μάχες στα βουνά της Ηπείρου, ο παγωμένος χειμώνας του 1940-41

- Γη: τα βουνά και οι λάσπες. Ύδωρ: το χιόνι και οι καταιγίδες.

Αήρ: η ψυχική αντοχή απέναντι στον φόβο.

Πυρ: οι μάχες και οι κακουχίες.

Μέσα από αυτή την πορεία, το έθνος μύηθηκε σε μια ανώτερη εμπειρία: την αυταπάρνηση και την ανιδιοτελή θυσία.

Η Θυσία και ο Βαθμός του Διδασκάλου

Στον βαθμό του Διδασκάλου στον Τεκτονισμό, το κεντρικό μυστήριο είναι ο θάνατος και η ανάσταση του Τέκτονα: η κατάρρευση του εγώ και η ανάδυση μιας νέας, φωτισμένης ύπαρξης.

Η Ελλάδα του 1940 έζησε ακριβώς αυτήν τη διαδικασία. Μέσα από τον πόλεμο και αργότερα την Κατοχή, βυθίστηκε στο σκοτάδι του θανάτου, της πείνας και της καταστροφής. Αλλά από αυτήν τη δοκιμασία αναδύθηκε με νέα πνοή, με νέα πίστη στην αξία της ελευθερίας.

Η θυσία των στρατιωτών και των αμάχων ήταν η συμβολική «πτώση» η Αντίσταση και η απελευθέρωση αποτέλεσαν την «ανάσταση». Έτσι, η 28η Οκτωβρίου μπορεί να ιδωθεί ως μνημιακή είσοδος στον βαθμό του Διδασκάλου για ολόκληρο το έθνος.

Η Ελλάδα ως Ζωντανός Ναός

Για τους Τέκτονες, ο Ναός δεν είναι ένα απλό οικοδόμημα, αλλά το σύμβολο της ανώτερης ανθρωπίνης και συλλογικής δημιουργίας. Την εποχή του πολέμου, ολόκληρη η Ελλάδα έγινε ένας Ναός: Ο στρατός, οι πολίτες και η διασπορά ήταν οι «λίθοι» που χτίζουν το οικοδόμημα. Οι θυσίες ήταν το τσιμέντο που ένωνε τις πέτρες. Ο σκοπός, η Ελευθερία, ήταν η στέγη που κάλυπτε όλο το έργο. Η Ελλάδα απέδειξε ότι ακόμη και υπό κακουχίες,

ένας λαός μπορεί να χτίσει μέσα του έναν αόρατο Ναό, που κανένας κατακτητής δεν μπορεί να γκρεμίσει.

Η Παγκόσμια Αντίληψη – Ελλάδα & Οικουμενικά Ιδεώδη

Η συμβολή της Ελλάδας στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο αναγνωρίστηκε διεθνώς. Ο Τσώρτσιλ δήλωσε: «Οι ήρωες πολεμούν σαν Έλληνες». Αλλά πέρα από το στρατιωτικό αποτέλεσμα, η σημασία ήταν βαθύτερη: η Ελλάδα ανέδειξε το οικουμενικό ιδεώδες της Ελευθερίας. Αυτό το ιδεώδες είναι το ίδιο που ο Τεκτονισμός καλλιεργεί μέσα από τα τρία βασικά του προτάγματα: **Ελευθερία**: άρνηση της υποταγής. **Ισότητα**: όλοι, πλούσιοι και φτωχοί, πολεμήσαν πλάι πλάι. **Αδελφοσύνη**: ο ένας στήριζε τον άλλον, χωρίς διάκριση. Με αυτή την έννοια, η 28η Οκτωβρίου ξεπερνά τα όρια της ελληνικής ιστορίας και μετατρέπεται σε οικουμενικό μύθημα.

Η Σημασία Σήμερα

Στις μέρες μας, η μνήμη της 28ης Οκτωβρίου δεν είναι απλώς ένα κεφάλαιο του παρελθόντος. Είναι μια διαρκής μήυση που μας καλεί να σταθούμε με θάρρος απέναντι στις νέες

μορφές καταπίεσης: πολιτικής, κοινωνικής ή πνευματικής. Όπως ο Μαθητής, ο Εταίρος και ο Διδάσκαλος περνούν τις δοκιμασίες τους στον Ναό, έτσι και οι σύγχρονοι πολίτες καλούνται να εργαστούν για έναν κόσμο πιο ελεύθερο, πιο δίκαιο και πιο ανθρωπινό. Η 28η Οκτωβρίου μάς υπενθυμίζει ότι η ελευθερία δεν χαρίζεται, αλλά κατακτάται μέσα από συνεχή αγώνα και εσωτερική καλλιέργεια.

Η 28η Οκτωβρίου 1940 είναι μια ιστορική στιγμή μεγάλης εθνικής σημασίας, αλλά και μια μνημιακή εμπειρία που μπορεί να ιδωθεί μέσα από τον Τεκτονισμό. Το «Όχι» υπήρξε το μνημιακό βήμα ενός λαού που αρνήθηκε τον σκοταδισμό, βίωσε τη δοκιμασία, έζησε τον θάνατο και γνώρισε την ανάσταση. Η ημέρα αυτή δεν είναι μόνο μνήμη, αλλά σύμβολο διαρκούς εργασίας στον εσωτερικό και συλλογικό Ναό της Ανθρωπότητας. Η Ελλάδα του 1940 μας καλεί να συνεχίσουμε τον ίδιο δρόμο: με Ελευθερία, Ισότητα και Αδελφοσύνη, να οικοδομούμε έναν κόσμο φωτεινότερο.

M.B.

Η Γεωμετρία της Ψυχής

Το 5ετές ταξίδι της Πυθαγορικής Ανάβασης του Εταίρου

αρθρογραφεί η Katie M. Cumsille

Η Τελετή της Μετάβασης οδηγεί τον Εταίρο σε ένα εσωτερικό ταξίδι μέσα από το λαβύρινθο του ανθρώπινου πνεύματος, καθοδηγούμενο από την αρχαία σοφία του Πυθαγόρα. Το μονοπάτι του Εταίρου δεν είναι μια γραμμική πρόοδος, αλλά μια σπειροειδής άνοδος, όπου κάθε βήμα είναι ένας ρυθμικός παλμός στη μεγάλη συμφωνία του κοσμικού νόμου. Ο Πυθαγόρας, ένας δάσκαλος που αντιλαμβανόταν τους αριθμούς ως τη γλώσσα του Θείου, διδάσκει ότι η ψυχή πρέπει να εναρμονιστεί για να συντονιστεί με τη μεγαλύτερη τάξη του σύμπαντος. Μέσω του καθαρισμού των αισθήσεων, της καλλιέργειας των τεχνών και της πειθαρχημένης μελέ-

της του φυσικού νόμου, ο Εταίρος μαθαίνει πώς να διαμορφώνει την εσωτερική του γεωμετρία, ευθυγραμμίζοντας τη φύση του με τις υπερβατικές αρχές που διέπουν την ύπαρξη. Μέσω της ενσωμάτωσης της γνώσης και του ηθικού σκοπού, ο «τεχνίτης» ανυψώνεται πάνω από τα συνηθισμένα πνευματικά επιτεύγματα, μεταμορφώνοντας τον εαυτό του σε μια ζωντανή προσωποποίηση της παγκόσμιας αρμονίας που ο Πυθαγόρας έβλεπε στους αριθμούς. Με αυτόν τον τρόπο, το ταξίδι του Εταίρου γίνεται ένα ταξίδι εξευγενισμού και εναρμόνισης, όπου η γνώση, η αρετή και η υπηρεσία συγχωνεύονται σε μια ενιαία, λαμπρή έκφραση της ανώτερης κλήσης της ψυχής.

ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΛΗΨΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΣΜΙΚΗ ΤΑΞΗ

Στο Πρώτο Ταξίδι, που αντιπροσωπεύει το πρώτο έτος ως μαθητής στη σχολή του Πυθαγόρα, ο Εταίρος διδάσκεται την ανάγκη να καθαρίσει και να εξαγνίσει τις Αισθήσεις του. Διότι οι Αισθήσεις δεν είναι απλώς όργανα αισθητηριακής απόλαυσης· είναι η πρώτη επαφή της ψυχής με την υλικότητα. Όταν αναπτύσσονται σωστά, οι Αισθήσεις γίνονται πύλες προς τη γνώση, επιτρέποντας στον εσωτερικό νου να κατανοήσει και να ερμηνεύσει τη γλώσσα της Φύσης. Ωστόσο, αν αφεθούν ανεξέλεγκτες, οι Αισθήσεις μπορούν να μολυνθούν από τις περισπασμούς της νεωτερι-

κότητας, οδηγώντας την ψυχή σε παραφροσύνη και διαταράσσοντας την κατανόησή της για την κοσμική τάξη. Το σφυρί που χτυπά το σκαρπέλο συμβολίζει την πνευματική κατανόηση που καθοδηγεί την πειθαρχία, γυαλίζοντας και εξευγενίζοντας τις αισθήσεις σε όμορφα μέσα αντίληψης, μετατρέποντας τις φευγαλέες εντυπώσεις σε βαθύτερη σοφία.

Ο Πυθαγόρας, δάσκαλος των πνευματικών και μαθηματικών αρμονιών, μας διδάσκει ότι η πρόοδος της ψυχής προς τη Θεία Αρμονία επιτυγχάνεται με τον καθαρισμό των επιθυμιών μας, ώστε να τις ευθυγραμμίσουμε με τη τάξη που επικρατεί σε όλο το σύμπαν. Τα μαθήματά του είναι μαθηματικές παραβολές. Μέσα από τις Πυθαγόρειες Τριπλέτες αρχίζουμε να βλέπουμε πώς οι αριθμοί κυβερνούν τα πάντα και πώς η πειθαρχία του νοητικού επιπέδου φέρνει τάξη στο χάος. Κατά το πρώτο έτος της εκπαίδευσής του, ο Εταίρος βιώνει την αρμονία της αντίληψης μέσω της Πυθαγόρειας Τριπλέτας των 3, 4 και 5. Ο αριθμός τρία αντιπροσωπεύει την αισθητηριακή εισροή (φυσική αντίληψη), ο αριθμός τέσσερα αντιπροσωπεύει την ερμηνεία αυτής της εισροής (γνωστική επεξεργασία) και ο αριθμός πέντε αντιπροσωπεύει την διανοητική σύνθεση (βαθύτερη κατανόηση).

Όταν πειθαρχούνται και ισορροποούνται, οι Αισθήσεις ενώνουν την φυσική εισροή με την διανοητική εκροή, ακριβώς όπως η υποτεινόμενη εναρμονίζει τις δύο πλευρές ενός ορθογώνιου τριγώνου. Έτσι, ο καθαρισμός των Αισθήσεων θέτει τα κατάλληλα θεμέλια για την διανοητική και πνευματική ανύψωση του Εταίρου, καθώς η τριαδική φύση των Πυθαγόρειων Τριπλέτων είναι θεϊκή και συμβολίζει το ανώτερο ταξίδι της ψυχής σε υψηλότερα επίπεδα συνείδησης.

Καθώς οι Αισθήσεις μας εξευγενίζονται, γίνονται υπηρέτες, και όχι κυρίαρχοι, ενός φωτισμένου νου, επιτρέποντάς μας να ξεφύγουμε από τη βαρύτητα του εγκόσμιου και να αντιληφθούμε πραγματικά την Πραγματικότητα. Ωστόσο, η καλλιέργεια των Αισθήσεων δεν είναι ο τελικός στόχος του ταξιδιού του Εταίρου, αλλά το πρώτο βήμα στο μονοπάτι προς την αρμονία και, τελικά, την ενότητα. Το μάθημα που αποκομίστηκε από το Πρώτο Ταξίδι φέρνει την ψυχή πιο κοντά στη θεία τάξη που ο Πυθαγόρας διακήρυξε με τόσο πάθος και εξήγησε μαθηματικά: μια αρμονία όπου οι σκέψεις, οι λέξεις και οι πράξεις μας είναι σε απόλυτη ευθυγράμμιση με τις αιώνιες αρχές της Αλήθειας και της Αρετής.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΜΕ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΩΝ ΣΦΑΙΡΩΝ

Μόλις ο Εταίρος εσωτερικεύσει τα μαθήματα που βρήκε στο πρώτο του έτος, συνεχίζει το ταξίδι του. Κατά το δεύτερο έτος, βυθίζεται στη μελέτη των Τεχνών. Αυτό το στάδιο είναι κάτι περισσότερο από μια εξερεύνηση των αισθητικών αναζητήσεων. Είναι η καλλιέργεια του νου ώστε να αντιλαμβάνεται σωστά, ώστε να μπορεί να εκφράζει με ακρίβεια την υπερφυσική αρμονία του σύμπαντος. Ο Πυθαγόρας διδάσκει ότι αυτή η κοσμική, υπέροχη αρμονία δημιουργείται και διατηρείται από τις κινήσεις όλων των ουράνιων σωμάτων· και ότι αυτές οι μαθηματικές αναλογίες που βρίσκονται στις αποστάσεις και τις ουράνιες αναλογίες είναι παρόμοιες με τις αναλογίες που βρίσκονται στη μουσική· έτσι, κάθε πλανήτης, καθώς κινείται, δημιουργεί μια συχνότητα δόνησης που, όταν συνδυάζεται με άλλες, αν κάποιος έχει τις πνευματικές αισθήσεις να το αντιληφθεί, μπορεί να ακούσει το Σύμπαν να τραγουδά μια θεϊκή μελωδία που παράγεται από τους πλανήτες και τα αστέρια του - μια μεγάλη κοσμική συμφωνία.

Τώρα που ο Εταίρος έχει εξευγενίσει τις αισθήσεις του ώστε να μπορεί να αντιληφθεί, πρέπει, στο δεύτερο έτος του, να

συντονίσει το μυαλό και το πνεύμα του με αυτή την αρμονία, κατανοώντας ότι η πνευματική ανάπτυξη χωρίς ηθική εκπαίδευση και καλλιτεχνική εξευγενισμένη είναι λανθασμένη, ατελής και ασύμφωνη. Οι τέχνες, επομένως, γίνονται ένα μέσο για να συντονιστεί η ψυχή, μετατρέποντας τις χαοτικές εντυπώσεις σε δομημένες, αρμονικές εκφράσεις. Όταν βασίζεται σε αιώνιες αρχές, η πνευματική ανάπτυξη γίνεται ένας πνευματικός τρόπος ζωής που μετατρέπει τον κατώτερο νου σε αγωγό για την ανώτερη συνείδηση. Οι τέχνες, επομένως, δεν είναι μόνο εκφράσεις της ανθρωπίνης δημιουργικότητας, αλλά και οχήματα της ανώτερης συνείδησης που συνοδεύει την εσωτερική εναρμόνιση της Κοσμικής Τάξης. Καθώς η ψυχή προχωρά σε αυτό το ταξίδι, συντονίζεται με τη Μουσική των Σφαιρών, μαθαίνοντας πώς να αντανakλά τις αιώνιες αρχές της αλήθειας και το νοητικό της επίπεδο σε μορφές που συντονίζονται με την ομορφιά. Οι τέχνες διδάσκουν στον Εταίρο να διαμορφώνει ανώτερες αρμονίες της ύπαρξης, να γίνεται όχι μόνο αποδέκτης γνώσης, αλλά και δημιουργός ομορφιάς, αντανakλώντας στο έργο του τον αρμονικό σχεδιασμό που βρίσκεται στο Μεγάλο Σχέδιο της Φύσης.

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΟΓΙΑΣ

Και πάλι, ο Εταίρος συνεχίζει μετά την ανύψωση της συνείδησής του με τα μαθήματα που απέκτησε από τις σπουδές του στις Τέχνες. Κινείται δεξιόστροφα για να καταλήξει αριστερόστροφα, και βρίσκεται στον κόσμο των Φυσικών Επιστημών. Στο τρίτο έτος ως μαθητής του Πυθαγόρα, ο «τεχνίτης» βυθίζεται στην εξερεύνηση του υλικού σύμπαντος, όχι για να δοξάσει την υλικότητα, αλλά για να κατανοήσει τους φυσικούς νόμους και τη διακυβέρνηση.

Οι Πυθαγόρειοι πίστευαν ότι μπορούσε κανείς να βρει το μαθηματικό πλαίσιο στην τάξη και την ακρίβεια που είναι εγγενείς σε όλη τη δημιουργία. Οι επιστήμες, λοιπόν, γίνονται ένας τρόπος να αντιληφθεί κανείς την αλληλεξάρτηση και την ισορροπία μέσα στη φύση, καθοδηγώντας τον τεχνίτη να αναγνωρίσει ότι οι ίδιες αρχές της τάξης και της αναλογίας υπάρχουν και μέσα στο δικό του είναι.

Η Θεωρία της Αναλογίας του Πυθαγόρα διδάσκει ότι η αρμονία προκύπτει όταν διαφορετικά μέρη σχετίζονται μεταξύ τους μέσω σταθερών αναλογιών, είτε πρόκειται για τη συμμετρία που βρίσκεται στις γεωμετρικές μορφές είτε για τις αρμονικές σχέσεις στη φύση. Αυτή η αρχή αποτελεί το θεμέλιο των μαθηματικών

και των φυσικών επιστημών, όπου η αναλογία διέπει τις σχέσεις μεταξύ ποσοτήτων, σχημάτων και δομών.

Η αναλογία, ωστόσο, είναι κάτι περισσότερο από μια μαθηματική έννοια· είναι μια αντανakλαση της ισορροπίας - μιας ισορροπίας μεταξύ του σωματικού, του διανοητικού και του πνευματικού κόσμου. Ακριβώς όπως τα γεωμετρικά σχήματα επιτυγχάνουν συμμετρία μέσω αναλογικών σχέσεων, έτσι και η σωματική, πνευματική και ηθική εξέλιξη του Εταίρου πρέπει να είναι αναλογική μεταξύ τους. Η υπερβολική έμφαση στην πνευματική ανάπτυξη χωρίς ηθική καθοδήγηση οδηγεί σε δυσαρμονία, όπως ένα τρίγωνο του οποίου οι πλευρές δεν αντιστοιχούν σωστά. Ως εκ τούτου, η μελέτη των Φυσικών Επιστημών γίνεται ζωτικό συστατικό της εκπαίδευσης του Εταίρου, διδάσκοντας ότι η απόκτηση γνώσης πρέπει να χρησιμοποιείται με σύνεση και ηθική. Η ενσωμάτωση των Φυσικών Επιστημών στο ταξίδι του ως μαθητής των μυστηρίων αντικατοπτρίζει μια δέσμευση για διανοητική ανάπτυξη που σέβεται την εγγενή αρμονία του σύμπαντος, προωθώντας μια ζωή όπου η επιστημονική κατανόηση και η ηθική ακεραιότητα συνυπάρχουν σε ισορροπία. Ο κανόνας της κατακόρυφης και το αλφάδι υπενθυμίζουν στον Εταίρο ότι η πραγματική πρόοδος στη γνώση

πρέπει να είναι ευθυγραμμισμένη με τον έντιμο χαρακτήρα και τις ισορροπημένες ενέργειες, αντανakλώντας τις αρμονικές αρχές του σύμπαν.

Η ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ ΤΟΥ ΣΚΟΠΟΥ

Στο τέταρτο έτος, ο «συνάδελφος τεχνίτης» βρίσκει εφαρμογή για τις γνώσεις που έχει αποκτήσει μέχρι τώρα στο ταξίδι του. Διαπιστώνει ότι η πνευματική και ηθική τελειοποίηση δεν είναι πλέον αυτοσκοπός, αλλά πρέπει να τελειοποιηθούν σε ουσιαστική εργασία. Σε αυτό το κρίσιμο

γνώσεις και τις αρετές του όχι για προσωπικό όφελος, αλλά για τη βελτίωση της κοινωνίας, αντανakλώντας τη μετάβαση από την προσωπική πρόοδο στη συλλογική ευθύνη.

Τώρα βρίσκεται στην αίθουσα των Ευεργετών της Ανθρωπότητας. Αυτό το στάδιο τονίζει ότι η εκπαίδευσή του μέχρι τώρα πρέπει τώρα να μεταφραστεί σε έντιμη δράση, αγκαλιάζοντας μια ζωή όπου η γνώση και η χρησιμότητα συνυπάρχουν σε παραγωγική εργασία. Ακριβώς όπως οι μεγάλοι φιλόσοφοι, επιστήμονες και ανθρωπι-

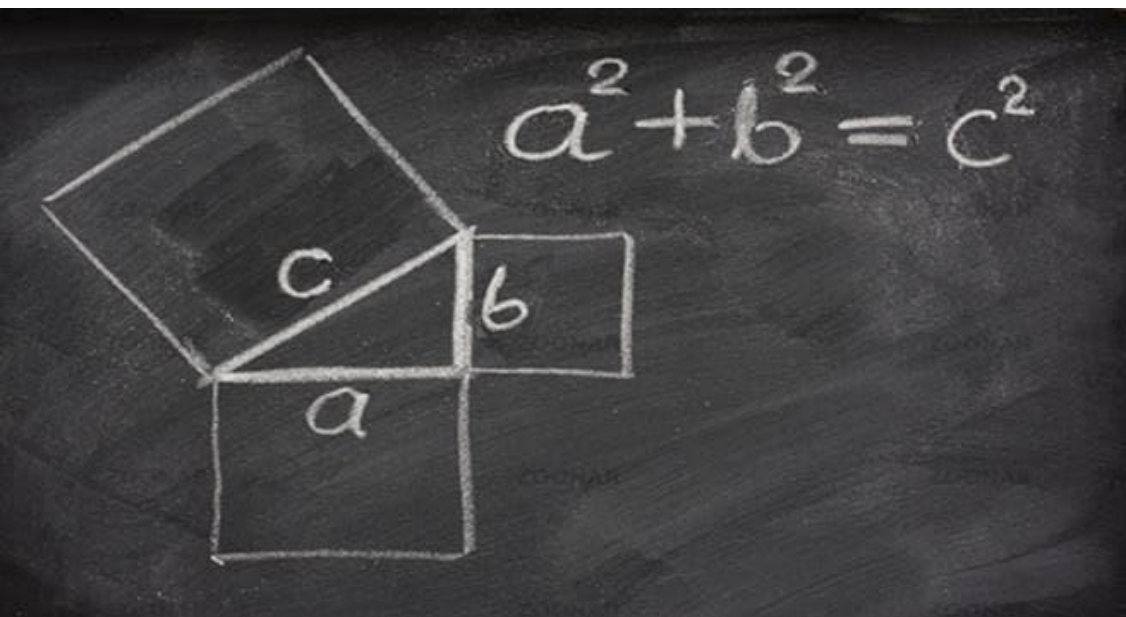
προωθήσει την ανθρώπινη οικογένεια.

Το θεώρημα του Πυθαγόρα $a^2 + b^2 = c^2$ αντιπροσωπεύει με τον πιο εύγλωττο τρόπο το τέταρτο έτος ως μαθητής του Πυθαγόρα. Δείχνει πώς ο πνευματικός Σκοπός (c2) δημιουργείται από την ηθικά καθοδηγούμενη Γνώση (a2) και την αφοσιωμένη Εργασία (b2) όταν βρίσκονται στις σωστές αναλογίες. Το ορθογώνιο τρίγωνο γίνεται μια γεωμετρική αναπαράσταση του πώς διαφορετικές δυνάμεις ενώνουν για να σχηματίσουν έναν μεγαλύτερο σκοπό. Η δομή του θεωρήματος, όπου η υποτείνουσα αντιπροσωπεύει το αρμονικό

αποτέλεσμα των δύο μικρότερων πλευρών, αντανakλά

ισορροπία. Αυτό το θεώρημα καθοδηγεί τον Τεχνίτη να ζήσει το πυθαγόρειο ιδανικό της εναρμόνισης της προσωπικής πρόοδου με το μεγαλύτερο καλό. Σε αυτή την ευθυγράμμιση, ο

Εταίρος δεν γίνεται απλώς ένας αναζητητής της γνώσης, αλλά μια ζωντανή έκφραση της πυθαγόρειας αρμονίας, όπου η σοφία εκδηλώνεται ως δράση και η ψυχή ευθυγραμμίζεται με τον θεϊκό σκοπό μέσω της καλοσύνης και της αγάπης.

σημείο, ο Εταίρος συνειδητοποιεί ότι η αληθινή σοφία δεν βρίσκεται απλώς στην επιδίωξη της προσωπικής ανάπτυξης, αλλά είναι ενθρονισμένη στην καρδιά ενός αληθινού υπηρέτη του Φωτός. Το ταξίδι απαιτεί τώρα από τον Εταίρο να εφαρμόσει τις δεξιότητες, τις

στές κατά τη διάρκεια της ιστορίας έχουν χρησιμοποιήσει τη σοφία τους για να βελτιώσουν την ανθρώπινη κατάσταση, έτσι και ο Εταίρος πρέπει να χρησιμοποιήσει όλα τα απαραίτητα μέσα - σωματικά, διανοητικά και πνευματικά - για να

γίνεται απλώς ένας αναζητητής της γνώσης, αλλά μια ζωντανή έκφραση της πυθαγόρειας αρμονίας, όπου η σοφία εκδηλώνεται ως δράση και η ψυχή ευθυγραμμίζεται με τον θεϊκό σκοπό μέσω της καλοσύνης και της αγάπης.

ΤΟ ΥΨΗΛΟΤΕΡΟ ΙΔΑΝΙΚΟ

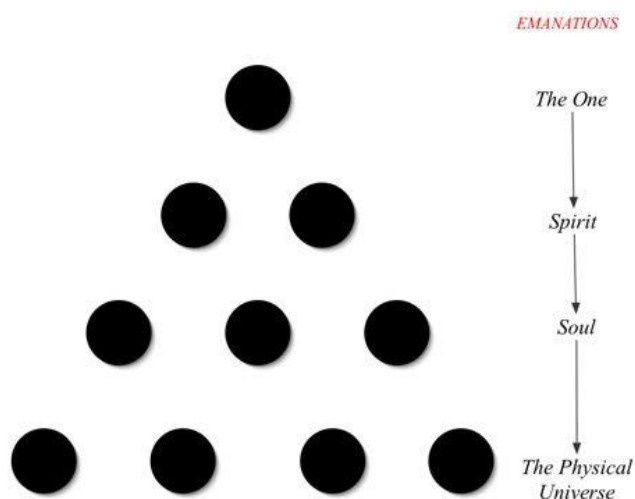
Στο τελευταίο έτος, ο Εταίρος βρίσκεται στο τέλος του ταξιδιού του. Το πέμπτο έτος είναι μια σύνθεση όλων των προηγούμενων ταξιδιών.

Η ψυχή του έχει διανύσει το

αντικατοπτρίζει τη σταδιακή ανάπτυξη της ψυχής μέσα από διαδοχικά επίπεδα ύπαρξης.

Αποτελούμενο από ένα σημείο, δύο σημεία, τρία σημεία και τέσσερα, η Τετράκτυς είναι μια μαθηματική, πνευματική έκφραση των πέντε ετών που έχει διανύσει ο Εταίρος: η Μονάδα δεν μπορεί να βιωθεί αν δεν ενοποιηθούν και οι επτά Αισθήσεις. Οι

Βαθμό, όπου όλα τα μαθήματα των προηγούμενων εναρμονίζονται σε μια μεγάλη και πλήρη κατανόηση ότι «το Υψηλότερο Ιδανικό της Ζωής είναι η Υπηρεσία». Η αληθινή ανύψωση της συνείδησης έγκειται στην αρμονική ανάμειξη των μερών – τις θεϊκές αναλογίες της γνώσης και της ηθικής πρακτικής – δημιουργώντας έτσι την ανιδιοτελή υπηρεσία. Ο βαθμός του Εταίρου διδάσκει με σύμβολα αυτό που πρέπει να κάνει στη συνέχεια στην πράξη: να ενσαρκώσει την προσωποποίηση της Αδελφικής Αγάπης. Το Πέμπτο Ταξίδι γίνεται η συνειδητοποίηση ότι η εργασία, είτε είναι πνευματική, σωματική ή διανοητική, δεν είναι μόνο για την προσωπική μας εξύψωση, αλλά για τη βελτίωση όλων. Είναι ειδικό καθήκον κάθε Εταίρο να αντικατοπτρίζει την Παγκόσμια Αδελφότητα σε όλους, αναζητώντας την ενότητα που εξυπηρετεί το κοινό καλό. Σε αυτό το βαθμό μαθαίνουμε να προσωποποιούμε το πυθαγόρειο ήθος της ομόνοιας σε όλα τα πράγματα. Με αυτόν τον τρόπο, ο Εταίρος γίνεται η ενσάρκωση της αρμονίας του εσωτερικού εαυτού με το μεγαλύτερο κοσμικό σχέδιο. Με αυτή την συνειδητοποίηση, η ψυχή επιτυγχάνει τον υψηλότερο σκοπό της - να αντανakλά την υπέροχη αρμονία του Μεγάλου Αρχιτέκτονα του Σύμπαντος.

μονοπάτι του Ήλιου και τώρα εισέρχεται σε μια κατάσταση κοσμικής ενότητας. Είναι, λοιπόν, σκόπιμο η Τετράκτυς να ενσαρκώνει αυτό το στάδιο. Αυτή η μυστικιστική κατασκευή του Πυθαγόρα αντιπροσωπεύει την τετραπλή φύση της πραγματικότητας: το Σημείο ή Μονάδα ως Ενότητα και θεία πηγή, η Γραμμή ή Διάδα ως Δυαδικότητα και πολικότητα, η Επιφάνεια ή Τριάδα ως Αρμονία και ισορροπία, και το Στερεό ή Τετράδα ως Εκδήλωση και πληρότητα. Το άθροισμα αυτών των στοιχείων ($1+2+3+4=10$) σχηματίζει τον τέλειο αριθμό, που σημαίνει ολοκλήρωση, δημιουργία και θεία τάξη. Είναι ένα ιερό σύμβολο όχι μόνο της αριθμητικής τελειότητας, αλλά και της πνευματικής ανόδου, που

Τέχνες από-δεικνύουν ότι η φύση της Διάδας του σύμπαντος δεν είναι τίποτα περισσότερο από τη Διπλή, αλλά θεϊκή, διάταξη της ύλης που ακτινοβολεί ένα όμορφο κοσμικό τραγούδι που φωτίζει ακόμα και τα πιο σκοτεινά μέρη. Το Τρίτο Ταξίδι δείχνει ότι η Ισορροπία βρίσκεται όταν η ύλη ζει σε αναλογία με το θεϊκό, σχηματίζοντας έτσι τη σοφία - μια τριάδα της ανόδου της ψυχής σε μια ανώτερη συνείδηση. Η Τετράδα είναι η Εκδήλωση της γνώσης που μετατρέπεται σε εργασία και ότι ο Εταίρος υπηρετεί καλύτερα όταν γίνεται Ευεργέτης της Ανθρωπότητας. Τέλος, η κορύφωση αυτών των 10 σημείων διαμορφώνεται στο Πέμπτο Ταξίδι, το τελικό στάδιο της πνευματικής ανάβασης σε αυτόν τον

Ο τόπος που δεν υπήρχαν

$M_\alpha [\partial \eta]^\mu \sqrt{a} \tau \int \vec{k} \vec{a}$

Άρθρο του Hakan Oztunc

The Fountain, Τεύχος 155 (Σεπτέμβριος - Οκτώβριος 2023)

Μπορείτε να φανταστείτε να ξυπνάτε σε ένα μέρος όπου δεν χρησιμοποιούνται αριθμοί; Είναι δυνατόν να υπάρχει ένα τέτοιο μέρος; Μπορούμε να βρούμε ένα μέρος όπου δεν υπάρχουν αριθμοί;

Η φυλή των Πιράχα, μια κοινότητα ιθαγενών του Αμαζονίου, δεν έχει την έννοια των μαθηματικών αριθμών στη γλώσσα της. Αυτή η φυλή αποτελεί μία από τις σπάνιες κοινότητες παγκοσμίως που δεν έχουν αριθμητικές λέξεις και μαθηματικές έννοιες στη γλωσσική τους δομή.

Αυτό που ξεχωρίζει τους Πιράχα είναι η ικανοποίησή τους με ό,τι έχουν και η έλλειψη ζήλιας για τα υπάρχοντα των άλλων. Σε

δεν ποθούν τα υπάρχοντα των Βραζιλιάνων, όπως όπλα ή άλογα. Ο πατέρας μου μού έλεγε μια ιστορία για ένα μικρό αγόρι που έψαχνε ένα μέρος όπου δεν υπήρχε τίποτα σαν τα μαθηματικά. Δεν είμαι σίγουρος αν την επινόησε για μένα ή αν την διάβασε κάπου

αλλού. Ωστόσο, εξακολουθώ να παρομοιάζω όσους φοβούνται τα μαθηματικά με αυτό το παιδί. Τα άτομα με «μαθηματικό άγχος» περνούν τη ζωή τους προσπαθώντας να αποφύγουν τα μαθηματικά και τους τύπους τους, που συχνά τους στοιχειώνουν.

Οι αριθμοί είναι πανταχού παρόντες στη ζωή μας και ένας κόσμος χωρίς αυτούς είναι εξαιρετικά απίθανος. Κατά συνέπεια, μια ζωή χωρίς μαθηματικά

είναι αδιανόητη. Σε ένα επεισόδιο της κάποτε θρυλικής τηλεοπτικής σειράς «Twilight Zone», ένας άνδρας ξυπνά και ανακαλύπτει ότι κανείς δεν τον καταλαβαίνει. Φανταστείτε να ξυπνάτε ένα πρωί και να συνειδητοποιείτε ότι οι αγαπημένοι σας δεν καταλαβαίνουν πλέον τη γλώσσα σας. Είναι ένα εφιαλτικό σενάριο, όπου αυτοί που σας καταλάβαιναν χθες, σήμερα δεν καταλαβαίνουν τα λόγια σας — ο σύζυγός σας, τα παιδιά σας, οι γείτονες και οι συγγενείς σας. Αυτό υπογραμμίζει τον τρόπο με τον οποίο ο σύγχρονος κόσμος μπορεί να μας απομονώσει ο ένας από τον άλλο, καθιστώντας μας ακατανόητους στους πιο κοντινούς μας ανθρώπους. Ομοίως, φανταστείτε να ξυπνάτε σε ένα μέρος όπου δεν χρησιμοποιούνται αριθμοί. Είναι δυνατόν να υπάρχει ένα τέτοιο μέρος; Μπορούμε να βρούμε ένα μέρος όπου δεν υπάρχουν αριθμοί;

Παραδόξως, ένα τέτοιο μέρος υπάρχει στη ζούγκλα του Αμαζονίου. Η φυλή Pirahã, μια κοινότητα ιθαγενών του Αμαζονίου, δεν έχει την έννοια των μαθηματικών αριθμών στη γλώσσα της. Αυτή η φυλή αποτελεί μία από τις σπάνιες κοινότητες παγκοσμίως που δεν

έχουν αριθμητικές λέξεις και μαθηματικές έννοιες στη γλωσσική τους δομή. Αποτελείται από περίπου 700 έως 1000 άτομα που ζουν σε διάσπαρτα χωριά με 10 έως 15 ενήλικες το καθένα, και χρειάζεται περίπου δέκα ημέρες για να ταξιδέψει κανείς από το ένα χωριό στο άλλο με κανό. Οι Πιράχα έχουν μια μοναδική γλώσσα, που οι ανθρωπολόγοι αποκαλούν «αριθμητική». Ουσιαστικά, η γλώσσα τους δεν έχει εκφράσεις που

γαλύτερη ποσότητα» και «baa gisa» αντιπροσωπεύει ένα σύνολο ή «πολλά». Έτσι, το αριθμητικό τους λεξιλόγιο περιορίζεται στα «ένα», «δύο» και «πολλά».

Η πρώτη επαφή της φυλής Πιράχα με τον σύγχρονο κόσμο έλαβε χώρα το 1977, φέρνοντας αυτή την κοινότητα στο

υποδηλώνουν ποσότητα. Μετά από σημαντικές προσπάθειες, οι ερευνητές έχουν εντοπίσει μόνο τρεις λέξεις που σχετίζονται με την έννοια των αριθμών: «Hoi» σημαίνει «ένα» ή «μικρή ποσότητα», «Hooi» σημαίνει «δύο» ή «ελαφρώς με-

προσκήνιο της ευρύτερης κοινής γνώμης. Ο καθηγητής Ντάνιελ Έβερρετ διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στην παρουσίαση του λαού των Πιράχα στον κόσμο. Αρχικά, ο Έβερρετ πήγε στη φυλή ως ιεραπόστολος, διδάσκοντάς τους για το Χρι-

στιανισμό και τη Βίβλο για αρκετά χρόνια. Ωστόσο, διαπίστωσε ότι μάθαινε πολλά από αυτούς και τελικά αναθεώρησε τις δικές του πεποιθήσεις. Η εμπειρία ήταν τόσο βαθιά που όχι μόνο σταμάτησε το ιεραποστολικό του έργο, αλλά και παραιτήθηκε εντελώς από το να είναι ιεραπόστολος. Όταν ο Everett ανακάλυψε για πρώτη φορά τους Pirahã, ήταν γεμάτος με τον ίδιο ενθουσιασμό που νιώθει κάθε ιεραπόστολος που ξεκινά μια νέα αποστολή.

«ευθύς» ή «απλώς άνθρωπος». Η αρχική παρατήρηση του Έβερρετ ήταν η ειλικρίνειά τους. Παρά τις προκλήσεις που αντιμετώπιζαν, οι Πιράχα δεν παραπονέθηκαν ποτέ για τις συνθήκες τους και πάντα έβρισκαν λόγους να είναι ευγνώμονες και ικανοποιημένοι. Ο Έβερρετ τους θεωρούσε μάλιστα τους πιο ευτυχισμένους ανθρώπους στον κόσμο. Η διαβίωσή τους βασιζόταν κυρίως στο κυνήγι και το ψάρεμα, και όλα τα τρόφιμα που αποκτούσαν μοι-

Όταν δεν μπορούν να αποκτήσουν παρόμοια υπάρχοντα, αυτό δεν τους αποθαρρύνει ούτε τους κάνει να νιώθουν άσχημα. Οι Πιράχα είναι περήφανοι μόνο για το γεγονός ότι είναι Πιράχα. Η αυτοεκτίμησή τους είναι εξαιρετικά υψηλή και δεν έχουν καμία λύπη.

Η φυλή των Πιράχα διατηρεί σταθερά τις αξίες και τις πεποιθήσεις της. Πιστεύουν στην ύπαρξη αόρατων όντων, γνωστών ως «γρήγορα στόματα»,

Σύμφωνα με τη δική του αφήγηση, περίμενε ότι αυτή η υποτιθέμενη πρωτόγονη φυλή θα αγκαλιάσει με ενθουσιασμό την πίστη του. Ωστόσο, οι δικές τους πεποιθήσεις κατέστησαν τις προσπάθειές του άκαρπες κατά τα πρώτα τρία χρόνια.

Η φυλή αναφέρεται στον εαυτό της ως Pirahã, που σημαίνει

ράζονται μεταξύ των χωρικών. Υπάρχουν και άλλες φυλές του Αμαζονίου εκτός από τους Πιράχα. Ωστόσο, αυτό που ξεχωρίζει τους Πιράχα είναι η ικανοποίησή τους με όσα έχουν και η απουσία φθόνου για τα υπάρχοντα των άλλων. Σε αντίθεση με άλλες φυλές, δεν ποθούν τα υπάρχοντα των Βραζιλιάνων, όπως όπλα ή άλογα.

που κατοικούν στο δάσος. Σύμφωνα με τις πεποιθήσεις τους, αυτά τα όντα είναι παρόμοια με τους Πιράχα, αλλά μιλούν με διαφορετικό τρόπο. Οι Πιράχα πιστεύουν μόνο σε ό,τι βλέπουν, εκτός από τα «γρήγορα στόματα». Κάθε φορά που ο Έβερρετ τους μιλούσε για την πίστη του, αντιμετώπιζε επανειλημμένα την ίδια ερώ-

τηση: «Έχεις δει ποτέ τον Ιησού; Γιατί συνεχίζεις να μιλάς για πράγματα που δεν έχεις δει ποτέ;» Ο Έβερρετ χρειάστηκε τρία χρόνια για να γίνει αποδεκτός από τη φυλή και να μάθει τη γλώσσα τους. Αναφέρονται σε όποιον δεν γνωρίζει τη γλώσσα τους ως ξένο και δεν τον θεωρούν ποτέ πραγματικά μέλος της φυλής τους. Παρά το γεγονός ότι περιστασιακά τον αποκαλούσαν «αδελφό», αυτό δεν συνέβαλε στο ιεραποστολικό έργο του Έβερρετ. Μια μέρα, ένας Πιράχα πλησίασε τον Έβερρετ και του είπε: «Ξέρουμε γιατί είσαι εδώ — για να μας μιλήσεις για τον Ιησού. Εκτιμούμε τη φιλία σου. Είσαι καλός άνθρωπος, αλλά εμείς δε θέλουμε να ακούσουμε για τον Ιησού. Να θυμάσαι, δεν είμαστε Αμερικανοί». Τότε ήταν που ο Έβερρετ άρχισε να αμφισβητεί τις δικές του πράξεις. Πόσο δικαιολογημένο είναι να επιβάλλεις τις πεποιθήσεις σου στους άλλους; Τελικά, αυτές και παρόμοιες σκέψεις οδήγησαν τον Έβερρετ να εγκαταλείψει το ιεραποστολικό του έργο. Υπέστη μια προσωπική μεταμόρφωση, συνειδητοποιώντας ότι αυτοί οι άνθρωποι δεν ήταν προληπτικοί και δεν συζητούσαν για πράγματα που δεν είχαν δει ή ακούσει. Σύμφωνα με τον Έβερρετ, οι Πιράχα ήταν οι πιο ευτυχισμένοι άνθρωποι που είχε συναντήσει στον κόσμο. Επιπλέον, η ζωή τους ήταν απαλλαγμένη από τις περιπλο-

κές των μαθηματικών, των αριθμών, των φόρων και των υποθηκών. Αν και ο λαός των Πιράχα δεν έχει μαθηματικές γνώσεις και δεν χρησιμοποιεί τις ποσότητες όπως εμείς, θα ήταν λάθος να υποθέσουμε ότι στερείται νοημοσύνης. Διαθέτει εκτεταμένες γνώσεις για τα φυτά του δάσους και αναγνωρίζει εύκολα ποια φυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη θεραπεία διαφόρων παθήσεων. Έχει την ικανότητα να εκπαιδεύει άγρια ζώα, όπως να μεγαλώνει ένα αετό από μικρή ηλικία και στη συνέχεια να το χρησιμοποιεί για κυνήγι. Συγκρίνει τη σκληρά εργαζόμενη φύση του με αυτή των μυρμηγκιών. Οι γνώσεις τους για το περιβάλλον είναι εκπληκτικές, παρόλο που μπορεί να θεωρούνται «πρωτόγονοι». Σύμφωνα με τους Πιράχα, τα μέλη της φυλής τους εργάζονται μέρα και νύχτα, όπως και τα μυρ-

μεταξύ των Πιράχα για επτά χρόνια, αφηγείται την ιστορία ενός κοριτσιού από τη φυλή που πήγε να εργαστεί στην πόλη. Εργάστηκε ως ταμίας σε ένα σούπερ μάρκετ. Ωστόσο, μετά από δύο χρόνια, επέστρεψε στο χωριό της, εκφράζοντας ότι βρήκε τη ζωή στην πόλη πολύ αγχωτική και ότι της έλειπε η ηρεμία του χωριού της. Αυτό το παράδειγμα από μόνο του αποδεικνύει ότι οι Πιράχα διαθέτουν γνωστικές ικανότητες παρόμοιες με τις μαθηματικές, αν και προτιμούν να μην τις χρησιμοποιούν με την συμβατική έννοια. Η γλώσσα τους περιλαμβάνει έννοιες που σχετίζονται με αντικείμενα, χρώματα και τονισμό, αλλά δεν περιλαμβάνει αριθμούς και την έννοια του χρόνου. Χωρίζουν τον χρόνο σε πρωί, μεσημέρι και βράδυ. Εάν δεν ακούγεται ένας τόνος, η επικοινωνία μπορεί να γίνει δύσκολη. Λόγω

μήγκια. Αν το επιλέξουν, μπορούν να αλληλεπιδράσουν με τους ανθρώπους της μεγάλης πόλης. Ο Έβερρετ, που έζησε

της απουσίας αριθμών στη γλώσσα τους, οι ερωτήσεις που σχετίζονται με ποσότητες μπορεί να τους προκαλούν σύγχυ-

ση. Για παράδειγμα, μια απλή ερώτηση όπως «Πόσα παιδιά έχετε;» δεν έχει κανένα νόημα ια αυτούς. Θεωρούν τέτοιες ωτήσεις παράξενες και αναρωτιούνται γιατί τους τις κάνουν οι ξένοι. Η κατανόηση της μοναδικής δυναμικής της ζωής της φυλής παρέχει μια εικόνα για το γιατί αυτή η ερώτηση, συγκεκριμένα, φαίνεται περίεργη, ανεξάρτητα από την έλλειψη αριθμητικών εννοιών. Μέσα στην κοινότητα των Πιράχα, τα παιδιά ανήκουν στη φυλή και όλοι μαζί τα φροντίζουν. Το ίδιο αίσθημα κοινοτικής ευθύνης επεκτείνεται στους άρρωστους, τους άπορους και τους ηλικιωμένους. Τα χρήματα δεν χρησιμοποιούνται μέσα στη φυλή,

καθώς ακολουθούν μια κουλούρα ανταλλαγής. Αν και οι Βραζιλιάνοι έμποροι προσπάθησαν να εισαγάγουν τα χρήματα στη φυλή, οι προσπάθειές τους δεν είχαν επιτυχία.

μαθηματικά και τη ζωή. Το αριθμητικό τους σύστημα περιορίζεται στις έννοιες του ενός, του δύο και του πολύ.

χωρίς νό-
μα χωρίς
αυτή τη
γνώση. Η
έννοια του
δύο αντι-
προσω-
πεύει την
ανθρωπό-
τητα. Η
ένωση ε-

νός άνδρα και μιας γυναίκας, που συμβολίζεται από τον Α-δάμ και την Εύα σε διάφορα συστήματα πεποιθήσεων, θεωρείται η προέλευση της ανθρωπότητας. Παρά τις διαφορές τους, η ενότητα αυτών των δύο μερών θεωρείται απαραίτητη για να δώσει νόημα στη ζωή. Η συνέχιση της ανθρωπίνης ζωής βασίζεται στην ύπαρ-

Το περιορισμένο αριθμητικό σύστημα των Πιράχα, που περιλαμβάνει το ένα, το δύο και τα πολλά, μπορεί να έχει τις ρίζες του στην πολιτισμική αντίληψη ότι η αφθονία και η ποικιλομορφία του σύμπαντος αντανακλούν το σχέδιο του Δημιουργού. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι ο πολιτισμός και η κοσμοθεωρία των Πιράχα είναι μοναδικοί, και η κατανόησή τους για αυτές τις έννοιες μπορεί να διαφέρει από τις ερμηνείες άλλων πολιτισμών και πιστεύω. Η προοπτική που παρουσιάζεται εδώ αντανακλά μια συγκεκριμένη θρησκευτική και φιλοσοφική άποψη. Διαφορετικά άτομα, πολιτισμοί και συστήματα πεποιθήσεων μπορεί να έχουν εναλλακτικές ερμηνείες με βάση τις δικές τους εμπειρίες και πεποιθήσεις.

Φραντς Κάφκα

3 έργα

-Η Δίκη

-Η Μεταμόρφωση

-Ο Πύργος

Ντράπηκα για
τον εαυτό μου
όταν κατάλαβα
ότι η ζωή είναι
πάρτι μασκέ
κι εγώ έχω έρθει
με το αληθινό μου
πρόσωπο.

Ο Φραντς Κάφκα (1883–1924) ήταν ένας από τους πιο σημαντικούς και επιδραστικούς συγγραφείς, ένα από τα πιο σημαντικά ονόματα στη λογοτεχνία του 20ού αιώνα. Γεννήθηκε στις 3 Ιουλίου 1883 στη Πράγα, που τότε ανήκε στην Αυστροουγγαρία, και ανήκε στη γερμανόφωνη εβραϊκή κοινότητα της πόλης. Η γραφή του, αν και στην αρχή δεν αναγνωρίστηκε πλήρως, άσκησε τεράστια

επιρροή στην παγκόσμια λογοτεχνία και είναι χαρακτηριστική για την εξερεύνηση των θεμάτων της αποξένωσης, της γραφειοκρατίας, της ενοχής, της παράνοιας και της απώλειας της προσωπικής ελευθερίας.

Η συγγραφική του πορεία και η επιρροή του υπήρξαν καταλυτικές στην ανάπτυξη της σύγχρονης λογοτεχνίας, με τα έργα του να έχουν αναλυθεί εκτενώς για τα θέματα της αποξένωσης, της γραφειοκρατίας, του άγχους και της απώλειας ταυτότητας.

Οι σχέσεις του με τον πατέρα του, που ήταν αυστηρός και εξουσιαστικός, είχαν βαθιά επίδραση στη δουλειά του.

Ο Κάφκα σπούδασε νομική, και εργάστηκε σε διάφορες θέσεις στον τομέα της ασφάλισης, μια δουλειά που τον απογοήτευε και τον καταπίεζε, αλλά του προσέφερε τον οικονομικό ανεξαρτησία για να γράφει.

Ο Κάφκα ήταν επίσης γνωστός για την προσωπική του απομόνωση και τις σχέσεις του με τις γυναίκες, πολλές

από τις οποίες υπήρξαν έντονες και καταπιεστικές. Η υγεία του ήταν ασταθής, και πάλευε με την φυματίωση για πολλά χρόνια, κάτι που τελικά τον οδήγησε στο θάνατο στις 3 Ιουνίου 1924, σε ηλικία μόλις 40 ετών.

Οι ιστορίες του συχνά αναφέρονται σε ήρωες που παλεύουν με μηχανισμούς εξουσίας, αυστηρές κοινωνικές δομές και ένα αίσθημα αβοηθητότητας και παράλογου. Έργα του όπως *Η Δίκη* (1914-1915), *Η Μεταμόρφωση* (1915) και *Ο Πύργος* (1922) παραμένουν μελετημένα και αναγνωρισμένα για την βαθιά τους φιλοσοφία και την εξερεύνηση της ανθρωπίνης φύσης.

Η γραφή του Κάφκα είναι συχνά γεμάτη από έντονη υπαρξιακή αγωνία, με τους χαρακτήρες του να αντιμετωπίζουν έναν κόσμο που είναι ακατανόητος, αντιφατικός και συχνά εχθρικός. Η λέξη «καφκικός» χρησιμοποιείται για να περιγράψει καταστάσεις ή εμπειρίες που είναι παράλογες, χωρίς έξοδο ή λύση, και χαρακτηρίζονται από την αίσθηση ότι ο άνθρωπος είναι παγιδευμένος σε μια κατάσταση ή διαδικασία χωρίς έλεγχο.

Τα έργα του Κάφκα είναι χαρακτηριστικά για την αίσθηση του παράλογου και της γραφειοκρατικής ακινησίας, όπως για παράδειγμα στο *Η Δίκη* (1914-1915), (*Der Prozess*) ένα από τα πιο γνωστά έργα του Φραντς Κάφκα. Πρόκειται για ένα αλληγορικό και υπαρξιακό μυθιστόρημα που εξερευνά θέματα όπως η γραφειοκρατία, η ενοχή, η αποξένωση και η αδυναμία του ατόμου να κα-

τανοήσει το σύστημα που τον καταδυναστεύει.

Ο ήρωας, ο Γιόζεφ Κ., προσάγεται σε μια ανεξήγητη και ατέρμονη διαδικασία, χωρίς να ξέρει ποιο είναι το αδίκημα για το οποίο κατηγορείται. Είναι ένας φαινομενικά συνηθισμένος τραπεζικός υπάλληλος ώσπου μια μέρα, χωρίς καμία εξήγηση, συλλαμβάνεται και κατηγορείται για ένα έγκλημα που δεν γνωρίζει ποιο είναι. Παρά το γεγονός ότι του επιτρέπεται να συνεχίσει τη ζωή του κανονικά, βρίσκεται εγκλωβισμένος σε μια ασαφή και παράλογη δικαστική διαδικασία, όπου οι κανόνες δεν είναι ξεκάθαροι και οι αρχές δεν του παρέχουν καμία ουσιαστική πληροφόρηση.

Καθώς προσπαθεί να κατανοήσει το κατηγορητήριο και να υπερασπιστεί τον εαυτό του, έρχεται σε επαφή με διάφορους χαρακτήρες, όπως ο δικηγόρος του, ο ζωγράφος που φαίνεται να γνωρίζει μυστικά του δικαστικού συστήματος, καθώς και μια σειρά από παράξενες και φαινομενικά αναποτελεσματικές μορφές εξουσίας. Σταδιακά, η υπόθεσή του βυθίζεται σε ένα αδιέξοδο, και τελικά, καταλήγει σε μια τραγική και ακατανόητη κατάληξη.

Η *Δίκη* έχει χαρακτηριστεί ως ένα από τα κορυφαία έργα του Κάφκα και έχει ερμηνευτεί με πολλούς τρόπους:

- **Υπαρξιακή ερμηνεία:** Αντικατοπτρίζει το αίσθημα της υπαρξιακής αγωνίας και της έλλειψης ελέγχου στη ζωή του ατόμου.

- **Κριτική στη γραφειοκρατία:** Δείχνει πώς ένα α-πρόσωπο και ανεξήγητο σύ-

στημα εξουσίας μπορεί να συνθλίψει το άτομο.

- **Θεολογική ερμηνεία:** Ορισμένοι μελετητές το βλέπουν ως μια αλληγορία της σχέσης του ανθρώπου με τον Θεό, όπου ο Κ. αναζητά απαντήσεις αλλά ποτέ δεν λαμβάνει ξεκάθαρες αποδείξεις για την ενοχή ή την αθωότητά του.

Ο Κάφκα δεν ολοκλήρωσε ποτέ *Τη Δίκη*, και μετά τον θάνατό του το 1924, το έργο δημοσιεύτηκε από τον φίλο του, Μαξ Μπροντ, το 1925. Παρά την ανολοκλήρωτη μορφή του, το μυθιστόρημα θεωρείται αριστούργημα της λογοτεχνίας του 20ού αιώνα.

Η *Μεταμόρφωση* (1915) είναι άλλη μια εμβληματική ιστορία του, όπου ο ήρωας, ο Γκρέγκορ Σάμσα, ξυπνάει μια μέρα για να διαπιστώσει ότι έχει μεταμορφωθεί σε ένα τεράστιο έντομο, κάτι που τον οδηγεί σε κοινωνική απομόνωση και υπαρξιακή κρίση

Ένα πρωινό, ένας υπάλληλος μετά από δέκα χρόνια συνεχούς επανάληψης του ίδιου, σταθερού, καθημερινού προγράμματος, ξαφνικά, αδυνατεί να σηκωθεί από το κρεβάτι του και να επαναλάβει τις ίδιες παγιωμένες κινήσεις. Ο κόσμος γύρω του γίνεται εχθρικός και ο ίδιος γίνεται εχθρός του κόσμου, ένα παράσιτο. Ο Πατέρας και η Μάνα, η Αδελφή, ο Προϊστάμενος, όλοι όσοι μέχρι εκείνη τη στιγμή τον είχαν ως πρότυπο, ξαφνικά γίνονται εχθροί· και αυτός, αδυνατώντας να ανταπεξέλθει στη ρουτίνα και τους ρόλους που όλοι του έχουν επιβάλλει, γίνεται εχθρός τους. Η εναντίωση όμως αυτή δεν εκδηλώνεται με επαναστατικά μανι-

φέστα και φανταχτερές δηλώσεις.

Ο Κάφκα δημιουργεί στη Μεταμόρφωση ένα πεδίο παθητικής αντίστασης. Η ίδια η απραξία διαλύει ό,τι έχει απομείνει όρθιο σε ένα σαθρό πεδίο επίφασης και προσποιητής κανονικότητας. Και αυτό δεν το πράττει από τη σκοπιά του στρατευμένου καλλιτέχνη, που έχει έτοιμες απαντήσεις για κάθε πρόβλημα. Το κάνει από τη σκοπιά του ανθρώπου που

δυσφορεί και εξοργίζεται με τη ζωή έτσι όπως αυτή του επιβλήθηκε. Μας φέρνει αντιμέτωπους με ένα κοινωνικό πεδίο, όπου όσοι συνεχίζουν να ονειρεύονται μια διαφορετική ζωή καταρρέουν, ανατινάζοντας με την αρνητική δύναμη της ακινησίας και της απραξίας τους τα θεμέλια της ίδιας της καθημερινότητας. Ο κώδικας της υπακοής διαλύεται από αυτούς που αδυνατούν πλέον να υπακούσουν στις επιβεβλημένες και προγραμμα-

τισμένες συμπεριφορές, αυτούς που πλέον δεν μπορούν να συνεχίσουν να κάνουν όσα όλοι «πρέπει» να κάνουμε.

Ο Φραντς Κάφκα αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα αινίγματα του 20ού αιώνα. Κλεισμένος στον εαυτό του μελέτησε όλους τους πιθανούς εαυτούς, αποκομμένος από τον κόσμο, κατανόησε τον κόσμο πιο βαθιά από τους συγγραφείς της εποχής του, κρυμμένος από τα μάτια

των ανθρώπων κοίταξε όλους τους ανθρώπους στα μάτια. Παρατηρητής της κατάρρευσης, σεναριογράφος για σιωπές και νευρώσεις, εχθρός του ολοκληρωτικού πνεύματος, φωτογράφος ενός ψυχορραγήματος, ανατόμος της εξουσίας, στέκεται από την πλευρά των αποκληρων αυτού του κόσμου, αυτών που τους στερήθηκε το παρόν και το μόνο που τους απομένει είναι η νοσταλγία του παρελθόντος και η ελπίδα που κρύβεται σε ένα μακρινό μέλλον. Ο μόνος τρόπος να απελευθερωθούμε είναι να μεταμορφωθούμε. Αρνείται να παραδοθεί, τολμά να κοιτάξει το παρόν σαν μια παγίδα και να μας αποδείξει πως ό,τι μοιάζει καθαρό και υγιές στον κόσμο μας είναι άρρωστο και βρώμικο και οι λύσεις που μας δόθηκαν για τα προβλήματά μας είναι ένα δίχτυ, μια αόρατη φυλακή που περιπλέκεται γύρω μας.

Η ίδια η ζωή, που παρασιτεί εναντίον μας, μετατρέπει όλους αυτούς που προσπαθούν να αντισταθούν και να θεραπεύσουν τις πληγές σε πληγωμένα παράσιτα αυτού του κόσμου, αρνητές της κυρίαρχης τάξης, καταστροφείς της κανονικότητας, τερατώδεις κακοφωνίες. Ο Κάφκα μας καλεί να χτίσουμε ξανά τον κόσμο που καταρρέει μέσα μας. Για να ξεκινήσουμε όμως αυτό το έργο, πρέπει πρώτα να μεταμορφωθούμε. Με αυτό τον τρόπο, δίνουμε στον εαυτό την ευκαιρία να έρθει αντιμέτωπο με το «ριζικό κακό», την επαναληπτική και αδιαμφισβήτητη υπακοή στις καταστροφικές νόρμες και τον τρόπο που αυτές αναπαρά-

γουν έναν κόσμο φρικτό, μια μηχανή καταστροφής.

Η Μεταμόρφωση του Φράνς Κάφκα έρχεται να αποκαλύψει τα ερείπια της ζωής που κρύβονται μέσα μας, να μας προειδοποιήσει ότι σε αυτό τον κόσμο, όποιος δεν μπορεί να υπακούσει στις διαταγές μεταμορφώνεται ξαφνικά σε παράσιτο.

Στον **Πύργο** ο Κ. καταφθάνει σ' ένα χωριό οι τύχες του οποίου διαφεντεύονται από τον Πύργο, ισχυριζόμενος πως έχει προσκληθεί για να κάνει καταμέτρηση της γης. Ωστόσο, δεν γίνεται δεκτός. Κανείς δεν χρειάζεται χωρομέτρη, του μηνύουν. Όπως θα του εξηγήσει ο δήμαρχος, όλα στηρίζονται σε μια παρεξήγηση. Όντως πριν από δέκα χρόνια είχε φτάσει από τον Πύργο μια πρόταση στο δημαρχείο για πρόσληψη χωρομέτρη, αλλά η έγγραφη απάντηση του δημάρχου ήταν αρνητική. Το έγγραφο χάθηκε μέσα στον λαβύρινθο της γραφειοκρατίας. Κι έτσι, τη στιγμή ακριβώς που όλα τα ενδιαφερόμενα γραφεία ασχολούνταν με την παραγραφή αυτής της παλιάς πρότασης, ο Κ. γίνεται αποδέκτης μιας πρόσκλησης που, λογικά, δεν έπρεπε να λάβει ποτέ. Μόνο που τώρα, δεν υπάρχει άλλος κόσμος για τον Κ. πέρα από εκείνον του Πύργου. Όλη του η ύπαρξη είναι συνδεδεμένη μ' ένα σφάλμα. Κι όλες οι αποφασιστικές ευκαιρίες που θα μπορούσαν να προωθήσουν την υπόθεσή του χάνονται.

Στον «Πύργο» ο Κάφκα αποτύπωσε: τον αγώνα του Κ. να πλησιάσει μια εξουσία επίσημης απρόσωπη και απόρθητη.

Με μια παραβολική ιστορία μας δίνει το έναυσμα για περυσυλλογή πάνω στην αναζήτηση της λογικής, της αλήθειας, του Θεού και εν τέλει του νοήματος της ζωής, που όσο τα αναζητούμε με την πεπερασμένη μας αντίληψη, τόσο περισσότερο χανόμαστε στον δαιδαλώδη πύργο της μη πεπερασμένης και χαοτικής φύσης του σύμπαντος κόσμου. Πάντα ο πύργος θα παραμένει απρόσιτος και εμείς το πολύ-πολύ να καταφέρουμε να συνομιλήσουμε με έναν αντιπρόσωπο/διαμεσολαβητή, ο οποίος στην καλύτερη περίπτωση θα μας δώσει κάποιες πληροφορίες γι' αυτόν, πριν κλείσει ερμητικά και αμετάκλητα τη μοναδική απόρθητη θύρα του.

Μ.Π.

Τέλος ή αρχή (:)

Όσιρις

Ο Θεός

των

νεκρών

Λατρεύτηκε όσο λίγοι στην αρχαία αιγυπτιακή κουλτούρα. Αρχικά θεός της φύσης, λατρεύτηκε σε ολόκληρη την αρχαία Αίγυπτο ως θεός των νεκρών και με την ιδιότητα αυτή έφθασε μέχρι την πρώτη σειρά του αιγυπτιακού πανθέου. Ο Όσιρις δολοφονείται από τον αδερφό του Σεθ, ο οποίος παίρνει τα ηνία του κόσμου των ζωντανών και αναστένεται χάρη στη γυναίκα του και αδερφή του Ίσιδα, ωστόσο προτίμησε να εγκαταλείψει τη γη και να αποσυρθεί στον κάτω κόσμο, στα Ηλύσια πεδία. Για αυτό

το λόγο ονομάζεται “Θεός των νεκρών”.

Ο Όσιρις γεννήθηκε στις Θήβες της άνω Αίγυπτου και ήταν γιος του Γκεμπ, τον πατέρα του στο θρόνο της Αίγυπτου και της Νουτ, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν τη γη και τον ουρανό αντίστοιχα. Ο Όσιρις ήταν ο μεγαλύτερος γιος τους, ενώ έπειτα ακολούθησαν η Ίσις την οποία παντρεύτηκε, ο Σεθ και η Νέμθυς.

Το όνομα Όσιρις προέρχεται από την αρχαία αιγυπτιακή λέξη “ουεζίρ” που σημαίνει ότι κάποιος είναι πολύ δυνατός και έχει προτεραιότητα στο θρόνο.

Ο μύθος του Όσιρι είναι από τους πιο διάσημους της Αιγυπτιακής μυθολογίας. Στο ξεκίνημα του μύθου ο Όσιρις με την αδερφή και σύζυγό του ήταν οι ηγεμόνες του κόσμου. Όταν ξεκίνησε η δική τους διακυβέρνηση, συνειδητοποίησαν ότι ο λαός της Αιγύπτου ήταν απολίτιστος και χρειαζόνταν βοήθεια και καθοδήγηση. Για να βοηθήσουν το λαό ο Όσιρις και η Ίσιδα εισήγαγαν την εκπαίδευση για τη λατρεία των θεών, για τη γεωργία και τη νομική, ενώ ανέγειραν και τους πρώτους ναούς. Η ζωή των αρχαίων Αιγυπτίων άρχισε να βελτιώνεται κάτω

από την ηγεμονία του Όσιρι. Οι νόμοι ακολουθούνταν αυστηρά, η γεωργία αναπτύσσονταν, το φαγητό περισσεύει και υπήρχε ισότητα για όλους.

Από θεός της φύσης αρχικά, ο Όσιρις μεταμορφώνεται σε ενσάρκωση του πνεύματος της βλάστησης που πεθαίνει κατά το θερισμό και αναγεννάει όταν φυτρώνει ο σπόρος.

Ο μύθος του Όσιρι αφορά στο φόνο του αρχέγονου βασιλιά της Αιγύπτου και είναι η πιο λεπτομερώς ανεπτυγμένη και με τη μεγαλύτερη επιρροή στην ιστορία της αρχαίας αιγυπτιακής μυθολογίας.

Δολοφόνος του Όσιρι ήταν ο αδερφός του Σεθ, ο οποίος σφετερίστηκε το θρόνο.

Η Ίσιδα μετά το φόνο του συζύγου της άρχισε να ψάχνει για το πτώμα του άντρα της, έτσι ώστε να τον επαναφέρει στη ζωή. Όταν το βρήκε και επέστρεψε στην Αίγυπτο, κρύβονταν στους βάλτους του ποταμού Νείλου από το Σεθ.

Αργότερα, ο Σεθ πληροφορήθηκε για την επιστροφή του πτώματος και για να σιγουρευτεί ότι δεν θα αναστηθεί τον διαμέλισε σε πολλά κομμάτια. Η Ίσιδα όμως χρησιμοποιώντας τη μαγεία, με τη βοήθεια του Θωθ, του Ανουβις, κατάφερε να ενώσει ξανά το σώμα του και να τον αναστήσει και να συλλάβει μαζί του, μετά το θάνατό του, το γιο τους Ώρο. Αφού ο Όσιρις αναστήθηκε, επειδή έλειπε ένα κομμάτι από το σώμα του ένωθε ότι τώρα δεν θα ήταν σε θέση να συνεχίσει να βασιλεύει και έτσι αποφάσισε να πάει στον κάτω κόσμο και να γίνει ο θεός των νεκρών.

Το αποτέλεσμα της ένωσης του Όσιρι με την Ίσιδα, ο Ώρος ήταν ένα ευάλωτο παιδί που το προστατεύει η μητέρα του και κατόπιν γίνεται ο αντίπαλος του Σεθ για το θρόνο. Η συχνά βίαιη αντιπαράθεση καταλήγει στον θρίαμβο του Ώρου, ο οποίος αποκαθιστά τη Μαατ, την κοσμική και κοινωνική τάξη στην Αίγυπτο, μετά από την άδικη βασιλεία του Σεθ και ολοκληρώνει τη διαδικασία της ανάστασης του Όσιρι. Ο μύθος με τον πολύπλοκο συμβολισμό του κατέχει κεντρική θέση στις αρχαίες αιγυπτιακές αντιλήψεις του θεσμού της βασιλείας και της διαδοχής της σύγκρουσης μεταξύ τάξης και αταξίας και ειδικά τις αντιλήψεις για το θάνατο και τη μεταθανάτια ζωή. Επίσης, εκφράζει την ουσία του χαρακτήρα καθένα από τα τέσσερα κεντρικά πρόσωπα και πολλά στοιχεία για τη λατρεία τους στην αρχαία αιγυπτιακή θρησκεία προέρχονται από αυτόν τον μύθο.

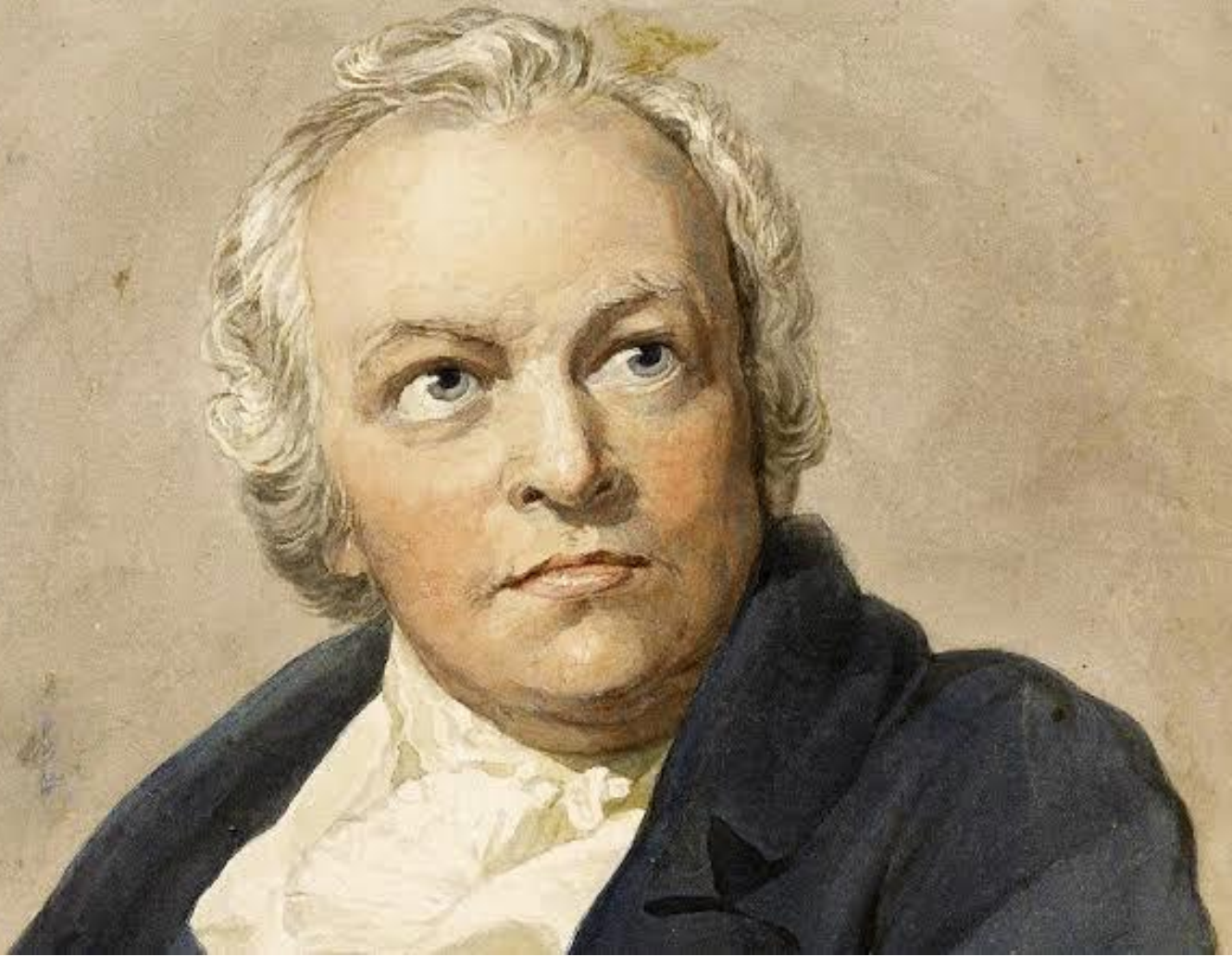
Ο μύθος του Όσιρις έλαβε την κεντρική του μορφή πριν τον 2ο αι. π.Χ., σε πολλά δε από τα στοιχεία του είχαν αφετηρία θρησκευτικές ιδέες, αλλά η σύγκρουση μεταξύ Ώρου και Σεθ μπορεί να έχει εμπνευστεί από θρησκευτικές διαμάχες της πρωτοδυναστείας ή της προϊστορικής Αιγύπτου. Οι μελέτες έχουν προσπαθήσει να αποσαφηνίσουν την ακριβή φύση των γεγονότων που έδωσαν έναυσμα στο μύθο, αλλά δεν έχουν καταλήξει σε κάποια οριστικά συμπεράσματα. Μέρη του μύθου εμφανίζονται σε μια μεγάλη γκάμα αιγυπτιακών κείμενων, από ταφικά κείμενα και μαγικά, μέχρι σύντομες

ιστορίες. Η ιστορία είναι έτσι πιο λεπτομερής και συνεκτική από κάθε άλλο στοιχείο, αρχείο ή αιγυπτιακό μύθο. Όμως καμία αιγυπτιακή πηγή δε δίνει ολόκληρο τον μύθο και οι πηγές διαφέρουν αρκετά από τις εκδοχές των γεγονότων. Ελληνικά και Ρωμαϊκά γραπτά, ειδικά τα γραπτά του Πλουτάρχου, δίνουν περισσότερες πληροφορίες, αλλά δεν ανταποκρίνονται πάντοτε με ακρίβεια στις αιγυπτιακές πεποιθήσεις. Ο Όσιρις ήταν θεός των νεκρών, της ζωής, της ανάστασης και της βλάστησης. Θεωρείται ότι μπορεί να προφέρει λύτρωση στη μετά θάνατο ζωή. Ο μύθος έχει πολλά κοινά με τη χριστιανική θρησκεία. Υπάρχει η κάθοδος στον Άδη, αλλά και η ανάσταση/ ανάβαση στον Πατέρα τον θεό του Ήλιου στον ουρανό, όπως ο Χριστός, μετά την ανάστασή του. Ακόμα μια ομοιότητα με τη χριστιανική παράδοση είναι και η ισονομία, που ο Όσιρις ήθελε και αρχή πάνω στην οποία βασίλεψε..

Η δημοφιλία του Όσιρι οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι ως Άρχοντας του Βασιλείου των νεκρών, πρόσφερε την Ελπίδα για μια αιώνια και ευτυχισμένη ζωή σε ένα άλλο κόσμο πιο δίκαιο και αγαθό.

Av.P.

William Blake

Ο William Blake (1757-1827) ήταν Άγγλος ζωγράφος,

χαράκτης, ποιητής και μυστικιστής. Θεωρείται μια από τις πιο σημαντικές μορφές του Ρομαντισμού και ένας από τους πιο πρωτότυπους καλλιτέχνες της εποχής του. Το έργο του συνδυάζει τη ζωγραφική, την ποίηση και τη φιλοσοφία, δημιουργώντας έναν μοναδικό, ονειρικό κόσμο γεμάτο συμβολισμούς και θεολογικές αναφορές.

Ανένταχτος από μικρός, ο Blake, αποσπάστηκε νωρίς από τη σχολική εκπαίδευσή του, καθώς υποστήριζε πως

«Το μεγαλειώδες είναι αναγκαστικά σκοτεινό για τους αδύναμους»

έβλεπε οράματα αγγέλων, αγίων και δαιμόνων, κάτι αρκετά σκανδαλιστικό για την πουριτανική εποχή του. Τα οράματα αυτά ο Blake ισχυριζόταν πως τον συντρέφευαν καθ' όλη την πορεία του και ήταν τα ίδια που αποτύπωσε αργότερα στην ποίηση και τη ζωγραφική του. Στα δεκατέσσερά του χρόνια του μαθήτευσε στην τέχνη του χαράκτη, που αρ-

γότερα θα κάλυπτε τις βιοποριστικές και καλλιτεχνικές του ανάγκες και θα τον βοηθούσε να παράγει και να εκδώσει ο ίδιος τα έργα του στο δικό του τυπογραφείο. Παράλληλα διάβαζε άπληστα τους

κλασικούς, τη σύγχρονη λογοτεχνία και φιλοσοφία, καθώς και τη Βίβλο και άλλα θρησκευτικά μυστικά κείμενα.

Από τα είκοσι και πλέον γνωστά λογοτεχνικά έργα του ας αναφέρουμε ενδεικτικά τα εξής: «Δεν Υπάρχει Φυσική Θρησκεία», «Όλες οι Θρησκείες είναι Μία», «Τα Τραγούδια της Αθωότητας», «Τα Τραγούδια της Εμπειρί-

ας»,» Οι Γάμοι του Ουρανού και της Κόλασης», «Οι τέσσερεις Ζόας», «Μίλτων και Ιερουσαλήμ». Γνωστό έργο του είναι επίσης και η εικονογράφηση της «Θείας Κωμωδίας» του Δάντη και του «Βιβλίου του Ιώβ».

Το νέο βιβλίο του Πίτερ Ακρόιντ **«Ουίλλιαμ Μπλέικ»**: **Η συναρπαστική βιογραφία μιας παρεξηγημένης μεγαλοφυΐας** είναι ένα τολμηρό ταξίδι στις αλλόκοτες ιδέες του πολυσχιδούς και αιρετικού καλλιτέχνη που έπεσε, χλευάστηκε, αλλά μεγαλούργησε

Ο Ακρόιντ συνθέτει το παζλ της κοσμοθεωρίας του Μπλέικ, των «αλλόκοτων ιδεών» του και τις πηγές της εξεζητημένης πνευματικότητας του έργου του συνολικά, περιγράφοντας τον τρόπο με τον οποίο τα αιρετικά δόγματα του αποκρυφισμού, της αλχημείας και της καμπαλιστικής σκέψης του Εμάνουελ Σβέντενμποργκ έγιναν αφετηρία της καλλιτεχνικής δημιουργικότητας του ποιητή. Θαυμάζοντας τις ηρωικές φιγούρες του Μιχαήλ Άγγελου και συμφωνώντας με τη θεωρία του Βίνκελμαν ότι η ομορφιά της ανθρώπινης μορφής αποτελεί έμβλημα του Υπέρτατου Όντος, ο Μπλέικ ενστερνίστηκε την πίστη του Σβέντενμποργκ στον Μεγάλο Άνθρωπο ή στον Ουράνιο Άνθρωπο, καθώς για τον Σουηδό μυστικιστή-θεολόγο ο ίδιος ο Θεός είναι άνθρωπος: «Σε όλους τους ουρανούς δεν υπάρχει άλλη ιδέα του Θεού από εκείνη του ανθρώπου. Ο λόγος είναι ότι ο ουρανός στο σύνολό του και εν μέρει έχει ανθρώπινη μορφή. Επειδή ο Θεός είναι άνθρω-

πος, κάθε άγγελος και κάθε πνεύμα είναι άνθρωπος σε τέλεια μορφή»

Χαρακτηριστικά του έργου του

- **Οραματικός και μυστικιστικός χαρακτήρας**: Ο Blake πίστευε ότι η τέχνη του ήταν θεόπνευστη και συχνά απεικόνιζε οράματα που έβλεπε.

- **Συνδυασμός εικόνων και ποίησης**: Τα έργα του συνοδεύονταν συχνά από στίχους, όπως στα διάσημα εικονογραφημένα ποιήματα του *Songs of Innocence and of Experience*.

- **Επαναστατικές ιδέες**: Η τέχνη του ασκούσε κριτική στην κοινωνία, τη θρησκεία και την καταπίεση της ανθρώπινης φαντασίας.

- **Ιδιαίτερο στυλ**: Οι φιγούρες του είναι συχνά δραματικές, μυώδεις και θυμίζουν το έργο του Μιχαήλ Άγγελου.

Διάσημα έργα του

- *The Ancient of Days* (1794) – Μία από τις πιο εμβληματικές εικόνες του, που απεικονίζει τον Θεό ως έναν παντοδύναμο δημιουργό. Ο Πανάρχαιος Άνθρωπος ή ο Παλιός των Ημερών, ο γενειοφόρος γίγαντας με τον διαβήτη που χωρίζει τον υλικό κόσμο, με τα μακριά μαλλιά του ν' ανεμίζουν από μια άγνωστη δύναμη, και η φύση της διάπυρης σφαίρας ή του κύκλου πίσω του ακαθόριστη (ένας πλανήτης, ένα ανθρώπινο αιμοσφαίριο ή ένας ήλιος;). Η εικόνα αυτή ήταν από τις τελευταίες που δούλεψε ο Μπλέικ πριν πεθάνει. Στην πραγματικότητα, ήταν από τις πρώτες του συνθέσεις. Την είχε χρησιμοποιήσει ως προμετωπίδα στο ποίημα

«Ευρώπη». Διαρκώς ο Μπλέικ επανέρχεται σε αυτή την εικόνα. Ο Ακρόιντ εύστοχα βλέπει εδώ την αλληγορική αναπαράσταση της ζωής του ίδιου του καλλιτέχνη, την υπερηφάνεια, τη φιλοδοξία και την επιθυμία του να ελέγξει τον κόσμο, δημιουργώντας το δικό του μυθολογικό σύστημα.

- *Newton* (1795) – Παρουσιάζει τον Ισαάκ Νεύτωνα να σχεδιάζει το σύμπαν, αλλά σε μια περιορισμένη, ορθολογική προοπτική, συμβολίζοντας την αντίθεση μεταξύ επιστήμης και φαντασίας.

- *The Great Red Dragon* series – Μια σειρά εικονογραφήσεων βασισμένων στη Βίβλο, γεμάτες δραματική ένταση.

- *Illustrations for the Book of Job* – Σειρά χαλκογραφιών που θεωρούνται αριστουργήματα της τέχνης του. Παρότι ο Blake δεν γνώρισε μεγάλη αναγνώριση κατά τη διάρκεια της ζωής του, σήμερα θεωρείται ένας από τους πιο επιδραστικούς καλλιτέχνες και ποιητές της Αγγλίας. Η τέχνη του συνεχίζει να εμπνέει καλλιτέχνες, συγγραφείς και φιλοσόφους παγκοσμίως.

Η Έλξη και η Άπωση - Οι αόρατοι κινητήρες του Κόσμου

Ο ίδιος πίστευε ότι η σύγκρουση των αντιθέτων είναι η κινητήρια δύναμη της ύπαρξης και της εξέλιξης.

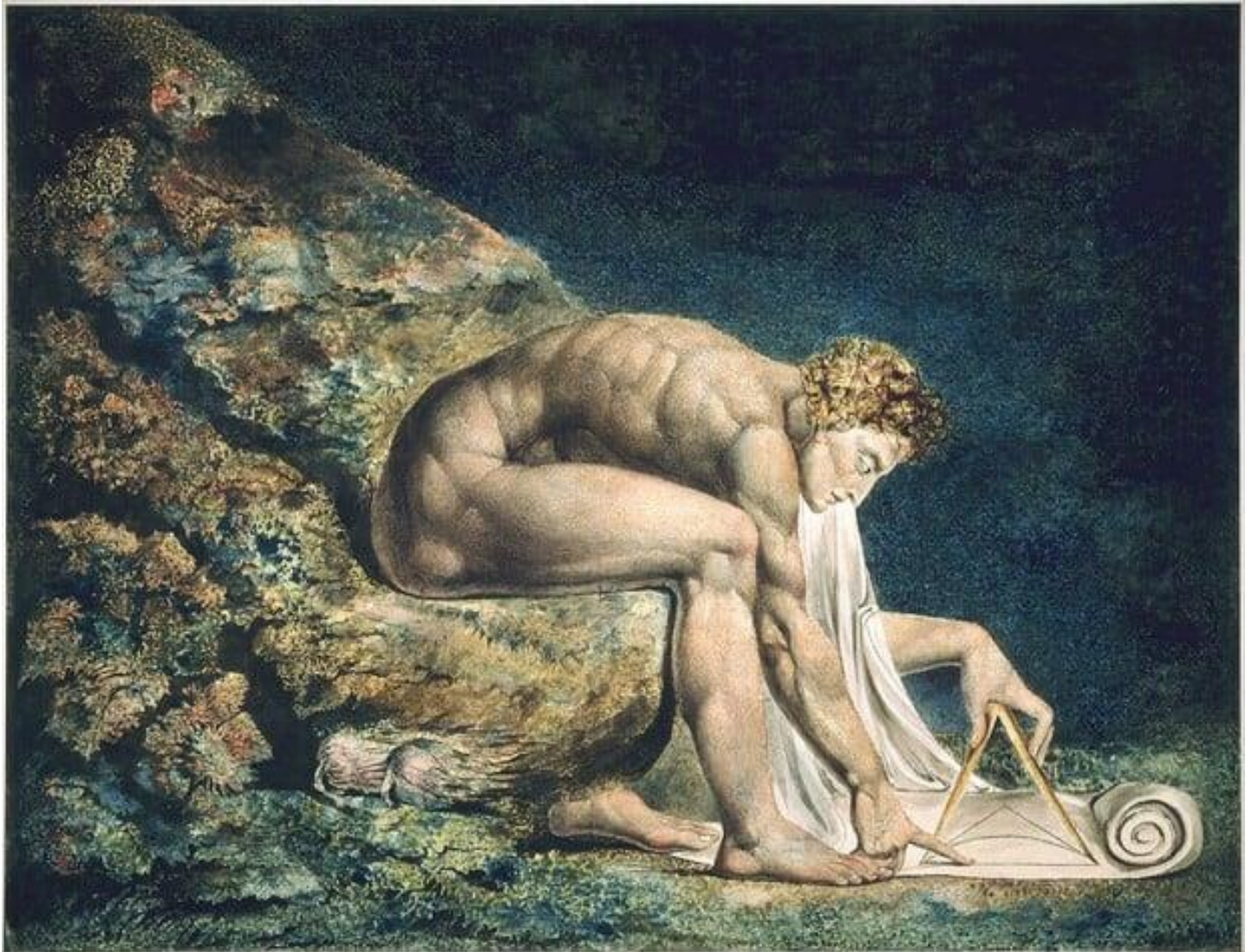
Στο έργο του *The Marriage of Heaven and Hell* (1790-1793) (Οι Γάμοι του Ουρανού και της Κόλασης), διατύπωσε την ιδέα ότι το Καλό και το Κακό δεν είναι απόλυτα αντίθετα, αλλά αλληλοσυμπληρώνονται. Σύμφωνα με τον Blake:

"Χωρίς Αντίθεση δεν υπάρχει Πρόοδος. Έλξη και Άπωση, Λογική και Ενέργεια, Αγάπη και Μίσος, είναι όλα αναγκαία για την Ανθρώπινη Ύπαρξη."

Η ερμητική αντίληψη πως η αλληλεπίδραση των αντιθέτων είναι ο κινητήρας της Δημιουργίας απαντάται σε αρχαιότερες παραδόσεις ανά τον κόσμο, καθώς και στη

να ταχθούν στην υπεράσπιση της λεγόμενης «άλλης πλευράς». Μέσα από τη βαθιά βιωμένη ανάγκη του για μια πνευματική εξέγερση, ο Blake, στα

Πίστευε ότι η απόλυτη τάξη (που συχνά εκπροσωπείται από τη λογική και την καταπίεση) είναι τόσο περιοριστική όσο και η απόλυτη αταξία. Για να υπάρξει αληθινή δημιουργία, απαιτείται η ένωση των αντιθέτων η φωτιά της φαντασίας μαζί με τη σταθερότητα της λογικής. Θεωρούσε πως οι συμβατικές ηθικές αξίες καταπιέζουν την ανθρώπινη ψυχή και ότι η ελεύθερη έκφραση είναι η μόνη αληθινή μορφή ύπαρξης.

σύγχρονη φιλοσοφία (Boheme, αργότερα Nietzsche). Όπως είναι πάνω έτσι είναι και κάτω, το Φως και το Σκότος είναι αμφότερα αναγκαία. Σύμφωνα με τον τελευταίο, η προσκόλληση στη φωτεινή, θετική, πνευματική πλευρά του ανθρώπου από τον τελευταίο Μεσαίωνα και εξής είναι η αιτία της πολιτιστικής στειρότητας του σύγχρονου κόσμου. Η συνειδητοποίηση αυτού πιθανόν οδήγησε τον Blake και άλλους σύγχρονους του

έργα του εναντιώνεται με ευφυΐα και χιούμορ στους περιοριστικούς, συμβατικούς νόμους της ηθικής, στην τυπολατρία, στο σχολαστικό ορθολογισμό. Ως υπέρμαχος του αδέσμευτου πνεύματος και της προφητικής ενόρασης, καταγγέλλει ό,τι καταπιέζει τα φυσικά πάθη και τις παρορμήσεις του υποσυνειδήτου, που αποτελούν για αυτόν μια ακόμα αγνή μα παρεξηγημένη στέρνα δημιουργίας. Αποκαλύπτει την ύπαρξη μιας συ-

μπληρωματικής «Σοφίας της Κόλασης» και καταφέρεται προκλητικά ενάντια στην τυπολατρική Εκκλησία και το δυνάστη κλήρο που σφετερίστηκαν κι αλλοίωσαν τη μυστικιστική αλήθεια πως *«Όλες οι θεότητες εδρεύουν μες στο Ανθρώπου το στήθος»*.

Η Σοφία της Τέχνης

Η υψηλή αντίληψη του Blake για την Τέχνη φαίνεται από τον συσχετισμό της με την θρησκεία και ειδικά με τη δύναμη της προφητείας αλλά και της μαγείας, για αυτό εξαλλου και όλα τα θρησκευτικά κείμενα είναι γραμμένα σε ποιητική μορφή. Για τον Blake ο καλλιτέχνης, έχοντας συλλάβει κι αποτυπώσει την ομορφιά, ανεβαίνοντας πιο ψηλά στην πυραμίδα του πολιτισμού θα αγγίξει περιοχές της θρησκείας κι ίσως θα γράψει την «πιο θεία ποίηση». (βλ. Λαοκόων: *«Οι Γραφές είναι ο Μέγας Κώδικας της Τέχνης»*). Για τη δύναμη της φαντασίας γράφει: *«Η Φαντασία δεν είναι μια κατάσταση. Είναι η ανθρώπινη Ύπαρξη καθαυτή»*. Η χαρακτηριστική και η ζωγραφική του, αλλά και η ίδια του η ζωή, δείχνουν το πώς ο ίδιος βίωνε τον κόσμο γεμάτο από πνεύματα, αγγελικά και δαιμονικά ζώντας με το ένα πόδι στον αόρατο κόσμο και αποτυπώνοντας τις εμπειρίες του από αυτόν σαν ένα κενό καλάμι, γεμάτο μόνο με το δέος και την τόλμη να τις κάνει ορατές.

Ο Blake και η αρχαία παράδοση

Είναι γνωστή η βαθιά σύνδεση του Blake με την εβραϊκή Καμπάλα, τον ερμητισμό την Ανατολική φιλοσοφία, την κελτική παράδοση του

τόπου του αλλά και την ελληνική τέχνη και φιλοσοφία. Κάποια παραδείγματα είναι η καβαλιστική αντίληψή του πως ο κόσμος είναι φτιαγμένος από ιερογλυφικά σύμβολα και γράμματα, που κωδικοποιούν το θείο Λόγο - Δημιουργό του κόσμου. Το όνειρο του Blake είναι να σταθεί ισότιμος ανάμεσα στους αρχαίους ενορατικούς λογοτέχνες των ιερών κειμένων, τους κοινωνούς της αλήθειας, που *«διάβαζαν τα κενά ανάμεσα στα αστέρια»*. Συναντά τον Πλατωνικό Ιδεαλισμό στις φράσεις: *«Ο κόσμος της φαντασίας είναι ο κόσμος της αιωνιότητας. Εκεί υπάρχουν σε έναν αέναο κόσμο οι σταθερές πραγματικότητες των πάντων που τις βλέπουμε αντανακλώμενες σε αυτό το φυτικό γυαλί της φύσης»*.

Η σύγκρουση με συμβατικούς ηθικούς και νοητικούς κώδικες και η κρυπτική γραφή του Blake προσιδιάζει σε ανατολικές διδασκαλίες και κυρίως σε αυτή του Βουδισμού Ζεν. Παρόμοια με το Ζεν είναι και η αξίωση για την αγνή, χωρίς την προκατάληψη του νου, αντιμετώπιση της πραγματικότητας, σαν με τα μάτια ενός παιδιού. (βλ. Τα Τραγούδια της Αθωότητας μα και Τα Οράματα των Θυγατέρων του Αλβιόνα):

«Σηκωθείτε, μικρά αστραφτερά φτερά, και υμνείτε τη βρεφική χαρά σας! Σηκωθείτε ... γιατί καθετί που ζει είναι ιερό!».

Ο Επαναστάτης

Ήταν θερμός υποστηρικτής των δύο μεγαλύτερων επαναστάσεων της εποχής του, της Γαλλικής και της Αμερικανικής και προσωπικός φίλος του Thomas Paine. Αλλά

και στην ίδια την πατρίδα του, την Αγγλία, ο Blake έβλεπε την αυγή της βιομηχανικής εποχής σαν μια εποχή αυτοεπιβεβλημένης σκλαβιάς της Ανθρωπότητας. Περιέγραφε το όνειρό του για μια αναγέννηση πνευματική, βασισμένη στο μυθικό παρελθόν, της «γηραιάς Αλβιόνας», της δικής του Ατλαντίδας, ενός απολεσθέντος παραδείσου κυβερνημένου από τους κλειδοκράτορες της μυστικής αλήθειας, τους Κέλτες Δρυίδες. Φημολογείται μάλιστα και η δική του σχέση με επαναστατικά τάγματα της εποχής, όπως η επαφή του με τους Ελευθεροτέκτονες και η αναγόρευση του σε Μέγα Διδάσκαλο του Τάγματος των Δρυίδων το 1799. Στο θρησκευτικό πεδίο ο Blake υπήρξε θιασώτης του χριστιανικού μυστικιστικού ρεύματος του Emmanuel Swedenborg.

Οι 4 Μεγάλες Δυνάμεις του Ανθρώπου

Αξιοσημείωτη είναι στο έργο Οι τέσσερις Ζόας η συμβολική απόδοση των αντιμαχόμενων στον άνθρωπο ψυχολογικών λειτουργιών, γνώσεων από την αρχαία παράδοση που πρόσφατα επικύρωσε η σύγχρονη επιστήμη (π.χ. Jung). «Τέσσερις Δυνατοί υπάρχουν μέσα σε κάθε Άνθρωπο. Ενότητα τέλεια δεν μπορεί να υπάρξει παρά μέσα στην οικουμενική Αδελφосύνη της Εδέμ. Τον οικουμενικό Άνθρωπο, που ας είναι ευλογημένος στον Αιώνα, Αμήν».

Οι τέσσερις Ζόας είναι ο Urizen (Διάνοια), ο Los (Ενόραση - Φαντασία), ο Orc (Αισθήματα) κι ο Tharmas (Αισθήσεις) και γεννούν αντίστοιχα την Αιώνια Από-

λαυση, την Πνευματική Ομορφιά, την Ορατή Ομορφιά και το Γενετήσιο Ένστικτο. Ο Urizen έχει οριστεί ως Διάνοια, καθώς εμπεριέχει και τον καθαρό Νου και την αναλυτική Λογική. Οι κύριοι ανταγωνιστές εξάλλου είναι η Λογική και η Ενόραση μα ως συμφιλιωτής των δύο αντιθέτων μεσολαβεί ο «ισόρροπος Ιησούς», που τον μάχονται προσωποποιημένες η ψεύτικη εκκλησία (Ranab) και η πλάνη (Satan).

βάση κάθε μυητικής θρησκείας, που είναι η θεία ουσία που ενυπάρχει παρόμοια σε όλους τους ανθρώπους. Αυτοί όμως έχοντας εκπέσει στην πλάνη της αισθητικής λογικής αντίληψης, αδυνατούν να τη συλλάβουν. Πρόκειται για μια απτή αναφορά, παρμένη από τις αρχαίες πηγές, στο πέπλο του υλικού κόσμου που κρύβει, «σκοτώνει» το αληθινό. «Κάνε ό,τι θέλεις. Ο Κόσμος αυτός είναι φανταστικός κι έχει

νος πάνω σε κλίνη χρυσή...». Η γη λοιπόν είναι πλάνη, ένα αποκρυσταλλωμένο είδωλο της φύσης, η σκιά αυτού που αποκαλεί Κοσμικό Κέλυφος. Όμως, «ο άνθρωπος πρέπει να ζήσει πάνω στη γη μέχρι το χρόνο της αφύπνισής του...».

Ο Blake πέθανε στα 1827 χωρίς να αναγνωριστεί εν ζωή το έργο του αλλά νιώθοντας εκπληρωμένος, όπως και ο ίδιος είχε πει: «Θα λυπόμουν αν είχα μια γήινη φήμη, γιατί αυτό αποσπά τον άνθρωπο από την πνευματική δόξα. Δεν θέλω κάνω τίποτα για το κέρδος. Θέλω να ζήσω για την τέχνη. Είμαι ευτυχισμένος». Έτσι παραμένει ο William Blake μέσα στις τάξεις των μεγάλων του κόσμου, στέλνοντας αδιάκοπα σε όσους μπορούν να τα νιώσουν, τη μαρμαρυγή και τον απόηχο της τέχνης του:

Μ.Π.

Η αθάνατη ανθρώπινη Ψυχή, η πηγή κάθε Δημιουργίας

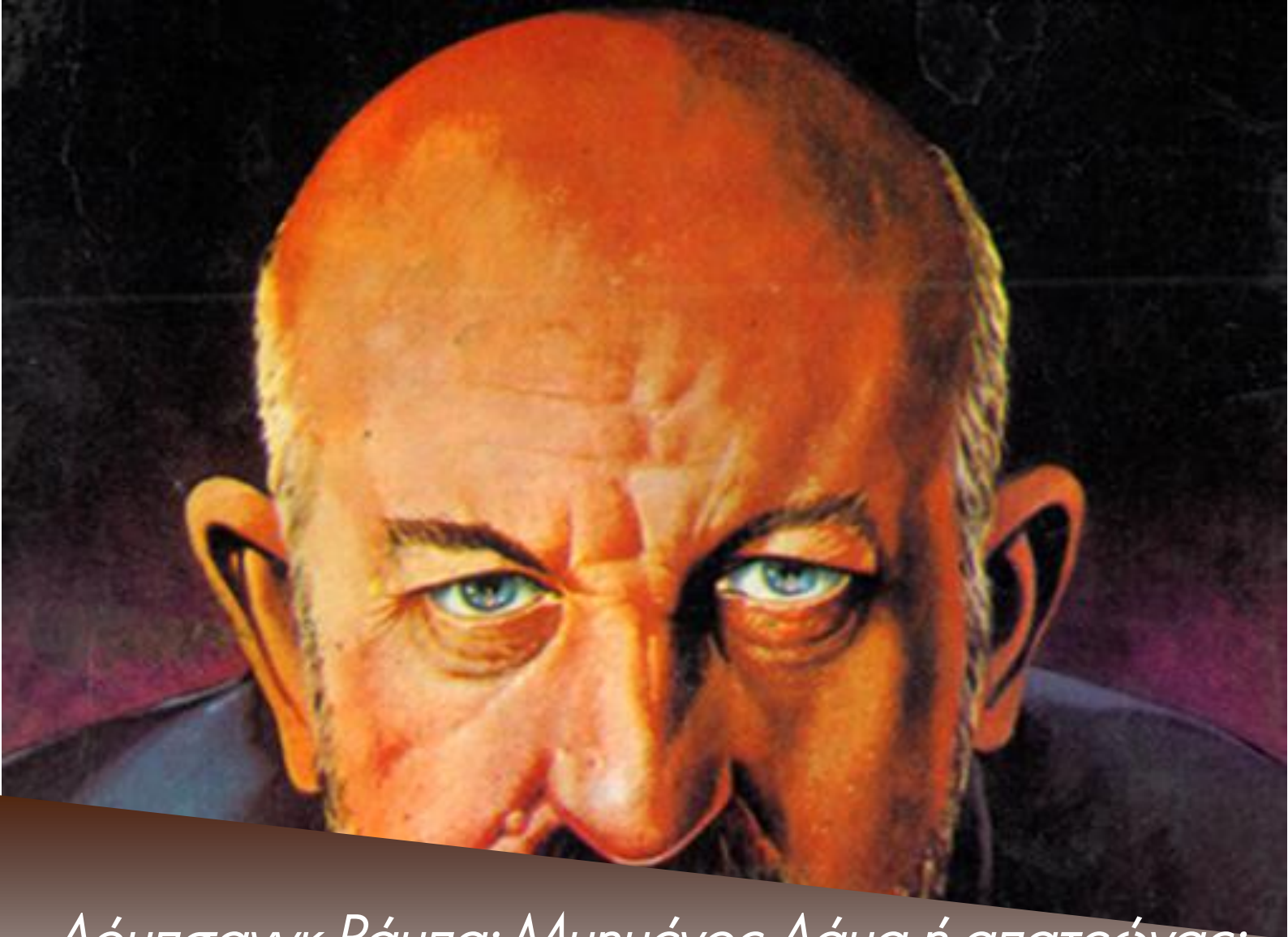
Στο έργο του «Δεν υπάρχει Φυσική Θρησκεία» καταρρίπτει το στείρο εμπειρισμό, το βασισμένο στα λογικά επεξεργασμένα δεδομένα των αισθήσεων, προασπιζόμενος την ενορατική γνώση αυτού «που βλέπει το Άπειρο σε όλα τα πράγματα». Στο «Όλες οι Θρησκείες είναι Μία» αποκαλεί «Ποιητικό Πνεύμα» αυτό, που οι Αρχαίοι ονόμαζαν Άγγελος και Ψυχή και Δαίμων, την πνευματική φύση του ανθρώπου,

φτιαχτεί από αντιφάσεις». Ο άνθρωπος όμως που ταυτίζεται με το Ποιητικό Πνεύμα του γνωρίζει την αλήθεια και γίνεται ο «ποιητής», δημιουργός υψηλών επιτευγμάτων στη φιλοσοφία, την τέχνη και τη θρησκεία.

Τελειώνοντας είναι απαραίτητη μια αναφορά στη στερεή πίστη του Blake για την αθανασία της ψυχής και στην ιδέα πως η ψυχή όταν ενσαρκώνεται, ουσιαστικά κοιμάται ... «γιατί όταν μπήκε μέσα στη Σκιά του ο ίδιος, το πραγματικό κι αθάνατο Εγώ του, ήταν σαν ένα κοιμώμε-

«Να δεις τον Κόσμο σε έναν κόκκο άμμου, και τον Ουρανό σ' ένα αγριολούλουδο, να κρατήσεις το Άπειρο στην παλάμη σου και την Αιωνιότητα σε μια ώρα».

Λόμπσανγκ Ράμπα: Μυημένος Λάμα ή απατεώνας; Μέρος 2ο: Το ευρύ πεδίο των μεταφυσικών ενδιαφερόντων του Λόμπσανγκ Ράμπα!

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Η περίπτωση του Λόμπσανγκ Ράμπα δεν είναι η μοναδική μεταξύ συγγραφέων που ισχυρίστηκαν ότι έζησαν γεγονότα που δεν συνέβησαν ποτέ στους ίδιους. Αυτό άλλωστε είναι ένα δικαίωμα του κάθε συγγραφέα αρκεί να ενημερώνει τον αναγνώστη ότι γράφει κάτι φανταστικό. Αλλά υπάρχει νόμος ή κανόνας που να υποχρεώνει σε κάτι τέτοιο; Αν δεν διαδίδει ψευ-

δείς ειδήσεις ικανές να προκαλέσουν κοινωνικές αναστατώσεις δεν υπάρχει άλλος περιορισμός από το νόμο. Ακόμη και αν κανείς ισχυριστεί ότι χτες το βράδυ μιλούσε με εξωγήινους και αν είναι φαντασιόπληκτος και αναμιγνύει φαντασία και πραγματικότητα ανεξέλεγκτα, δεν απαγορεύεται να διαδίδει τις πεποιθήσεις του. Ακόμη και αν έχει ψυχοδιανοητικά προβλήματα. Πολλοί λογοτέχνες είχαν ανάλογα προβλή-

ματα αλλά και σπάνιες ικανότητες.

Τι πρέπει ή τι αξίζει να ασχοληθεί ένας λογοτέχνης ή και οποιοσδήποτε άνθρωπος; Η πραγματικότητα ή η φαντασία; Μπορεί η λογοτεχνία να επιδράσει στην πραγματικότητα και να την μεταμορφώσει; Η απάντηση στο τελευταίο ερώτημα είναι θετική στην περίπτωση του Ράμπα, επειδή αποδεδειγμένα επέδρασε σε πολλούς ανθρώπους, τουλάχιστον στο να τους δημιουργήσει την επι-

θυμία για περαιτέρω έρευνα. Οι περισσότεροι επιστήμονες που ασχολήθηκαν με το Θιβέτ πήραν το έναυσμα από τα συγκεκριμένα βιβλία του Ράμππα όπως έχουν ομολογήσει.

Τα γραφόμενα του Ράμππα δεν ήταν πάντοτε σαφή ή προφανή δεν είχαν όμως και μεγάλες συμβολικές προεκτάσεις, σκοπίμως όμως για να τους προσδώσει μεγαλύτερη αληθοφάνεια.

Εάν επιδίωκε να ασχοληθεί με συμβολισμούς του βουδδισμού που ενδεχομένως δεν γνώριζε σε βάθος, θα χανόταν η αύρα μυστηρίου με την οποία είχε περιβάλλει πολλά ζητήματα εξ αρχής.

Η τέχνη δε μπορεί να είναι πάντα εντελώς προφανής και ευκολονόητη. Αυτό άλλωστε αποδεικνύεται από το πλήθος των λογοτεχνικών ρευμάτων που προέκυψαν ιστορικά και τα οποία κινήθηκαν σε όλο το εύρος των απαντήσεων σε αυτό το ερώτημα.

Οι ρεαλιστές ακολουθούσαν την ιδέα της αντικειμενικής απόδοσης της πραγματικότητας σε αντίθεση με άλλα ρεύματα ή τάσεις που ενέπλεκαν τη φαντασία με την πραγματικότητα όπως ο συμβολισμός και ο ρομαντισμός. Οι περιγραφές του Ράμππα σε μεγάλο βαθμό κινούνται μεταξύ ρομαντισμού και ρεαλισμού, προσπαθώντας άλλοτε να αποδώσει όσο το δυνατό ακριβέστερα το θιβετανικό περιβάλλον (στα τρία πρώτα βιβλία και σε μερικά συμπληρωματικά σε αυτά) και άλλοτε να αναμίξει μεγάλες δόσεις φαντασίας όταν περιγράφει εξωγήινα θέματα ή μεταφυσικά. Η προσπάθειά του φαίνεται πως είναι η αληθοφάνεια σε

μέγιστο βαθμό, κάτι που μάλλον πέτυχε σε αξιοσημείωτο βαθμό.

Θα άξιζε να μελετηθεί πιο προσεκτικά η συνολική του συγγραφική δραστηριότητα μιας και έχει άλλες ιδιαιτερότητες που την καθιστούν μοναδική.

Και το κυριότερο είναι η θεματολογία.

Η αφετηρία της θεματολογίας του είναι η ζωή ενός νεαρού μοναχού στο Θιβέτ. Αυτό είναι και το θέμα του πρώτου βιβλίου, το οποίο αν και έχει αυτοβιογραφικό χαρακτήρα, αρχικά παρουσιάστηκε ως μυθιστόρημα, συνεχίστηκε με τα επόμενα δύο που παρουσιάζονται ως αυτοβιογραφικά. Αυτά τα τρία που έφταναν ως την είσοδο στο άλλο σώμα, του δυτικού ανθρώπου Σύριλ Χόσκιν, συμπληρώθηκαν από άλλα που αφορούσαν την ζωή του σε μεγάλη ηλικία πλέον.

Όμως από το πρώτο βιβλίο ήδη αναφέρθηκε σε θέματα που ερεθίζουν τη φαντασία. Συγκεκριμένα αναφέρθηκε σε σπηλιές με ανώτερα τεχνουργήματα αρχαίων πολιτισμών, σε γιέτι, σε διατηρημένα σώματα εξωγήινων, σε υπερφυσικές ικανότητες που αναπτύσσονταν σε ορισμένους λάμα, όπως η αστρική προβολή, η διόραση, η τηλεπάθεια (περιγράφει και τις δικές του εμπειρίες) και αναφέρθηκε σχεδόν κάθε θέμα που απασχολούσε τους αναζητητές του παραφυσικού και του παράξενου την εποχή εκείνη (1950). Την κάθε αρχική αναφορά, έστω και αν ήταν μικρή αναφορά, που υπήρχε στα πρώτα βιβλία, την αξιοποίησε αργότερα όταν την έθετε ως αφετηρία για την λεπτομερέστερη ανάπτυξη του θέματος.

Με αυτό τον τρόπο κατάφερε να γράψει αρκετά βιβλία χωρίς να επαναλαμβάνεται συχνά. Στα ελληνικά είναι 22 αυτά, εκδόθηκαν από τις εκδόσεις Κάκτος αλλά οι τίτλοι τους συχνά δεν έχουν σχέση με τους αγγλικούς.

«Το τρίτο μάτι», «Ο Θεραπευτής» (Doctor from Lhasa) και το «Δυτικά του Θιβέτ» (The Rampa Story) είναι η αρχική αυτοβιογραφική τριλογία. Το πρώτο βιβλίο αφορά στη ζωή μέχρι το θάνατο του 13ου Δαλάι Λάμα περίπου, το δεύτερο τα γεγονότα κατά το Β' παγκόσμιο Πόλεμο και τις περιπέτειες του συγγραφέα, το τρίτο αφορά τις περιπέτειες μέχρι και την επιστροφή στο κατακτημένο από τους Κινέζους Θιβέτ και τη μετάβαση στο νέο σώμα.

Επειδή πολλά από τα θέματα δεν αναπτύχθηκαν λεπτομερώς σε αυτά τα βιβλία ακολουθήσαν και άλλα συμπληρωματικά με αναδρομικό χαρακτήρα, όπως «Τα μυστήρια των λάμα», «Ο κίτρινος χιτώνας», «Μνήμες του Θιβέτ», «Ο ερημίτης». Μεταξύ αυτών εκδόθηκαν ορισμένα με περιγραφές από καθημερινά γεγονότα της ζωής τους συγγραφέα και απαντήσεις σε ερωτήματα, όπως τα «Απαντήσεις», «Κάρμα», «Η φυλή των εκλεκτών», «Στιγμές» και «Αλήθεια» καθώς και βιβλία της συζύγου του Χόσκιν - Ράμππα, της Μάμα Σαν Ράμππα («Ουράνια Σφαίρα» και «Κοντά στον Λόμπσανγκ Ράμππα») και ένα της γάτας υπαγορευμένο τηλεπαθητικά στον Ράμππα (!) το «Η ζωή με τον Λάμα». Υπήρξε ένα βιβλίο με μαθήματα συστηματικής διδασκαλίας μεταφυσικών θεμάτων σε μορφή μαθημάτων το «Αποκρυφισ-

σμός» (You forever) και συνοδεύτηκε με ένα ακόμη σε μορφή λεξικού μεταφυσικών όρων «Η δύναμη της σοφίας» και ένα ποικίλων θεμάτων («Αστρικός κόσμος»). Ορισμένα βιβλία αποτελούσαν ειδικές περιγραφές ιστοριών ανθρώπων, πριν και μετά το θάνατο τους οποίους ο Ράμππα έβλεπε με τις διορατικές του ικανότητες και κατέγραψε τις εμπειρίες τους. Τέτοια ήταν η «13η φλόγα», «Το φως του κεριού», «Τρεις ζωές», «Πιστεύω».

Η γενική φιλοσοφία του Ράμππα

Ποια ήταν η γενική φιλοσοφία του Ράμππα; Ποιες οι απόψεις του για σημαντικά ζητήματα του εσωτερισμού; Η γενική εικόνα που ήθελε να προωθήσει ήταν εκείνη της πνευματικοποίησης της ζωής. Θεωρούσε, ανεξαρτήτως θρησκείας, πως ο δυτικός κόσμος είναι βυθισμένος στην ύλη και πρέπει να υπάρξει μια πνευματική ανύψωση που αυτή θα έλθει με μια νέα μορφή θρησκείας. Καταλόγιζε μεγάλη ευθύνη στη χριστιανική Εκκλησία και πιο συγκεκριμένα στην καταδίκη της μετενσάρκωσης, που εσφαλμένα ο ίδιος, θεωρούσε πως έγινε το 60μΧ σε σύνοδο στην Κωνσταντινούπολη (αντί του ορθού 600 μ.Χ.) Ακολουθούσε σε πολλά ζητήματα τις απόψεις τη Θεοσοφίας, της Θεοσοφικής Εταιρείας δηλαδή της Μπλαβάτσκι, για τη σύσταση του ανθρώπου και για την πορεία εξέλιξής του. Θεωρούσε πως θα γεννηθεί μια νέα φυλή πιο ανεπτυγμένη που θα επιτύχει εκείνα που δεν πέτυχαν οι προηγούμενες εξελικτικά.

Οι προφητείες του που είχε καταγράψει στο «Αστρικός Κόσμος» βέβαια διαψεύστηκαν στα περισσότερα σημεία και ίσως διαψευστούν και σε άλλα. Δεν ήρθε ο αναμενόμενος Παγκόσμιος ηγέτης ούτε οι δύο Μαθητές του που θεωρούσε ότι γεννήθηκαν περί το 1946-1948 φάνηκαν στον κόσμο. Δεν έγινε ενοποίηση ΗΠΑ-Αγγλίας. Δεν έγιναν οι μεγάλες γεωλογικές μεταβολές που υπέθετε. Αυτές άλλωστε είχαν παρουσιαστεί ως ενδεχομένα και από άλλους όπως ο Έντγκαρ Κέυση και δεν εκπληρώθηκαν.

Για το Χριστό και το χριστιανισμό

Οι απόψεις του για το Χριστό δεν ήταν σαφείς ενώ για το χριστιανισμό είναι σαφέστερες. Θεωρούσε πως χάθηκε η αρχική διδασκαλία που αποτελούσε συνέχεια των ανατολικών διδασκαλιών και δεν είχε καλή γνώμη για το χριστιανικό μοναχισμό ενώ για τον βουδδιστικό παρουσίαζε με ωραιοποιημένη εικόνα στον «Κίτρινο Χιτώνα» και στα λοιπά βιβλία. Δεν είχε να επιδείξει μεγάλη γνώση της ορολογίας ή των θεμάτων της χριστιανικής ιστορίας και συχνά ανέφερε τις σταυροφορίες και άλλα ανάλογα ζητήματα. Για τον ίδιο το Χριστό έλεγε πως είχε επισκιαστεί από κάποιο ανώτερο ον ή ότι εξελίχθηκε ως μαθητής στην Ανατολή. Άλλοτε έλεγε όπως οι θεοσοφιστές ότι εισήλθε άλλο πνεύμα ο Χριστός στον Ιησού και έδρασε ως Χριστός, άλλοτε ότι δεν αναστήθηκε αλλά πήραν το σώμα του και το ανέστησαν επειδή δεν είχε πεθάνει, και άλλοτε ότι σταυρώθηκε ο αδερφός του

ή κάποιος που του έμοιαζε και μετά την Ανάσταση πήγε ξανά στην Ανατολή. Στο «Κάρμα» και σε άλλα βιβλία, όπως το «Φως του κεριού» φαίνονται ορισμένες τέτοιες απόψεις. Εκεί φαινόταν να αποδέχεται άλλοτε ότι ο Χριστός πέθανε στην Ινδία και άλλοτε στην Ιαπωνία. Στο «Κάρμα» δεν μιλά ως έχοντας κάποια σαφή γνώση, αλλά με πιθανότητες. Προκαλεί να αποκτήσουν ικανότητα αστρική προβολής όσοι θέλουν να βρουν τι έγινε αλλά δεν γνωρίζει ότι ακόμη και αν διαβάσει κανείς άγνωστα χειρόγραφα της εποχής εκείνης αυτό δεν αρκεί για να απαντήσει σε μυστήρια που αφορούν πεδία πέρα από το αστρικό.

Η σύγχυση οφειλόταν στο ότι εμπλέκοντας και εξωγήινους και διάφορες θεωρίες από όλες τις πηγές λόγω της μεγάλης αναζήτησης που είχε κάνει δεν μπορούσε να καταλήξει οριστικά σε μία από αυτές. Όπως έχει συμβεί και με άλλους όταν προσπάθησαν να περιγράψουν ή να κατανοήσουν οντότητες ιδιαίτερα υψηλής εξέλιξης και πέρα από τη δική τους έσφαλε και αυτός όπως εκείνοι.

Χαρακτηριστική η περίπτωση των διορατικών ανά τον κόσμο και ανά τους αιώνες που δεν μπόρεσαν ακόμη και αυτοί να εξιχνιάσουν το μυστήριο του Χριστού επειδή αυτό αφορά πολύ ανώτερα πεδία, που η διορατική ικανότητά αυτών δεν μπορούσε να προσεγγίσει. Έτσι συμπλήρωσαν με εύλογες **εικασίες** ή οράματα δικά τους, τα κενά που είχαν (πχ Ληντμπήτερ, Μπεζάντ, Στάινερ κ.α.) ερχόμενοι σε αντίφαση ακόμη και με τις αδελφότητες

όπου ανήκαν ή και με τον εαυτό τους ακόμη. Αυτή είναι η αιτία για μεγάλο μέρος των συγχύσεων που επικρατούν στο εσωτερισμό και για τις αντιθέσεις μεταξύ διαφόρων ρευμάτων: η εύλογη εικασία που γίνεται δόγμα.

Ψυχολογικά βέβαια αυτό εξηγείται και είναι ο κανόνας για κάθε κενό που διαπιστώνουμε στην κατανόηση των πραγμάτων. Είναι τόσο αυτόματο που ισχύει ακόμη και σε νευρολογικό επίπεδο. Γνωρίζουμε όλοι πως ένας κύκλος με ένα μικρό κενό φαίνεται πλήρης, χωρίς αυτό το κενό αν τον δούμε από κάποια απόσταση ή αν καλύψουμε το κενό. Ο εγκέφαλος τον καταγράφει ως πλήρη. Η ίδια αρχή, η τάση προς πληρότητα, υπάρχει και στα θεωρητικά ζητήματα τα οποία συμπληρώνονται με εύλογες υποθέσεις όπου δεν έχουμε στοιχεία απτά και σαφή.

Ο σκοπός αυτού του φυσικού μηχανισμού είναι η εξοικονόμηση ενέργειας. Αν θα έπρεπε κανείς για κάθε αμφίβολο ζήτημα να διατηρεί πολλαπλές εικόνες θα καταναλάωνε πολλή ενέργεια στο να τις διατηρεί αλλά θα είχε και πολύ αργές διαδικασίες απόφασης ή κρίσης λόγω των πολλών εναλλακτικών εκδοχών που θα έπρεπε να εξετάσει.

Ο Ράμππα έδωσε μεγάλη σημασία σε δύο τρεις τομείς: στο αστρικό ταξίδι ή αστρική προβολή, στη διόραση και στην περιγραφή μεταθανάτιων καταστάσεων. Οι εξωγήινοι αποτελούν σημαντικό αλλά μικρότερο μέρος των γραφομένων του. Και υπάρχει μία ασάφεια σε πολλά σημεία που τους αφορούν.

Τα μυστικά του Θιβέτ

Ο Ράμππα προέβαλε μια σχεδόν εξαγνισμένη εικόνα του Θιβέτ και της ζωής πριν την κατάληψη από τους Κινέζους το 1950. Ο Δαλάι Λάμα θεωρείται και προβάλλεται ως πρότυπο ηγέτη σε μια θεοκρατική κοινωνία η οποία διατηρεί μια ανώτερη θρησκευτική άρχουσα τάξη που αποτελείται από λάμα και λαϊκούς. Για τους λάμα δεν υπάρχει σχεδόν κανένα σημείο μομφής ή και για τους περισσότερους λαϊκούς. Δεν αναφέρονται περιστατικά βίαιων μεταβολών και πολιτικών αναταράξεων του παρελθόντος ούτε δολοφονίες και άλλα εγκλήματα. Η τάξη των λάμα προβάλλεται ως αποτελούμενη επί το πλείστον από αναγνωρισμένες ενσαρκώσεις υψηλά μυημένων και εξελιγμένων όντων τα οποία επιστρέφουν για να συνεχίσουν την πορεία τους. Ο ίδιος προβάλλεται ως αναγνωρισμένη τέτοια ενσάρκωση (τούλκου) χωρίς να αναφέρει αναμνήσεις από προηγούμενες ζωές, και ότι γεννήθηκε σε μια οικογένεια από τις υψηλότερες της άρχουσας τάξης του Θιβέτ. Καθώς περιγράφει τη ζωή στο Θιβέτ όπως υποτίθεται ότι τη γνώρισε ο ίδιος ως παιδί και νέος μέχρι και την ενηλικίωσή του ενθέτει διάφορα στοιχεία μυστηρίου που αργότερα θα περιγράψει πιο εκτεταμένα. Συγκεκριμένα η ζωή του προβλέπεται αστρολογικά σε σχετικά μεγάλη ακρίβεια καθώς και ότι θα γίνει μοναχός και γιατρός και ότι θα ταξιδέψει πολύ μέχρι το τέλος της ζωής του έχοντας κάποιο υψηλό καθήκον να εκπληρώσει. Αυτά κατά την διαβεβαίωση του ιδίου εκπληρώθηκαν. Επειδή ήταν

ιδιαίτερη περίπτωση ενσάρκωσης, εκπαιδεύτηκε πιο ειδικά ακόμη και από τους λάμα με μέριμνα του ιδίου 13ου Δαλάι Λάμα, ως ένας από τους διασώστες της παράδοσης. Από την προηγούμενη ενσάρκωσή του είδε και το προηγούμενο σώμα, δηλαδή αυτό που κατείχε ο ίδιος πριν από 500 ή 600 χρόνια, βαλσαμωμένο πλέον σε ειδικό χώρο. Μέρος της εκπαίδευσής του αυτής που ήταν σπάνια και για λάμα ήταν η αποκάλυψη των μυστικών του Θιβέτ που αφορούσαν εξωγήινους, γιέτι, χρονοκάψουλες των αρχαίων πολιτισμών και τις ειδικές ικανότητες του ανθρώπου (διόραση, τηλεπάθεια, τηλεκίνηση κλπ).

Σκοπός του θα ήταν να μεταφέρει αυτή τη γνώση στη Δύση όταν θα ερχόταν ο καιρός. Πριν την κατάκτηση του Θιβέτ, η οποία είχε προφητευθεί πολύ καιρό πριν, πολλά σπάνια κειμήλια όπως κείμενα ή αντικείμενα μεταφέρθηκαν σε απρόσιτα σπήλαια ή περιοχές του Θιβέτ και κρύφτηκαν εκεί με σκοπό να αποκαλυφτούν αργότερα. Στα μοναστήρια έμειναν τα αντίγραφα τους τα οποία καταστράφηκαν από τους Κινέζους. Ως φύλακες ορίστηκαν κάποιοι ειδικά εκπαιδευμένοι μοναχοί που θα έμεναν εκεί σε εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες. Ο ίδιος ο Ράμππα είδε από κοντά τέτοιες κρύπτες και αντικείμενα ως νέος αλλά και μετά την κατάκτηση του Θιβέτ. Ο Ράμππα είχε έναν κύριο Δάσκαλο τον Λάμα Μιγκυάρ Ντοντάπ και άλλους λάμα ως δευτερεύοντες δασκάλους σε όλους τους τομείς της γνώσης του Θιβέτ. Αποφοίτησε με άριστες επιδόσεις και ως λάμα πλέον

πήγε για ανώτερες σπουδές ιατρικής στην Κίνα σε Πανεπιστήμιο της Τσανκιγκ, από όπου και αποφοίτησε σύμφωνα με τα λεγόμενά του. Το όνομά του ήταν Τσα Μιγκ Δμαρ Λαλού. Μέχρι σήμερα ορισμένοι ισχυρίζονται ότι η ιστορία του Ράμππα είναι αληθινή και ότι έζησε πολύ περισσότερο από όσο αφήνει να εννοηθεί, δηλαδή ότι έζησε περί τα 300 χρόνια πριν αλλάξει σώμα. Λέγεται μάλιστα ότι συμβολικά το έγραψε σε ένα από τα βιβλία του.¹ Υπάρχει μάλιστα και φωτογραφία του σε ιστότοπο με το 13ο Δαλάι Λάμα και αναφορά σε κάποια βιβλία για έναν γέρο λάμα με το επίθετο Λαλού.²

Το αστρικό ταξίδι

Ο Ράμππα θεωρούσε ότι αν κανείς είναι έτοιμος τότε με λίγη προσπάθεια μπορεί να προβληθεί αστρικά και να κάνει αστρικό ταξίδι. Αν και αυτό είναι γενικά σωστό, επειδή είναι αρκούντως αόριστο (ποιος άλλωστε είναι έτοιμος και πως ορίζεται ο έτοιμος;) στην πράξη δεν είναι τόσο πολλοί οι «έτοιμοι». Στατιστικά οι οι ενασχολούμενοι με τέτοιες τεχνικές δεν αποτελούν ούτε το 1% του πληθυσμού. Η δυνατότητα εξωσωματικής προβολής κατά τον Ράμππα υπάρχει για όλους και όλοι την ασκούν την ώρα του ύπνου αλλά εκείνο που λείπει είναι η **συνειδητή** προβολή. Η συνει-

δητή προβολή όμως απαιτεί ορισμένες προϋποθέσεις τις οποίες ο Ράμππα δεν αναφέρει αναλυτικά αν και επανερχόμενος συμπλήρωσε πολλά στοιχεία όπως η ζωτικότητα του σώματος που πρέπει να είναι επαρκής, η διατροφή, η συναισθηματική κατάσταση κλπ.

Περιγράφοντας δικές του εμπειρίες το κάνει να φαίνεται απλό και εύκολο όμως δεν είναι έτσι. Οι επιστολές που λάμβανε δεν ήταν πάντα ευνοϊκές αν και οι ίδιοι έγραφε πως αρκετοί του έγραφαν πως τα κατάφεραν. Στις εκκλήσεις πολλών οπαδών του να κάνουν αστρικές συναντήσεις δεν συγκατατέθηκε. Δεν αναφέρθηκε ποτέ σε κάτι τέτοιο.

Ο Ράμππα παρέλειψε ορισμένα σημαντικά σημεία σε αυτό το θέμα πράγμα που δείχνει ότι δεν είχε τις εμπειρίες εκείνες που περιέγραφε ή τη βαθιά γνώση που απαιτεί το θέμα.

Συγκεκριμένα για ορισμένους ανθρώπους είναι εύκολη η απόσπαση της συνείδησης από το σώμα αλλά δεν μπορεί να απομακρυνθεί πολύ από αυτό. Οι λόγοι αφορούν την ενεργειακή πληρότητα του προσώπου που προσπαθεί να προβληθεί αστρικά. Η συνείδηση έχει σημασία σε ποιο επίπεδο θα εστιαστεί, γιατί αν θέλει και αν προσπαθεί να προβληθεί αυτόματα θα ελκυστεί από εκείνο που λειτουργεί συνήθως περισσότερο. Εκτός αυτού αν θέλει να έχει συνεχώς συνείδηση τότε το εγχείρημα καθίσταται πιο δύσκολο επειδή δεν είναι εξασκημένος ο κάθε άνθρωπος σε αυτή τη συνειδησιακή μετάβαση. Κατά τη μετάβαση θα νιώθει περίεργα αισθήματα και ερε-

θίσματα που θα τον ξυπνούν απότομα.

Ακόμη και αν περάσει σε επόμενο στάδιο με ημισυνείδηση και αυτό πάλι δεν είναι αστρική προβολή πλήρης αλλά περιπλάνηση εντός της αύρας του. Εκεί το αστρικό σώμα γίνεται μικροσκοπικό σε μέγεθος και ζει τις εικόνες και παραστάσεις που είναι αποθηκευμένες σε αυτήν, στην αύρα του. Αυτό έχει αξία ως έρευνα του υποσυνειδήτου αλλά δεν είναι αστρική προβολή. Η πραγματική προβολή πρέπει να επιβεβαιώνεται με διάφορους τρόπους κάτι που λείπει εντελώς από τις περιγραφές του Ράμππα.

Η διόραση

Η διόραση αποτέλεσε αντικείμενο ιδιαίτερου ενδιαφέροντος του Ράμππα. Ο ίδιος ισχυριζόταν ότι είχε διορατικές ικανότητες από μικρό παιδί ως θιβετιανός, τις οποίες ενίσχυσαν με ειδική επέμβαση οι λάμα γιατροί του μοναστηριού Τσακπόρι. Αυτές τις αξιοποίησε και ο 13ος Δαλάι Λάμα όταν τους ζητούσε να γνωμοδοτήσει για τις προθέσεις των ξένων απεσταλμένων στη Λάσα. Για το λόγο αυτό τους παρατηρούσε κρυμμένος και έγραφε τι έβλεπε στην αύρα τους για να το παραδώσει μετά στον Δαλάι Λάμα. Οι λάμα γιατροί πειραματιζόνταν με μηχανές που θα μπορούσαν να καταστήσουν ορατή την αύρα και αυτό αποτέλεσε και σκοπό της ζωής του ιδίου. Φαίνεται πως γνώριζαν τις έρευνες του άγγλου γιατρού Κίλνερ και τις είχαν προχωρήσει περισσότερο κατά τον Ράμππα. Ο ίδιος ο Ράμππα στο βιβλίο του

1

<https://www.lobsangrampa.org/hypothesis.html>

2

<https://www.lobsangrampa.org/gr/u%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CE%BC%CE%B5%CE%BB%CE%AD%CF%84%CE%B7%CF%82.html>

«Αποκρυφισμός» («You forever») χρησιμοποιεί εικόνες από τα βιβλία του Κίλνερ για την αύρα και αναφέρει τις μεθόδους του. Οι εικόνες αυτές μοιάζουν με εκείνες των διορατικών πχ Ληντπμήτερ, Τζόζεφ Όστρομ κ.α. και όχι με τις τεχνητές από μηχανήματα. Οι μηχανικά παραγόμενες εικόνες είναι συνήθως αλλοιωμένες απεικονίσεις της θερμότητας και μόνο ενώ οι άλλες των διορατικών είναι πιο πλούσιες και φτάνουν σε μεγαλύτερο εύρος επιπέδων. Μέχρι το τέλος της ζωής του ο Ράμπα σχεδίαζε κάποιο σχετικό μηχανήμα με χρωματιστά πρίσματα όπως αυτό στο Θιβέτ, και φαίνεται να έχει γράψει πως εκπληρώθηκε ο σκοπός του πλέον λίγο πριν το θάνατό του. Δεν είναι γνωστό όμως κάποιο μηχανήμα με το όνομά του ή πατέντα παρά μόνο κάποια αντικείμενα από εταιρεία που ίδρυσε ο ίδιος εν ζωή. Ίσως και να είναι συμβολικό και να εννοούσε ότι συνέβαλε στην έρευνα του μεταφυσικού.

Οι εξωγήινοι

Κατά την περιγραφή του Ράμπα που είναι συναφής με του Βελισκόφσκυ, η Γη πέρασε πολλούς αιώνες αστάθειας, με συγκρούσεις πλανητών, πριν σταθεροποιηθεί σε τροχιά και κλίμα. Οι συγκρούσεις συνεχίστηκαν και σε ιστορικές περιόδους. Τότε άρχισε αν αναπτύσσεται η ζωή η οποία ήρθαν από το Διάστημα και η πορεία της ενισχύθηκε ή επηρεάστηκε από τους Σπορείς της Γης. Δηλαδή εξωγήινες φυλές που έφτασαν ως τη Γη και που επέδρασαν δραστικά στη διαμόρφωση της εξέλιξης της ζωής πάνω στη Γη από την αρχή. Στο

«Ερημίτης» παρουσιάζει μια διήγηση από έναν ερημίτη για τις εποχές εκείνες.

Οι εξωγήινες φυλές ήρθαν σε συγκρούσεις μεταξύ τους εμπλέκοντας και τους γήινους. Άφησαν κατάλοιπα πάνω στη Γη τα οποία υπάρχουν μέχρι σήμερα, κατά τον Ράμπα, όπως υπάρχουν και κατάλοιπα από γήινους ανεπτυγμένους πολιτισμούς του παρελθόντος. Τα κατάλοιπα αυτά άλλοτε φυλλάσσονται σε ειδικές κρύπτες γνωστές σε μνημένα πρόσωπα όπως πχ στο Θιβέτ, στην Αίγυπτο, στο Περού κ.α. άλλοτε δεν είναι καν γνωστές.

Οι ικανότητες των εξωγήινων φτάνουν μέχρι να μπορούν να μιλήσουν μέσα από ανθρώπινο σώμα ή να πάρουν την κατοχή ενός ανθρώπινου σώματος. Υπάρχουν μάλιστα και οι Σπορείς των Σπορέων της Γης και πολλές διαβαθμίσεις τους.

Οι χρονοκάψουλες των αρχαίων πολιτισμών

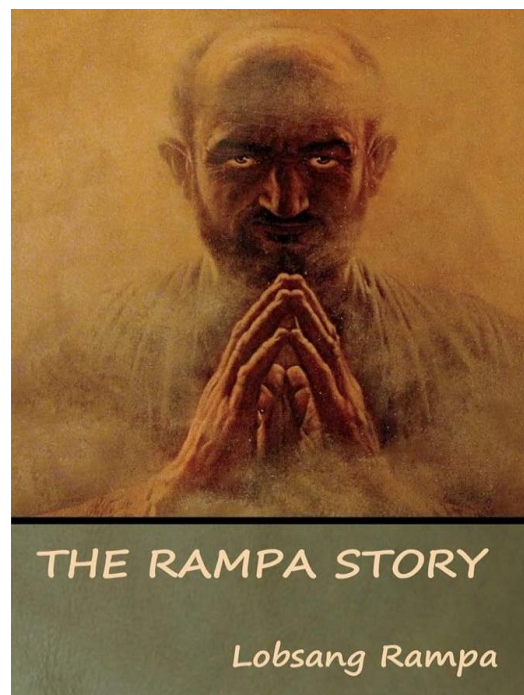
Σύμφωνα με τα όσα ισχυρίζεται ότι είδε ο ίδιος και όσα του είπαν οι δάσκαλοί του το Θιβέτ και ιδιαίτερα ο Λάμα Μινγκαρ Ντόνταπ, υπάρχουν τεράστια σπήλαια ή κρύπτες με τεχνουργήματα υψηλού επιπέδου άλλων πολιτισμών, σε διάφορα σημεία στην Γη. Θα αποκαλυφθούν σε μελλοντικές εποχές όταν η ανθρωπότητα θα μπορεί να τις κατανοήσει.

Συμπεράσματα

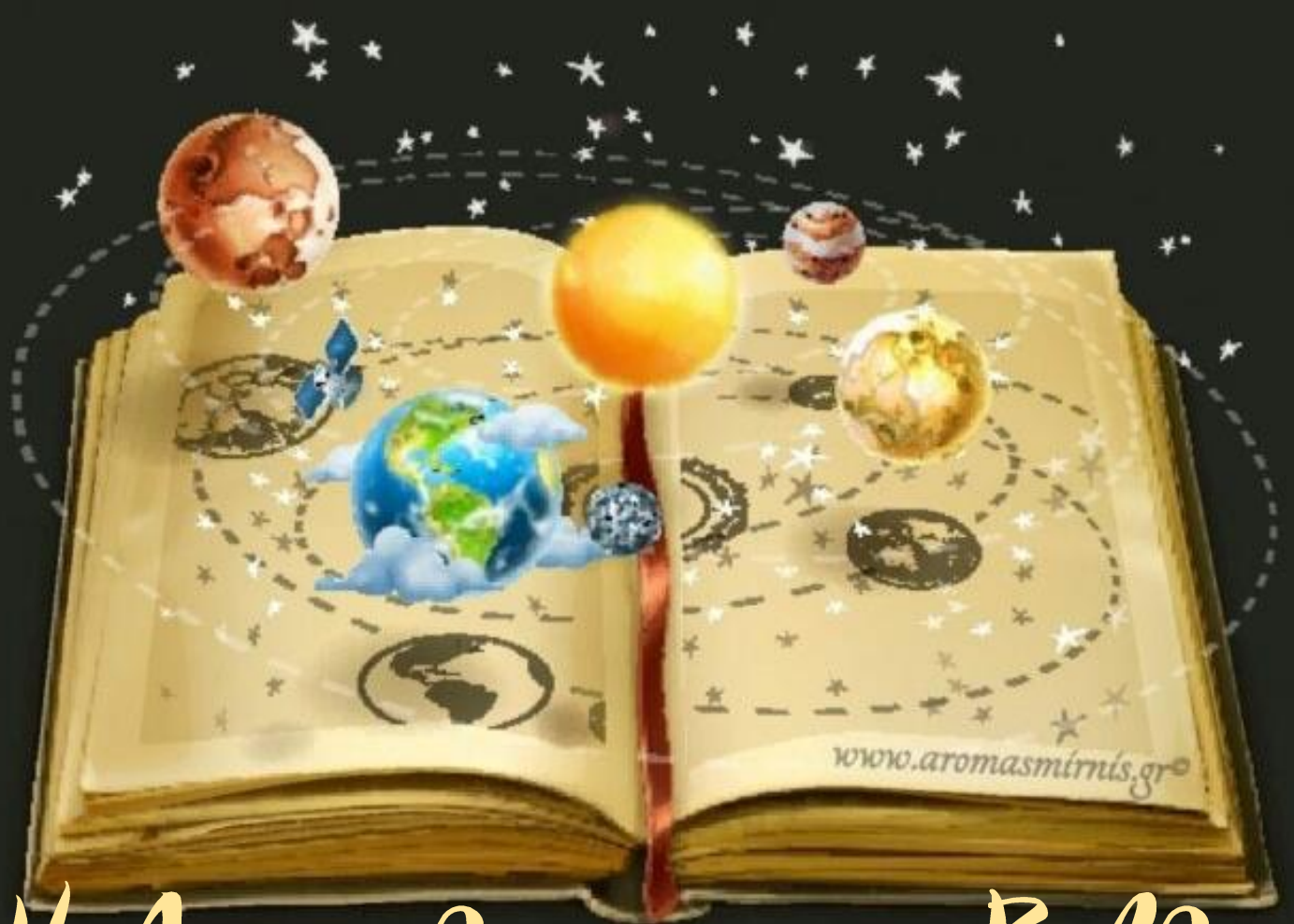
Ο Ράμπα λειτούργησε ως σπινθήρας για το άναμμα της φλόγας της αναζήτησης σε πολλούς ανθρώπους. Προσέφερε με απλά λόγια ένα ευρύ πεδίο γνώσεων και θεμάτων που για πολλούς ήταν άγνωστα ή απρόσιτα και

τους έστρεψε στην Ανατολή ή στην αναζήτηση περισσότερων πληροφοριών.

Σίγουρα έχει κάνει πολλά λάθη στις περιγραφές των ζητημάτων εκείνων που δεν είχε άμεση εμπειρία και αυτά είναι τα λεγόμενα ανώτερα πνευματικά ζητήματα. Αυτά ξεπερνούν κατά πολύ το αστρικό πεδίο. Αντιθέτως στα υπόλοιπα είναι σχετικά ακριβής και ενοποιητικός. Γιατί στα κοινά ζητήματα ή τα συνήθη μεταφυσικά ζητήματα είχε μεγάλο πλήθος παραστάσεων αλλά και ποσότητας πληροφορίας, και κάποιες προσωπικές εμπειρίες, και τελικά λειτούργησε ως αναδιανεμητής της γνώσης αυτής. Μάλλον αναβάθμισε ή βελτίωσε κάποιες από αυτές τις πληροφορίες με τη δική του συμβολή. Συνέβαλε έτσι στην ανύψωση των ιδανικών και της νοητικής δόνησης της ανθρωπότητας. Ακόμη και σήμερα τα βιβλία του διαβάζονται ευχάριστα και ορισμένα αποτελούν χρήσιμες περιλήψεις μεταφυσικών πεδίων έρευνας.

Η Αστρολογία στη Βίβλο

αρθρογραφεί ο Khaled Hosseini

Από μικρό παιδί είχα έντονο ενδιαφέρον για τον Ιησού Χριστό και την ζωή του. Είμαι επίσης ενθουσιώδης μαθήτρια της αστρολογίας. Όμως, μεγαλώνοντας με τις αρχές της Λουθηριανής Εκκλησίας, μου έλεγαν ότι οι Χριστιανοί δεν πιστεύουν στην Αστρολογία. Ο παπάς της ενορίας μας θα έπεφτε από τον άμβωνα του αν άκουγε αυτό που κάποιοι επιστημονικοί μελετητές της Βίβλου είχαν διαπιστώσει: ότι όχι μόνο υπάρχουν πολλές σοβαρές αναφορές για την επιρροή των άστρων μέσα στις Γρα-

φές, αλλά και ότι ένα ολόκληρο βιβλίο της Βίβλου είναι αφιερωμένο αποκλειστικά στην αστρολογία!!

Πριν από μερικά χρόνια έκανα μεταπτυχιακή εργασία σε ένα από τα πλέον αξιολογούμενα εκπαιδευτικά ιδρύματα στην Αμερική. Έμαθα ότι τις τελευταίες δεκαετίες, υπήρξε επανάσταση στην θεώρηση που είχαμε σχετικά με τον Ιουδαϊσμό και τον Χριστιανισμό κατά τον πρώτο αιώνα, κυρίως λόγω της ανακάλυψης χαμένων για πολλά χρόνια κειμένων, που πρόσφεραν μαρτυρίες από ανθρώπους παρόντες την

εποχή που ζούσε ο Ιησούς. Όταν οι επιστήμονες βρήκαν αστρολογικά κείμενα μέσα στους Παπύρους της Νεκρής Θάλασσας, αναγκάστηκαν να αναθεωρήσουν την υποτιθέμενη ως τότε εχθρική σχέση ανάμεσα στην αστρολογία και τον αρχαίο Ιουδαϊσμό. Επιπλέον, μεγαλύτερες ακόμη εκπλήξεις έμελλε να παρουσιαστούν. Με την μετάφραση αρχαίων Αιγυπτιακών και Βαβυλωνιακών “μαγικών” κειμένων, οι επιστήμονες έγιναν γνώστες της αστρολογικής ορολογίας στην Μέση Ανατολή που χρησιμοποιούσαν πριν από δύο

χιλιάδες χρόνια. Ξαφνικά, πολλοί αινιγματικοί στίχοι της Βίβλου κατέστη δυνατόν να ερμηνευθούν. Περιέγραφαν αστρολογικά σχήματα στον ουρανό.

Για κάποιο λόγο, αυτές οι αναπάντεχες ανακαλύψεις δεν προσέλαβαν αρκετή δημοσιότητα. Αντ'αυτού, οι φερόμενοι ως αυθεντίες της Βίβλου, έκαναν κάποιες αναφορές σε αυτές τις ανακαλύψεις από καιρού εις καιρόν σε κάποια αμφιβόλου αξιοπιστίας επιστημονικά περιοδικά. Εσύ όμως, σαν αστρολόγος, δικαιούσαι να γνωρίζεις τα γεγονότα και την αλήθεια. Ιδού λοιπόν μερικές από τις αστρολογικές εκπλήξεις που συνάντησα όταν μελετούσα τη Βίβλο.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΩΝ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΩΝ

Το ζώδιο του Ιησού

Αυτό είναι ένα αντικείμενο ατελείωτων συζητήσεων ανάμεσα σε αστρολόγους. Ποιο είναι το ζώδιο του Ιησού; Οι Χριστιανοί γιορτάζουν τη γέννηση του Ιησού στις 25 Δεκεμβρίου, που σημαίνει ότι είναι Αιγόκερως. Εν τούτοις, δεν υπάρχει καμία ένδειξις ότι υπήρχε γιορτή που να ονομαζόταν Χριστούγεννα πριν από το 336 μ.Χ. Οι πλειοψηφία των ειδικών συμφωνούν ότι οι Χριστιανοί του 4^{ου} αιώνα διάλεξαν την 25^η Δεκεμβρίου για την νέα αυτή γιορτή, διότι αντιστοιχούσε με το χειμερινό ηλιοστάσιο. Ενώ οι παγανιστές γιόρταζαν τη συμβολική γέννηση του Ήλιου, οι Χριστιανοί τιμούσαν τη γέννηση του Χριστού. Και τώρα γεννιέται το ερώτημα: Πότε γεννήθηκε ο Χριστός;

Αν και η χρονολογία της γέννησης του Ιησού παραμένει αντικείμενο διαφωνιών, ξαφνιάστηκα όταν ανακάλυψα ότι ήταν ξεκάθαρο σε ποια περίοδο μέσα στο χρόνο γεννήθηκε: Οι επιστήμονες ήδη το γνώριζαν. Το κατά Λουκά Ευαγγέλιο ξεκινάει με μία αναφορά ότι, κατά τις ημέρες το Βασιλιά Ηρώδη, ένας ιερέας άτεκνος ονομαζόμενος Ζαχαρίας υπηρετούσε στο ναό της Ιερουσαλήμ. Καθώς άναβε θυμίαμα στο βωμό, ένας άγγελος παρουσιάστηκε δίπλα του και του ανήγγειλε ότι, με τη Χάρη του Θεού, η ηλικιωμένη σύζυγός του Ελισάβετ επρόκειτο επιτέλους να μείνει έγκυος. Το παιδί τους επροοριζέτο να «προηγηθεί του Κυρίου για να προετοιμάσει τον Δρόμο Του» 3. Ο Λουκάς επίσης μας λέει ότι αυτό το αγόρι – το οποίο είναι ο Ιωάννης ο Βαπτιστής – γεννήθηκε 6 μήνες πριν το Χριστό.⁴ Εάν προσδιορισθεί ο χρόνος γέννησης του Ιωάννη, τότε μπορούμε να μάθουμε την ημερομηνία γέννησης του Ιησού. Ευτυχώς, η Βίβλος μας δίνει τις απαραίτητες πληροφορίες.

Στην εποχή του Ηρώδη, ο Ιουδαϊκός κλήρος ήταν χωρισμένος σε 24 τάγματα, διασκορπισμένα σε όλη την Παλαιστίνη. Ο κάθε ένας κληρικός είχε καθήκον να παρουσιάζεται στο ναό της Ιερουσαλήμ σε προκαθορισμένες περιόδους κάθε χρόνο, ανάλογα σε ποιο τάγμα ανήκε. Ο Λουκάς στο εδάφιο 1:5 λέει ότι ο Ζαχαρίας ανήκε στο «τάγμα της Αμπιζά», που σημαίνει ότι η περίοδος της υπηρεσίας του εκεί ήταν τον

Μάιο. Ο Λουκάς επίσης αφήνει να εννοηθεί ότι η Ελισάβετ έμεινε έγκυος αμέσως μετά την επιστροφή του Ζαχαρία από την Ιερουσαλήμ. Αυτό έγινε τον Ιούνιο.

Ο Ιωάννης γεννήθηκε πιθανόν τέλη Φεβρουαρίου με αρχές Μαρτίου. Αυτό σημαίνει ότι ο Ιησούς γεννήθηκε τέλος Αυγούστου με αρχές Σεπτεμβρίου. Εάν η εξιστόρηση των γεγονότων στη Βίβλο είναι ακριβής, τότε ο Ιησούς είναι είτε Λέων, είτε Παρθένος.⁵

Αυτά είναι όσα μπορούν να προσφέρουν οι επιστήμονες. Εμείς οι αστρολόγοι παίρνουμε τη σκυτάλη από εδώ. Σύμφωνα με μία Εβραϊκή προφητεία, ο Μεσσίας έμελλε να γεννηθεί στο σοι του Judah, πατριάρχη μίας από τις 12 φυλές του Ισραήλ.

Οι Ευαγγελιστές πίστευαν με πάθος ότι ο Ιησούς ήταν ο αναμενόμενος Μεσσίας και προσπάθησαν σκληρά να αποδείξουν ότι κατάγεται από την συγκεκριμένη οικογένεια. 6 Το «Βιβλίο της Γένεσης» περιγράφει τον πατριάρχη ως εξής: «ο Judah είναι ένα μικρό λιονταράκι ...ξάπλωνε όπως ένα λιοντάρι η μια λέαινα» 7 Η προσομοίωση με λιοντάρι είναι έντονα υποδηλωτική-αντιπροσωπευτική. Σίγουρα η δυναμική, χαρισματική προσωπικότητα του Ιησού μοιάζει περισσότερο σαν Λέων παρά σαν Παρθένος, ζώδιο το οποίο ταιριάζει περισσότερο στη μητέρα του Μαρία.

Εάν ο Ιησούς ήταν Λέων, ο Ιωάννης ο Βαπτιστής – γεννημένος 6 μήνες νωρίτερα – πιθανότατα ήταν Υδροχόος. Έλεγε ο Ιωάννης για τον Ιησού. «Εκείνος

πρέπει να δοξαστεί, ενώ εγώ πρέπει να ταπεινωθώ».8 Θα μπορούσε να υπήρχε κάποιος αστρονομικός συμβολισμός εδώ: Καθώς ο Λέων ανατέλλει πάνω από τον ωροσκόπο, ο Υδροχόος κατεβαίνει κάτω από τον ορίζοντα. Ο Ιωάννης ήταν ένας εικονοκλάστης αναμορφωτής ο οποίος οδηγούσε ανθρώπους στον Ιορδάνη ποταμό για να τους βαπτίσει. Ποιο άλλο ζώδιο αντιπροσωπεύει καλύτερα τον Ιωάννη από τον Υδροχόο, από τον οποίο ρέει το ουράνιο ύδωρ;

Η Βασιλεία των Ουρανών

Εκτός από το θέμα της ημερομηνίας γέννησης του Ιησού και τις αναφορές στο μυστηριώδες Άστρο της Βηθλεέμ, υπάρχουν, αλήθεια, και άλλες αναφορές στην Αστρολογία, μέσα στη Βίβλο; 9 Ασφαλώς και υπάρχουν. Και αυτό είναι απολύτως φυσικό, αφού η αστρολογία ήταν ένα από τα μεγάλα ενδιαφέροντα και των πλουσίων και των φτωχών κατά τους πρώτους

αιώνες μ.Χ. Ο Καίσαρ Αύγουστος, αυτοκράτορας της Ρώμης κατά την παιδική ηλικία του Ιησού, είχε σφραγίσει το ζώδιο της Σελήνης του στα νομίσματα.

Επίσης, οι πρώτοι Χριστιανοί είχαν και αυτοί γοητευτεί από τα άστρα. Πολλά κείμενά τους, όπως *Η Ιδέα της Μεγάλης μας Δύναμης, Η κατά Παύλον Αποκάλυψις*, και *Η Πρώτη κατά James Αποκάλυψις*, μνημονεύουν αστρολογικά θέματα. 10 Ένα βασικό πρόβλημα των Χριστιανών ήταν ότι οι ενσαρκωμένες ψυχές πρέπει να απελευθερωθούν από την επιβαρυντική επιρροή των πλανητών, ώστε να μπορέσουν να εισέλθουν στον Παράδεισο μετά τον θάνατο. Ένα γνωστό γραπτό, *Η Πίστη της Σοφίας*, περιγράφει πως ο Ιησούς πετούσε στον ουρανό, σπρώχνοντας τους πλανήτες

πολύ πιο σημαντική απ'όσο είναι σήμερα. Οι αστρολόγοι όφειλαν να προβλέπουν την άνοδο και την πτώση βασιλιάδων και βασιλείων, σύμφωνα με τους μεγάλους κύκλους του χρόνου.12 Συμπτωματικά, στα χρόνια του Χριστού, αρκετοί τέτοιοι κύκλοι έφθαναν στο τέλος τους, και μία νέα εποχή, καθορισμένη από μεγάλες αλλαγές στον ουρανό, ξεκινούσε.

Ο πρώτος από αυτούς τους κύκλους είχε προσδιορισθεί από τον Εβραίο προφήτη Δανιήλ. Περίπου 6 αιώνες προ Χριστού, ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορ ανακήρυξε τον Δανιήλ «αρχηγό των μάγων, Χαλδαίων και

αλλάζοντας την τροχιά τους, ώστε να μην λειτουργούν πλέον οι πλανητικές όψεις.11 Στην αρχαιότητα, η κοσμική αστρολογία (χρονική επιλογή ιστορικών γεγονότων) ήταν

αστρολόγων» 13 Ο Δανιήλ είχε με τόλμη προβλέψει ότι περίπου μετά από «εβδομήντα εβδομάδες από χρόνια» θα επέλθει «το τέλος της αμαρτίας» και «ένας

ευλογημένος, ένας πρίγκιπας,» θα εγερθεί «και θα αποκαταστήσει και θα χτίσει την Ιερουσαλήμ». 14 Σύμφωνα με αρκετές απόψεις, στη εποχή του Ιησού, η ημέρα της αποκατάστασης πλησίαζε. Οι Εβραίοι ζηλωτές περίμεναν με λαχτάρα τον «ευλογημένο» (μεσσία, στα Αραμαϊκά), ο οποίος θα έδιωχνε τους Ρωμαίους κατακτητές από την Παλαιστίνη και θα έφερνε ξανά την αυτονομία στους Εβραίους. Αρκετοί επίδοξοι μεσσίες παρουσιάστηκαν, οι οποίοι άμεσα εξολοθρεύτηκαν από τους Ρωμαίους. Ο πιο γνωστός από τους Μεσσίες, ήταν , φυσικά, ο Ιησούς ο Ναζωραίος.15 Μίλησε για την « Βασιλεία των Ουρανών», η οποία έμελλε να παρουσιασθεί άμεσα, και διαβεβαίωσε τους μαθητές του ότι μία νέα εποχή θα ξεκινούσε επί των ημερών τους.16 Μία γενιά αργότερα, μία νέα εποχή όντως ξεκίνησε, αλλά δεν σημειοδότησε τον θρίαμβο του Εβραϊκού έθνους που οι μαθητές του Ιησού είχαν οραματιστεί. Το 70 μ.Χ, η Ιερουσαλήμ καταστράφηκε από τους Ρωμαίους. Ο ναός τους γκρεμίστηκε και οι Εβραίοι έχασαν την πατρίδα τους για 2000 χρόνια. Η νέα εποχή ήταν τελικά η Χριστιανική εποχή. Η «Γη της Επαγγελίας», ήταν μια πνευματική και όχι υλική έννοια. Και η επιστροφή του Ιησού με δόξα για να κυβερνήσει τη Γη, θα έπαιρνε πολύ, πάρα πολύ περισσότερο χρόνο απ'όσο αρχικά είχε υπολογισθεί.

Ο Αστρολόγος του Ιησού

Περί τα τέλη του πρώτου αιώνα, σε μία Ρωμαϊκή

επαρχιακή φυλακή στη νήσο Πάτμο στο Ικάριο Πέλαγος, ένας Χριστιανός οραματιστής ονομαζόμενος Ιωάννης, έστεψε το βλέμμα του στον ουρανό ψάχνοντας για σημάδια περί του ερχομού του Ιησού. Το χειρόγραφο που συνέταξε, «Η Αποκάλυψη του Ιωάννη», έμελλε να είναι το τελευταίο βιβλίο της Βίβλου. Και βέβαια αναγνωρισμένοι ακαδημαϊκοί τώρα παραδέχονται ότι η Αποκάλυψη είναι βασικά μία εργασία κοσμικής αστρολογίας.17

Ναι, ο Ιωάννης της Πάτμου ήταν ένας αστρολόγος. Πάντως, η αστρολογία που χρησιμοποιούσε ήταν πολύ διαφορετική από την αστρολογία που χρησιμοποιούμε σήμερα. Ακολουθούσε την Σημιτική παράδοση της «αστρικής προφητείας», όπως ακριβώς και στα βιβλία του Ιεζεκιήλ, του Δανιήλ και του Ζαχαρία, στη Παλαιά Διαθήκη. Αυτή η αστρολογία δεν είχε σχέση με κατάστρωση ωροσκοπίων και ανάλυση όψεων η οικοθεσίας. Απλά, ο προφήτης «έστρεφε το βλέμμα του» 18 προς τα άστρα, η «έβλεπε μέσα στη νύχτα»19 τους αστερισμούς, η «άνοιγαν οι ουρανοί»,20 όπου οράματα αγγέλων (τα άστρα) αποκάλυπταν τα μυστικά του μέλλοντος. Πολύ συχνά η Βίβλος μας λέει ότι οι προφήτες έψαχναν στον ουρανό για σημάδια από τον Θεό και μηνύματα αποκαλυπτικά του Θείου σχεδίου. «Τότε, είδα έναν άλλο οiwνό στους Ουρανούς, μεγαλοπρεπή και υπέροχο», γράφει ο Ιωάννης στην Αποκάλυψη 15:1.

Μέχρι πριν από λίγο καιρό, οι επιστήμονες δεν ήθελαν να

παραδεχθούν ότι η Βίβλος κυριολεκτεί. Οι Βιβλικοί προφήτες πράγματι κοιτούσαν τον νυχτερινό ουρανό. Τα σουρεαλιστικά οράματα που έβλεπαν από ουράνιους τροχούς, ουράνια κηροπήγια, ιπτάμενους παπύρους και αιώνιους «παρατηρητές» γνωρίζουμε σήμερα ότι ήταν αστερισμοί και άλλα ουράνια φαινόμενα. Τα «εφτά μάτια του Κυρίου» που «κάλυπταν ολόκληρη τη Γη», όπως αναφέρει ο Ζαχαρίας 4:10, δεν ήταν άλλο από τούς 7 βασικούς πλανήτες. Οι Εβραίοι και οι πρώτοι Χριστιανοί «αστρικοί προφήτες» επέτρεπαν στον εαυτό τους να «ανυψωθούν» η «να κυριευθούν από το Πνεύμα», έστρεφαν το βλέμμα προς τον ουρανό όπου «ο Θεός του Παραδείσου», «ο Υπέρτατος», διοικούσε τις λεγεώνες του από φωτεινούς αγγέλους – τα άστρα.21 Και οι άγγελοι μερικές φορές μαρτυρούσαν τα μυστικά της μοίρας των λαών στους κοινούς θνητούς.

Για τους αστρικούς προφήτες της Βίβλου, ο ουρανός ήταν ένας περιστρεφόμενος πάπυρος με γραφές που μόνον οραματιστές σαν αυτούς μπορούσαν να ερμηνεύσουν. Οι εκλείψεις, οι κομήτες, οι μετεωρίτες, οι ανατέλλοντες αστέρες κατά καιρούς, ακόμη και οι ξαφνικοί κεραυνοί η οι αστραπές κάπου στον ουρανό, όλα αυτά τα φαινόμενα πίστευαν ότι ήταν κάποια μηνύματα που εξέφραζαν το θέλημα του Θεού.

Τα αστέρια διασκορπισμένα ακανόνιστα στον ουρανό, σχημάτιζαν φιγούρες εγκύων γυναικών και στριφτών

φιδιών, ιππάμενων δράκων και τεράτων με 10 κέρατα και 7 κεφάλια – όλα αυτά έφερναν φοβερά μαντάτα στους μελετητές του ουρανού. Άλλες φορές, το φωτεινό στερέωμα έμοιαζε με λαμπερή πόλη στον ουρανό, στα μάτια του εκστασιασμένου ουράνιου παρατηρητή. Από τη θέση του στην κορυφή κάποιου λόφου, τα αστέρια που τρεμόσβηναν στον νυχτερινό ουρανό, έμοιαζαν με τους πυρσούς που τρεμόπαιζαν στην πόλη, στην πεδιάδα πέρα από το λόφο.

Ευρισκόμενος σε κατάσταση υπνώσεως, ο Ιωάννης της Πάτμου εξιστορεί το ουράνιο όραμά του:

«ένας από τους επτά πλανητικούς αγγέλους, με μετέφερε πνευματικά σε ένα τεράστιο, ψηλό βουνό, και μου έδειξε την πόλη της Ιερουσαλήμ καθώς κατέβαινε μέσα από το ουρανό... ακτινοβολώντας σαν το πιο λαμπερό διαμάντι, σαν ίασπισ, καθαρή σαν κρύσταλλο. Είχε ένα τεράστιο, ψηλό τείχος γύρω της, με δώδεκα πύλες και στην κάθε πύλη υπήρχε ένας άγγελος.» 22 Με εξαιρετική ποιητική δεξιότητα, ο Ιωάννης περιγράφει τους δώδεκα οίκους και τα δώδεκα ζώδια.

Η ουράνια Ιερουσαλήμ ήταν ο ουράνιος θόλος του νυχτερινού ουρανού, «που κατέβαινε από τον ουρανό», καθώς οι δυτικές προς αυτήν περιοχές σιγά-σιγά έδυναν κάτω από τον ορίζοντα.

Κοιτάζοντας μέσα από «μία πόρτα στον ουρανό», ο Ιωάννης βλέπει τέσσερις οντότητες γύρω από τον θρόνο του Θεού, «η πρώτη ζωντανή οντότητα έμοιαζε με

λιοντάρι, η δεύτερη με βόδι, η τρίτη είχε πρόσωπο ανθρώπου και η τέταρτη έμοιαζε με αετό που πετούσε». Η κάθε μία από αυτές τις οντότητες είναι «γεμάτη από μάτια, και τραγουδούσαν συνεχώς, μέρα – νύχτα».23 Προφανώς περιγράφει τα τέσσερα σταθερά ζώδια (Λέων, Ταύρος, Υδροχόος, Σκορπιός), που αιώνια περικλείουν τον Ουράνιο Βόρειο Πόλο- το μοναδικό σημείο στον ουρανό που δεν κινείται, και που γύρω του, όλες οι στρατιές του ουρανού περιστρέφονται ευλαβικά.

Τα «μάτια» γύρω από τις τέσσερις οντότητες είναι τα μεμονωμένα άστρα, οι μυστηριώδεις ουράνιοι «παρατηρητές» που αναφέρονται στη Βίβλο.

Στον Δυτικό βιομηχανοποιημένο κόσμο, οι άνθρωποι δεν πιστεύουν πια ότι οι πλανήτες και οι αστέρες είναι ζωντανά όντα, και γι' αυτό μας ξενίζει το γεγονός ότι οι «στρατιές των ουρανών», ακόμη και μερικοί από τους γνωστούς άγγελους που αναφέρονται στη Βίβλο, απλά, ήταν αστέρια. 24 Πάντως, για τους αρχαίους, οι πλανήτες και οι αστέρες ρύθμιζαν τις ώρες, τις εποχές και τα χρόνια. Ήταν οι ιδανικοί υπηρέτες του Θεού και οι αξιωματικοί του, που διατηρούσαν την τάξη στον κόσμο και επιβεβαίωναν το μεγαλείο του Δημιουργού.

Όποιος προσπάθησε να διαβάσει το Βιβλίο της Αποκαλύψεως, σκόνταψε πάνω στις παράξενες και δυσνόητες πνευματικές αναφορές. Από τη στιγμή, όμως, που θα καταλάβουμε το κείμενο αστρολογικά, οι

περιγραφές αυτές θα αρχίσουν να αποκαλύπτουν τα μυστικά τους. Για παράδειγμα, ο Ιωάννης μιλάει για «24 πρεσβύτερους» και για «24 θρόνους».25 Είναι χρήσιμο να αναφερθεί ότι οι Βαβυλώνιοι αστρονόμοι μετρούσαν τη διάρκεια μίας μέρας και μίας νύχτας με δώδεκα δώρα, δηλαδή τις σημερινές 24 ώρες διάρκειας μίας ημέρας. 24 αστέρια είχαν αναλάβει να προσδιορίζουν τα 12 δώρα καθώς τα αστέρια ανέτελλαν και έδυναν. Αυτά τα αστέρια ήταν οι « 24 πρεσβύτεροι» τους οποίους ανέφερε ο Ιωάννης.

Οι «Τέσσερις Ιππότες της Αποκαλύψεως» είναι μία από τις παλαιότερες και πλέον ανησυχητικές εικόνες της Αποκαλύψεως. Ορμούν μέσα από τον ουρανό, σκορπίζοντας λοιμούς, πολέμους, πείνα, και θάνατο. Μερικοί επιστήμονες πιστεύουν ότι αντιπροσώπευαν κομήτες. Άλλοι πίστευαν ότι ήταν ανθρωπόμορφες αστρικές θεότητες. Φαίνεται ότι ήταν ημίθεοι του ζωδιακού, ο ένας μετά τον άλλο σε σειρά, οι οποίοι κυβερνούσαν συνεχόμενες διαδοχικά εποχές, και είχαν κατονομαστεί Λέων, Παρθένος, Ζυγός και Σκορπιός.26

Μέχρι το τέλος των Αιώνων

Ο Ιωάννης της Πάτμου βρήκε ένα μήνυμα από τον Θεό στον ουρανό. Και τι έλεγε αυτό το μήνυμα;

Ο Ιωάννης προέβλεψε την πτώση της «παντοδύναμης πόλης της Βαβυλώνας» 27 Όμως, δεν αναφερόταν στ' αλήθεια στην Βαβυλώνα, η οποία είχε ήδη κυριευθεί από

τους Πέρσες έξι αιώνες νωρίτερα. Εννοούσε την πτώση της μισητής πόλης της Ρώμης, αλλά δεν τολμούσε να το ξεστομίσει. Το 64 μ.Χ., κάποιος έβαλε φωτιά στη Ρώμη, και αφού οι Χριστιανοί απειλούσαν να το κάνουν, ο αυτοκράτωρ Νέρων έκαιγε ζωντανούς, ύποπτους Χριστιανούς τρομοκράτες. Ο Ιωάννης μεν έγραψε

«Βαβυλώνα
» αλλά όλοι ήξεραν ποια πόλη εννοούσε.

Ο Ιωάννης συνεχίζει και περιγράφει μία σειρά από φοβερές καταστροφές που θα εξαφανίσουν το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της Γης. Ο Χριστός θα εμφανισθεί

επί της Γης, οι Χριστιανοί μάρτυρες θα αναστηθούν και θα βασιλεύσουν μαζί του για χίλια χρόνια. Μετά, και οι υπόλοιποι νεκροί θα εγερθούν από τους τάφους τους. Μία τελική σύγκρουση με τον Σατανά και η Τελική κρίση θα ακολουθήσουν. Μετά, τελικά, ο Ιωάννης βλέπει « ένα νέο Ουρανό και μία νέα Γη, διότι ο προηγούμενος Ουρανός και η προηγούμενη Γη έχουν εκλείψει». 28

Αλλά οι Χριστιανοί δεν ήταν η μόνη ομάδα ανθρώπων που περίμεναν τον ερχομό του Σωτήρα. Αιώνες νωρίτερα, ο Ζωροάστρης, ο

μυθικός μάγος, είχε προβλέψει ότι στο τέλος της εποχής ένα ιδιαίτερα προικισμένο παιδί αποκολούμενο «σωτήρας» επρόκειτο να γεννηθεί από μία παρθένα. Μετά από έναν καταστροφικό πόλεμο, ο ενάρετος βασιλιάς θα ξεκινούσε έναν νέο κόσμο στον οποίο το κακό θα είναι ανύπαρκτο. Οι νεκροί θα

εγείροντο από τους τάφους τους για να κριθούν, και οι αγνοί θα ζούσαν για πάντα σε μία ανανεωμένη Γη. Αναμφισβήτητα ο Ιωάννης είχε επηρεαστεί από την Ζωροαστρική παράδοση όταν διέτύπωσε την παρόμοια προφητεία του. 29 Πότε θα γινόταν αυτός ο κατακλυσμός; Ο Ιησούς περίμενε την νέα εποχή να ξεκινήσει πολύ σύντομα. Το ίδιο και ο Ιωάννης της Πάτμου. Στο κορυφαίο όραμά του, ο Ιωάννης ακούει την ακτινοβολούσα οντότητα που καθόταν στον Ουράνιο θρόνο να αναφωνεί, «Εγώ είμαι το Άλφα και το Ωμέγα, η αρχή και το τέλος.» 30 Εάν

οι «εβδομήντα εβδομάδες από χρόνια» του Δανιήλ προέβλεπαν το τέλος των αιώνων, το ίδιο έκαναν και οι κινούμενοι ουρανοί. Η θέση του Ήλιου κατά την εαρινή ισημερία ευρίσκετο στην Ομοίρα του Κριού, η οποία σημειοδοτούσε «την αρχή και το τέλος» του ζωδιακού από την εποχή των Σουμερίων, 3000 χρόνια νωρίτερα.

Ήταν δύσκολο να προσδιορισθεί το πού ακριβώς βρισκόταν η Ομοίρα του Κριού, αλλά όσοι παρατηρούσαν τον ουρανό για πολλά χρόνια μπορούσαν να δουν ότι η εποχή του Κριού έφθανε στο τέλος της. Ο κύκλος των κοσμικών εποχών τελείωνε στο αρχικό του σημείο. Πώς θα μπορούσε ένα τόσο σημαντικό ουράνιο φαινόμενο να μην

επαναρρυθμιζε τον χρόνο; Σίγουρα, ο «πρώτος Ουρανός» επρόκειτο να πάψει να υπάρχει και ένας «νέος Ουρανός» επρόκειτο να ανατείλει. 31

Ο Χριστιανικός συμβολισμός είναι προφανής. «Και μεταξύ του θρόνου και των τεσσάρων ζωντανών όντων και ανάμεσα στους πρεσβύτερους, είδα έναν Αμνό να στέκεται, σαν να είχε σφαγιασθεί» γράφει ο Ιωάννης στο Κεφάλαιο 5. Η εποχή του Κριού τελείωνε, καθώς και ο χρόνος, όπως τον ξέραμε. Το ουράνιο πρόβατο είχε σφαγιασθεί, ακριβώς όπως και ο Ιησούς,

καθώς ο Ιωάννης περιγράφει, «διότι Συ εσφαγιάσθεις και με το αίμα Σου λυτρώθηκαν από τον Θεό άνθρωποι και φυλές σε όλο τον κόσμο». Στο όραμα του Ιωάννη, εκατομμύρια ουράνιες φωνές ανέκραξαν:

«Άξιος ο σφαγιασθείς Αμνός... Σε Εκείνον που κάθεται στον θρόνο και στον Αμνό ευλογία και τιμή και δόξα και παντοδυναμία για πάντα!» Η έκφραση «για πάντα» στα αρχαία Ελληνικά ήταν «εις τους αιώνες των αιώνων» που σημαίνει στην κυριολεξία «για κύκλους επί κύκλων» και είναι ξεκάθαρο ότι υπονοεί αστρολογικές εποχές.

Η πλειοψηφία των Χριστιανών θεολόγων έχουν απορρίψει αυτή την αδιαμφισβήτητη αστρολογική ερμηνεία του προφήτη Ιωάννη διότι ο άξονας των ισημεριών μετατοπίσθηκε από το σημείο Άλφα-Ωμέγα και δεν έγινε τίποτε. Ο κόσμος δεν σταμάτησε να υπάρχει. Όμως, μία νέα εποχή ξεκίνησε. Στον Δυτικό κόσμο, για την προηγούμενη εποχή αναφέρονται με π.Χ. (προ Χριστού) και μετά τη γέννηση του Ιησού, με μ.Χ. (μετά Χριστόν). 32

Είτε επαληθευθεί είτε όχι το όραμα του Ιωάννη, οι Χριστιανοί πιστεύουν με λατρεία την υπόσχεση του Ιησού: «Είμαι κοντά σας όλες τις ημέρες μέχρι το τέλος του χρόνου». 33 Η διδασκαλία του και τώρα ακόμη εμπνέει εκατομμύρια ανθρώπους, και το πνεύμα του παραμένει ολοζώντανο στις καρδιές τους.

Υπάρχει μία εναλλακτική ερμηνεία του οράματος του Ιωάννη για τη Δευτέρα Παρουσία του Χριστού,

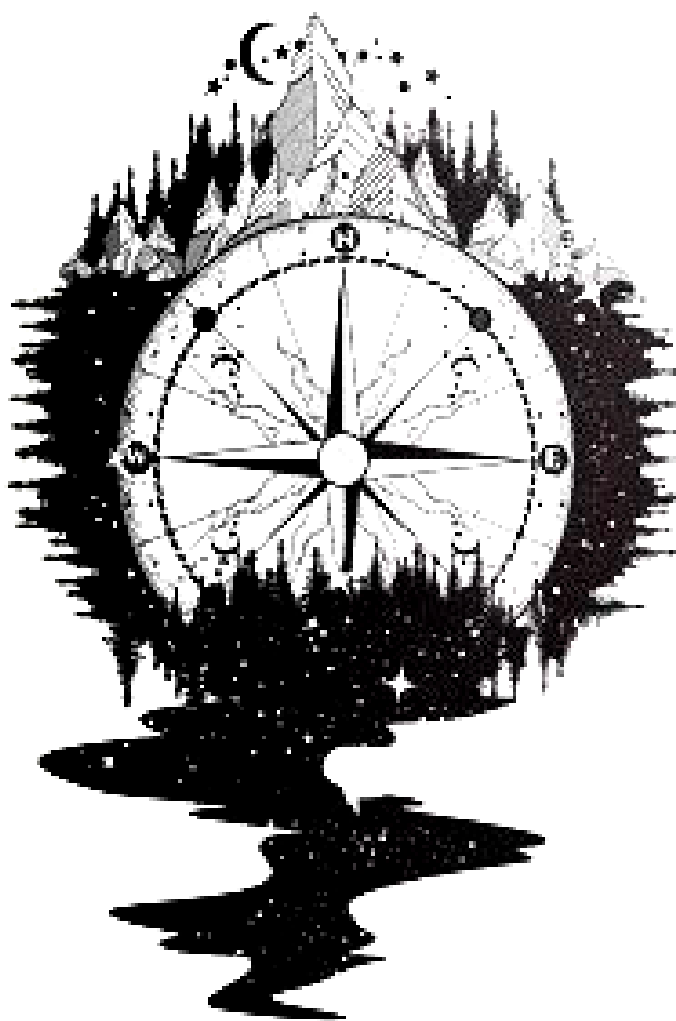
προερχόμενη από την αρχαία παράδοση των Ινδών και Βουδιστών Καλατσάκρα (τροχός του χρόνου). Το έτος 2425 μ.Χ. πρόκειται να ενσαρκωθεί η Ινδική θεότης Κάλκι και αφού έλθει από τη Σαμπάλα, θα πολεμήσει ενάντια στο κακό και θα καθιερώσει μια νέα παγκόσμια εποχή ειρήνης και διαφώτισης που θα διαρκέσει περίπου 2000 χρόνια. 34 Σημειώστε ότι το έτος 2425 αντιστοιχεί με την αρχή της εποχής του Υδροχόου στο Ινδικό αστρικό ζωδιακό σύστημα. Λίγο πριν αποβιώσει ο Χριστός, οι μαθητές του τον ρώτησαν που πρέπει να ψάξουν να τον βρουν. Τους απήντησε «να ακολουθήσε

τε έναν άνδρα που κουβαλάει ένα δοχείο με νερό» (Λουκάς 22.10).

Μήπως ο Ιωάννης περίμενε την Δευτέρα Παρουσία στο τέλος της εποχής του Κριού αντί να την περιμένει στο τέλος των Ιχθύων; Είναι πιθανόν Ιησούς και Κάλκι να είναι το ίδιο πρόσωπο;

Οι πολυάριθμες αστρολογικές αναφορές μέσα στη

Βίβλο προσφέρουν μία ενδιαφέρουσα όψη της αστρολογικής προφητείας στην πράξη, κάτι που ήταν συνηθισμένο τα χρόνια του Χριστού- μία ολόκληρη εποχή αστρολογικής πρακτικής η οποία είχε σχεδόν απόλυτα ξεχαστεί. Καθώς μαθαίνουμε όλο και περισσότερα για την αστρολογία της αρχαιότητας, τόσο περισσότερα μαθαίνουμε για την Εβραίο-Χριστιανική θρησκευτική μας παράδοση. Μελετώντας τη Βίβλο συνυπολογίζοντας και τις αστρολογικές αναφορές, η αντίληψή μας για τα επουράνια γίνεται πλουσιότερη και πιο ξεκάθαρη.

Αναφορές και παρατηρήσεις

1. Συνιστώ το σύγγραμμα (Origen and the Life of the Stars του Alan Scott (Clarendon Press 1994) για μία εκπληκτική θεώρηση της γνώμης των πρώτων Χριστιανών για την Αστρολογία. Ο Origen ήταν ένας θρησκευτικός ηγέτης του 3ου αιώνα, ο οποίος, όπως ακριβώς οι περισσότεροι Ινδοί αστρολόγοι σήμερα, πίστευε ότι οι πλανήτες σημειοδοτούν γεγονότα στη ζωή μας, αλλά δεν τα προκαλούν.

2. Δείτε για παράδειγμα τα συγγράμματα «A Horoscope Written in Code», «The Phases of the Moon», και «The Ages of the World» μεταφρασμένα από τους M. Wise, M. Abegg και E. Cook, Harper San Francisco, 1996. Οι Essenes - η οποιοδήποτε συνέγραψαν τις Γραφές της Νεκρής Θάλασσας - είχαν προφανώς έμμονη ιδέα με το πεπρωμένο και τους κύκλους του χρόνου.

3. Λουκάς, 1:76. (Εδώ και μέχρι το τέλος, χρησιμοποιώ την αναθεωρημένη κύρια εκδοχή της Βίβλου, αν και σε κάποιες περιπτώσεις άλλαξα ανεπαίσθητα μερικές λέξεις, βασιζόμενη στο αρχικό Εβραϊκό ή στο Ελληνικό κείμενο.)

4. Λουκάς 1:36

5. James D. Taylor, The Jesus Dynasty, Simon & Schuster, 2007, σελίδα 348. Ο Taylor είναι ο επικεφαλής στη Έδρα Θρησκευτικών Μελετών στο Πανεπιστήμιο της Βόρειας Καρολίνας. Συνιστώ με θέρμη αυτό το βιβλίο για την πλήρως κατανοητή επιστημονική παρουσίαση του Ιησού και της αποστολής του. Είναι ο σωστός αντίλογος στη συσκότιση που επέφερε ο Κώδικας Ντα Βίντσι.

Την εποχή που ζούσε ο Ιησούς ανάμεσά μας, ο Ήλιος θα έπρεπε να είχε συμπληρώσει τη διέλευσή του από τον Λέοντα στον Τροπικό ζωδιακό και να είχε εισέλθει στην Παρθένο στις 26 Αυγούστου. Στον αστρικό ζωδιακό, αυτό πρέπει να έγινε στις 22 Αυγούστου.

Ο Ματθαίος και ο Λουκάς κατέγραψαν εκτενώς το γενεαλογικό δένδρο που οδηγούσε την καταγωγή της οικογένειας του Ιησού στον Βασιλιά Δαυίδ και στον Judah.

7. Γένεσις 49:9-10

8. Ιωάννης 3:30

9. Ο μύθος με τους μάγους και το μυστηριώδες άστρο τους εμφανίζεται στο κατά Ματθαίον 2. Υπάρχει τεράστια κειμενογραφία για την

πιθανή ταυτότητα του Άστρου της Βηθλεέμ. Ο κομήτης του Halley που εμφανίστηκε το 11 π.Χ. είναι μία λογική εκδοχή, αλλά επίσης υπήρξαν πλανητικές σύνοδοι, κάποιο σούπερ νόβα καθώς και άλλα ουράνια φαινόμενα. Θα μπορούσε απλά να ήταν ένα σημαδιακό αστέρι που φάνταζε δυτικά στο λυκόφως, το οποίο οδηγούσε τους ταξιδιώτες από ανατολική κατεύθυνση προς την Ιερουσαλήμ. Σε αυτή την περίπτωση, η ταυτότητα του άστρου εξαρτάται από τη χρονική περίοδο κατά την οποία ταξίδευαν οι μάγοι. Αρκετοί επιστήμονες πιστεύουν ότι όλη αυτή η ιστορία με τους μάγους, δεν είναι παρά ένα παραμύθι. Μία καλή μελέτη πάνω σε αυτή την αμφιλεγόμενη υπόθεση είναι το βιβλίο του Michael Molnar, The Star of Bethlehem (Rutgers University Press 1999).

10.

11. Το σύγγραμμα Nag Hammadi Library, που επιμελήθηκε ο James M. Robinson (HarperCollins, 1990), είναι ένας θησαυρός από τα πρώτα Χριστιανικά κείμενα. Μερικά από αυτά τα χειρόγραφα, αποκαλύπτουν μία σχεδόν έμμονη που είχαν τότε σχετικά με την επιρροή των πλανητών και των άστρων. Εάν ασχοληθείτε με αυτά τα καταπληκτικά γραπτά, μην περιμένετε να δείτε παρατηρήσεις πάνω στη φύση των ζωδίων ή των οίκων. Οι πρώτοι Χριστιανοί είχαν εντελώς διαφορετική άποψη για την αστρολογία από αυτήν που έχουμε σήμερα, και χρησιμοποιούσαν διαφορετική ορολογία. Το ενδιαφέρον τους στην αστρολογία ήταν πολύ μικρότερο για τον ψυχολογικό τομέα και πολύ μεγαλύτερο για τον πνευματικό τομέα.

12. Το έργο Pistis Sophia, μεταφρασμένο από τον G.R.S. Mead, Kissinger Publishing, χωρίς ημερομηνία εκδόσεως, αναφέρει με λεπτομέρειες την θριαμβευτική επικράτηση του Ιησού πάνω στους πλανήτες και τους κύκλους του χρόνου. Οι επιστήμονες χρονολογούν αυτό το κείμενο γύρω στον 3ο αιώνα. Μαθητές της Βεδικής αστρολογίας: Παρακαλώ σημειώστε ότι αρκετές γνωστές Ινδικές γραφές αναφέρονται σε παρόμοια θέματα. Το Chandī, για παράδειγμα, αναφέρει τον Mahisha, τον κυβερνήτη του χρόνου ο οποίος μεταμορφώνεται μέσα από τα τέσσερα σταθερά ζώδια του αρχαίου Ινδικού ζωδιακού, κατά την διάρκεια της μά-

χης του εναντίον της Μεγάλης Θεάς. Όπως και ο Ιησούς έτσι και η Θεά έσωσε τους πιστούς της από τις δεσμευτικές δυνάμεις του πεπρωμένου.

13. Το βιβλίο μου, A Thousand Suns (YES International Publishers, 2004), περιγράφει τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετώπισαν οι Ρωμαίοι αστρολόγοι τους πρώτους αιώνες μ.Χ., όταν οι προβλέψεις τους για δολοφονίες επιφανών πολιτικών έβγαιναν αληθινές!

14. Δανιήλ 5:11. Ναι, πρόκειται για τον γνωστό Δανιήλ που πέταξαν στον λάκκο με τα λιοντάρια.

15. Δανιήλ 9:24. The Jesus Dynasty (σημ.5), σελ.142-144, εξηγεί τους δυσερμήνευτους αστρολογικούς κύκλους των Εβραίων, που αναφέρονται σε αυτή την προφητεία.

16. Υπάρχει μία σοβαρή θεολογική διαφωνία σχετικά με το αν η Βίβλος εννοεί «Ο Ιησούς από την Ναζαρέτ» ή «Ο Ιησούς ο Ναζωραίος». Οι Ναζωραίοι ήταν μία γνωστική ομάδα οι οποίοι έδιναν έμφαση στην βάπτιση. Ήταν γνωστοί σαν αστρολόγοι. Μουσουλμάνοι ηγέτες τους συνέδεσαν αργότερα με τη Σαβιανή αστρολογία. Οι Ναζωραίοι υπάρχουν σήμερα, ζουν στο Ιράκ και ισχυρίζονται ότι ο Ιησούς και ο Ιωάννης ο Βαπτιστής υπήρξαν διδάσκαλοι στην παράδοσή τους. Για περισσότερες πληροφορίες στο θέμα αυτό, διαβάστε το The Mandaeans, Edmondo Lupieri, ένας λαμπρός Ιταλός επιστήμων από το Πανεπιστήμιο του Ούντιν, (William B. Eerdmans Publishing Co. 2002). Το βιβλίο μου A Thousand Suns, επίσης ασχολείται με τους εκπληκτικούς αν και καλά τεκμηριωμένους ισχυρισμούς των Ναζωραίων.

17. Για την προφητεία του Ιησού περί μίας επικείμενης αποκάλυψης, βλέπε Μάρκος 9:1, Μάρκος 13:30, και Λουκάς 22:28-30. Η προφητεία του Ιησού αναφέρθηκε από τον αδελφό του James, εδάφιο 5:9. Από τον απόστολο Πέτρο στο 1 Πέτρο 4:7 και τον Παύλο, απόστολο στους ειδωλολάτρες, στο 1 Κορίνθιοι 7:29-31.

18. Οι επιστήμονες διαφωνούν σχετικά με το πότε έγραψε την Αποκάλυψη ο Ιωάννης από την Πάτμο. Μερικοί υπολογίζουν γύρω στο 60 μ.Χ., πριν την καταστροφή της Ιερουσαλήμ. Άλλοι, το 96 μ.Χ. Για λεπτομερή ανάλυση της αστρολογικής παρουσίας στην Αποκάλυψη, διαβάστε το βιβλίο του Jacques

Chevalier, A Postmodern Revelation: Signs of Astrology and the Apocalypse, University of Toronto Press, 1997.

19. Ζαχαρίας 1.18, 2.1, 5.1, 6.1, κλπ.

20. Ζαχαρίας 1.8.

21. Ιεζεκιήλ 1.1

22. Ο Προφήτης Ιεζεκιήλ έτσι περιγράφει την εμπειρία του: ' Το χέρι του Κυρίου έτσι ήρθε επάνω μου. Τότε εγώ αντίκρισα με δέος μία μορφή φλεγόμενη να προτείνει ένα χέρι, και να με πιάνει από το κεφάλι και το Πνεύμα αυτό με ανύψωσε μεταξύ Γης και Ουρανού, και μου έδειξε οράματα του Θεού...' (Ιεζεκιήλ 8.1-3). Κάποιοι φοιτητές πιθανολογούσαν ότι αυτές ο περιγραφές μοιάζουν με παραισθήσεις, και ότι οι προφήτες μάλλον έπαιρναν κάποιες ουσίες σαν ναρκωτικά. Και όμως, όλη αυτή η φανταστική περιγραφή οραμάτων στη Βίβλο ήταν κοινή γνώση σε όσους είχαν γράψει για την Αποκάλυψη. Προσωπικά, αμφιβάλλω για το ότι ο προφήτης έπαιρναν ναρκωτικές ουσίες. Είναι πιθανότερο ότι η έντονη και βαθιά πίστη τους, τούς έφερνε συχνά σε εκστασιασμό.

23. Αποκάλυψη 21.10-12

24. Αποκάλυψη 4.6-8

25. Οι Ινδοί τιμούν τα άστρα σαν λαμπρές θεότητες (η σύγχρονη αγγλική λέξη 'divine' έχει ρίζα στην Σανσκριτική λέξη deva, που σημαίνει 'λαμπρός θεός'). Η Ιουδαίο-Χριστιανική/Ισλαμική παράδοση, καταδικάζει την πίστη στα άστρα, αλλά εγώ, σαν 'γαλαζομάτα Ινδή'

τιμώντας τους πλανήτες και τα άστρα στην καθημερινή μου πνευματική ενασχόληση, καλλιεργώ μία ευλαβική σχέση με το Σύμπαν, χωρίς αρνητικό αντίκτυπο στη σχέση μου με τον Δημιουργό. Μερικές από τις Αγγελικές μορφές που περιγράφονται στη Βίβλο είναι προφανές ότι είναι άστρα. Η λέξη 'άγγελος' έχει σχέση με την αρχαία Βεδική λέξη angiras, μία οντότητας που μεσολαβούσε μεταξύ ανθρώπων και του Θεού.

26. Αποκάλυψη 4.4

27. Bruce J. Malina, On the Genre and Message of Revelation: Star Visions and Sky Journeys, Hendrickson Publishers, 1995, σελ.120-128. Ο Μαλίνα είναι Καθηγητής Βιβλικών Σπουδών στο πανεπιστήμιο Creighton στην Omaha. Δεν συμφωνώ πάντα με τις απόψεις του Μαλίνα, – η γνώμη μου για την ταυτότητα των τεσσάρων Ιπποτών της Αποκαλύψεως είναι μερικώς σωστή σύμφωνα με τη γνώμη μου- αλλά εάν θέλετε να ερευνήσετε σε βάθος τη Αστρολογία της Αποκαλύψεως, αυτή η εργασία είναι η πλέον κατάλληλη για τον απλό άνθρωπο.

28. Αποκάλυψη 18.

29. Αποκάλυψη 20.4-15, 21.1

30. Ένα χειρόγραφο Ζωροαστρικό με τον τίτλο Ζοστριανός διατηρήθηκε αυτούσιο στα γραπτά Nag Hamadi (σημ.10 πιο πάνω) και κάποια από τα πρώτα Χριστιανικά κείμενα, όπως το The Concept of our Great Power, φαίνεται ότι ερμηνεύουν την Χριστιανική

ιστορία με Ζωροαστρικούς όρους. Θυμηθείτε ότι 'οι σοφοί από την Ανατολή' που οδηγήθηκαν από το άστρο στη φάνη του Ιησού ήταν Μάγοι: Ζωροαστρικοί κληρικοί.

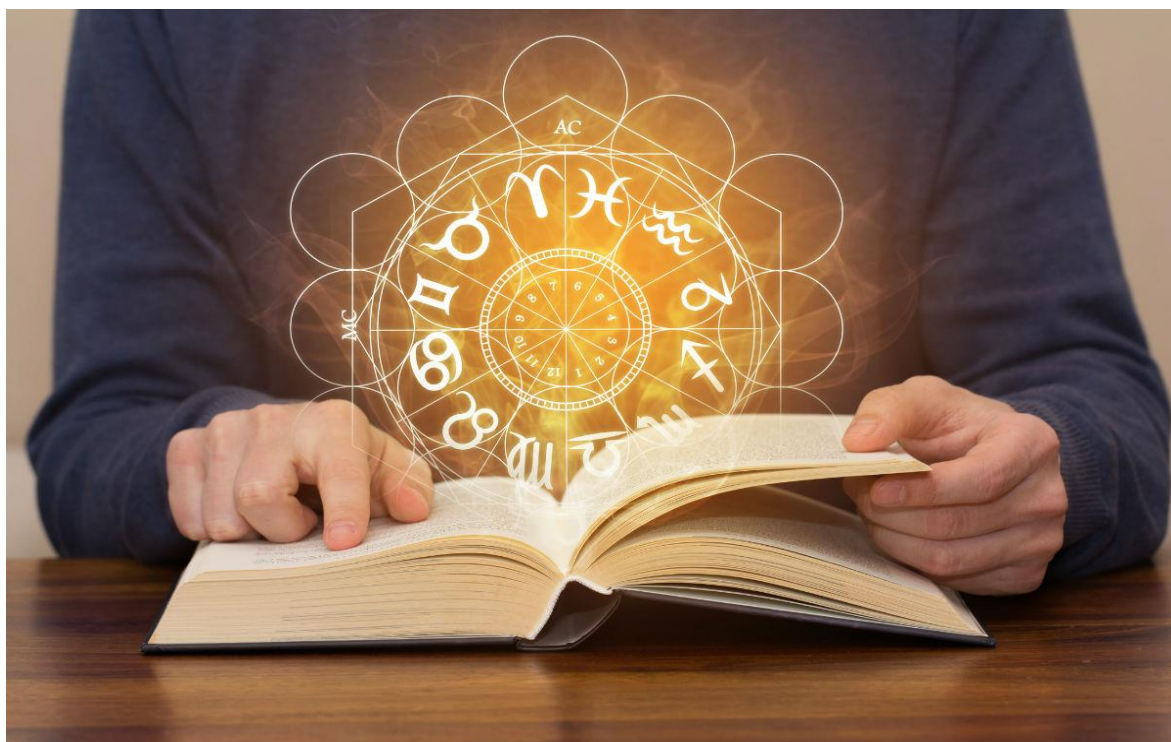
31. Αποκάλυψη 21.6

32. Γιατί το σημείο ισημερίας και όχι το του χειμερινού ηλιοστασίου, να σημειοδοτεί το τέλος του χρόνου; Πιθανώς, διότι σε πολλούς αρχαίους πολιτισμούς, τα άστρα στο φωτεινό ήμισυ του έτους, από την εαρινή μέχρι την φθινοπωρινή ισημερία, αντιπροσώπευαν τους θεούς του φωτός ή τις αγγελικές μορφές, ενώ τα άστρα του σκοτεινού μισού του χρόνου, από την φθινοπωρινή μέχρι την εαρινή ισημερία, αντιπροσώπευαν τις δαιμονικές δυνάμεις. Ο Ιωάννης ίσως να είχε φανταστεί ότι όταν η εαρινή ισημερία έφθανε στην 0 μοίρα του Κριού, η τελική μάχη μεταξύ των δυνάμεων του φωτός και του σκότους θα ελάμβανε χώρα.

33. Κατά διαβολική σύμπτωση, περίπου 2 αιώνες αργότερα, ο χρόνος σταμάτησε, κατά κάποιον τρόπο. Ευρωπαίοι αστρονόμοι όρισαν το σημείο 0 μοίρες Κριού, ως την θέση του Ήλιου κατά την εαρινή ισημερία, δημιουργώντας τον Τροπικό Ζωδιακό που χρησιμοποιούν οι Δυτικοί αστρολόγοι σήμερα.

34. Ματθαίος 28.20. Αυτή είναι η λογοτεχνική μου μετάφραση από τα Αρχαία Ελληνικά.

35. Δαλάι Λάμα, The Kalachakra Tantra, Wisdom Publications 1985, σελ.59-65.

Ο κόσμος του Σώματος, της Ψυχής & του Νου, κατά Πλάτωνα

Η γνώση των αόρατων κόσμων υπήρχε σε πολλούς αρχαίους λαούς. Οι αρχαίοι Έλληνες φιλόσοφοι μίλησαν ξεκάθαρα για την ύπαρξη τριών κόσμων στο εκδηλωμένο σύμπαν: ο κόσμος του Σώματος, της Ψυχής και του Νου.

Σύμφωνα με τον Πλάτωνα:

- Ο **Νους** ή το **Πνεύμα του Κόσμου** είναι ο δημιουργός-θεός, συνεχιστής στη δημιουργία του άχρονου Όντος-Θεού, πρωταρχικού δημιουργού.

- Η **Ψυχή του Κόσμου** γεννιέται από την ανάμιξη του πρωταρχικού Όντος, της Πρωταρχικής Ουσίας και του Νου. Μετέχει δηλαδή στην ουσία τους κι αναλαμβάνει να αποτυπώνει αυτά τα επίπεδα στο
- **Σώμα, η Ύλη του Κόσμου**, που δομείται σε διάφορα επίπεδα.

Διαβάζουμε στον Τίμαιο: Ο Δημιουργός «..κατασκεύασε το σύμπαν, αφού έβαλε νουν εις

την ψυχή και την ψυχή εις το σώμα» και «Δεν είναι δυνατόν να συναρμολογηθούν καλά δύο πράγματα, χωρίς να χρησιμοποιηθεί κάποιο άλλο, διότι αυτό το τρίτο πρέπει να χρησιμεύει ως σύνδεσμος μεταξύ των δύο». Είναι ενδιαφέρον το σημείο όπου αναφέρει πως η Ψυχή έχει το ίδιο κέντρο με το Σώμα, όμως δημιουργήθηκε ώστε να το περικλείει και να το υπερκαλύπτει. Και συνεχίζει λέγοντας πως «το σώμα του ουρανού κατέστη ορατό ενώ η ψυχή παρέμεινε αόρατη». Βλέπουμε μια αναφορά στην αύρα του Κόσμου.

Ανάλογες διδασκαλίες βρίσκουμε στους Στωικούς και τους Νεοπλατωνικούς φιλόσοφους. Όμως και αυτοί και ο Πλάτωνας ισχυρίζονται πως ο άνθρωπος είναι δημιουργήμενος ανάλογα με τον Κόσμο: «Όποιος εργάζεται πάρα πολύ διανοητικώς, να δίνει και εις το

σώμα την κίνηση που χρειάζεται. Εκείνος πάλι που με επιμέλεια διαπλάθει το σώμα του, πρέπει να ανταποδίδει και εις την ψυχή τις αναγκαίες κινήσεις, χρησιμοποιώντας τη μουσική και κάθε είδος φιλοσοφίας, αν πρόκειται να λέγεται δικαιολογημένα ωραίος και αγαθός ταυτοχρόνως. Κατά τον ίδιο ακριβώς τρόπον πρέπει να περιποιούμαστε και τα διαφορετικά μέρη του σώματος και της ψυχής μιμούμενοι τη μορφή του σύμπαντος».

Στην Πλατωνική Φιλοσοφία συναντάμε επίσης τα 3 μέρη της ανθρώπινης ψυχής:

Α. Το **επιθυμητικό**, που ταυτίζεται με το κατώτερο «εγώ» του ανθρώπου, αυτό που μπορούμε να ονομάσουμε «ζωικό» ή «μικρό εγώ». Είναι ο τόπος όπου ξυπνάνε οι επιθυμίες, τα ένστικτα, τα ευχάριστα (που συνήθως θεωρούμε καλά) και τα δυσάρεστα ή δύσκολα που δεν

προτιμάμε. Είναι κυρίως μηχανικό, δένεται με συνήθειες. Μέσω της επιβολής του μαζάνθρωπου—καταναλωτικού ζώου ως πρότυπου, η συνείδησή μας παραμένει εδώ στη μεγαλύτερη διάρκεια της ζωής μας.

Β. Το θυμοειδές, που έχει να κάνει κυρίως με τα καθαυτά συναισθήματα, πιο ξεκάθαρα και διαρκή.

Γ. Το λογικό, που ταυτίζεται με το «εγώ» που θα ονομάσουμε «ανθρώπινο». Μπορεί να συνδεθεί με τις ανώτερες ιδέες, είναι δημιουργικό, παίρνει αποφάσεις. Παρόλο που έχει προτιμήσεις, αντιλαμβάνεται την έννοια του καθήκοντος, της αυτοβελτίωσης και της ζωής σαν ένα δρόμο όπου μαθητεύουμε για να γίνουμε καλύτεροι. Είναι η περιοχή όπου κάποια στιγμή ο άνθρωπος «ξυπνάει, αφυπνίζεται πραγματικά ως τέτοιος.

Κάθε «εγώ» διεκδικεί για τον εαυτό του περισσότερη παραμονή της «συνείδησης» στο δικό του χώρο. Όποιο «εγώ—χώρο» τρέφουμε πιο συχνά αυτό ενεργοποιούμε και δυναμώνουμε. Η μάχη είναι, σε γενικές γραμμές, μεταξύ του μέρους του ανθρώπου που βυθίζεται στις συνήθειες κι αυτού που κινείται με πρωτοβουλία, ζητώντας υψηλότερα επίπεδα επίγνωσης.

Η ψυχή του ανθρώπου, ως μεσολαβητής μεταξύ νου και σώματος, παίζει σημαντικό ρόλο στο να κατακτήσουμε το «ανθρώπινο εγώ». Δεν είναι τυχαίο που σύμβολο της ψυχής είναι η μέλισσα, η οποία μεταστοιχειώνει το νέκταρ (παράγωγο του λουλουδιού—άξονα μεταξύ ουρανού και γης) ή η πεταλούδα, που αφού αναγεννηθεί από τη νύμφη και βγάλει φτερά, πίνει το νέκταρ και πετάει προς το φως. Χρειάζεται μια γύμναση και ενδυνάμωση

της ψυχής, ώστε να βρει το κέντρο της και να ευθυγραμμίσει τους δύο κόσμους που συνδέει.

Το «Θείο εγώ» είναι η πιο υψηλή κατάσταση συνείδησης, που μας επιτρέπει να βιώσουμε όχι μόνο την ατομικότητά μας αλλά και τη σύνδεσή και την ένωσή μας με το Όλο, το Ον, το Θεό.

Στον Πλάτωνα, ο άνθρωπος συνδέεται με το θείο ον μέσω της ψυχής, η οποία είναι αθάνατη και προϋπήρχε στο κόσμο των Ιδεών. Η ψυχή, αναπολώντας τις αιώνιες αλήθειες που είχε αγγίξει στον κόσμο των Ιδεών, αποσκοπεί στην ανάκτηση της αρχικής της κατάστασης, μέσω της φιλοσοφίας και της αρετής, για να επανενωθεί με το Θεό, οδηγώντας στην κάθαρση και την Ευδαιμονία.

Αναλυτικότερα:

Η Ψυχή και η Αθανασία:

Ο Πλάτων πίστευε ότι η ψυχή είναι αθάνατη και ότι προϋπήρχε του σώματος. Αυτή η αθανασία είναι η βασική σύνδεση του ανθρώπου με το θείο.

Ο Κόσμος των Ιδεών:

Πριν ενσαρκωθεί στο σώμα, η

ψυχή βρισκόταν στον κόσμο των Ιδεών, όπου γνώριζε τις αιώνιες και τέλειες μορφές.

Η Ανάμνηση (Ανάμνησις):

Η παρούσα ζωή είναι για τον άνθρωπο μια ευκαιρία να ανακαλέσει (να «αναμνηστεί») αυτές τις γνώσεις. Μέσω της φιλοσοφίας και της φιλοσοφικής αναζήτησης, ο άνθρωπος μπορεί να θυμηθεί τις αλήθειες που γνώριζε, φέρνοντάς τον πιο κοντά στο θείο.

Η Φιλοσοφία και η Αρετή:

Η φιλοσοφία βοηθά την ψυχή να ξεπεράσει τις υλικές επιθυμίες και την αμάθεια, οδηγώντας στην καθαρότητα και την αρετή.

Η Επανένωση με το Θεό:

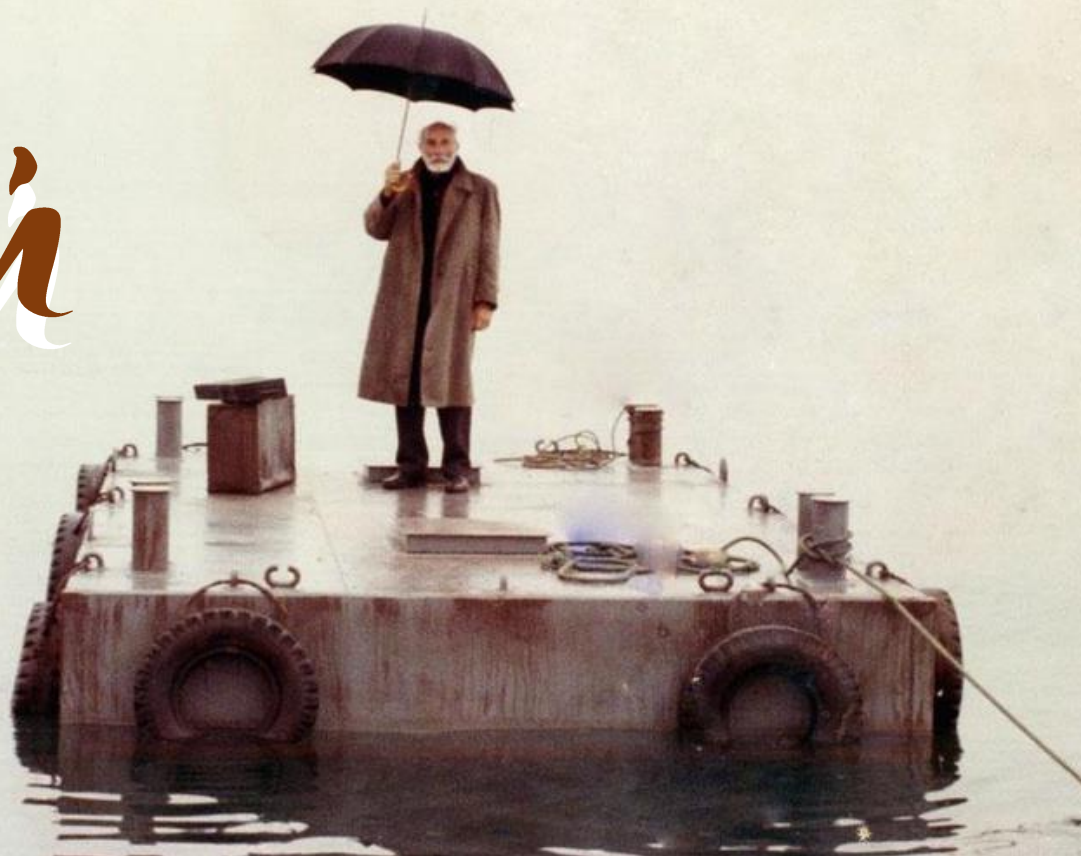
Ο τελικός σκοπός είναι η επανένωση της ψυχής με το θείο, μια διαδικασία κάθαρσης και πνευματικής τελειοποίησης. Όταν ο άνθρωπος ζει μια ζωή αρετής και σύμφωνα με την αλήθεια, η ψυχή του καθαρίζεται και μπορεί να επιστρέψει στον κόσμο των Ιδεών, φτάνοντας την Ευδαιμονία.

Α.Π.

Σιγή

Ο Τέκτονας με την είσοδό του στην Αδελφότητα βρίσκεται αντιμέτωπος με το αίτημα της Σιγής, βιώνει το πνεύμα της σιωπής και ασκείται στην «εχεμύθεια» αποσκοπώντας στην ανοικο-όμηση του ναού της Αρετής με Σοφία, Ισχύ και Κάλλος.

Η Σιγή δεν συνδέεται πάντοτε με την εχεμύθεια. Σε μία αίθουσα διαλέξεων, σε ένα θέατρο, σε ένα δικαστήριο επιβάλλεται σιγή χωρίς να αιτείται και εχεμύθεια όπως συμβαίνει στον Τεκτονισμό και μάλιστα ενόρκως αναλαμβανομένη, διότι η Στοά είναι μία μοναδική μορφή οργάνωσης εσωτερικά και εξωτερικά όπου το κάθε μέλος έχει ορισμένη θέση, ακολουθεί ενιαίο σύστημα και διάταξη εργασίας σεβαστή και τηρείται αυστηρά από όλους.

Το πρωταρχικό πρόσταγμα της Τεκτονικής Σιγής διαμορφώνει το ασφαλές πλαίσιο της σιωπής για να οδηγηθούμε στην εχεμύθεια ως αρετή και καθήκον και να εξασφαλίζεται η αναγκαία μυστικότητα και η διαφύλαξη των τεκτονικών μυστικών.

Η μυστικότητα στον Τεκτονισμό σκανδαλίζει και οπλίζει πολεμική, γεννά ερωτήματα και εξάπτει την φαντασία.

Σκανδαλίζει τους αμύητους και οπλίζει την αντιτεκτονική πολεμική και αποδίδουν στον Τεκτονισμό ανομολόγητους σκοπούς ή τον κατηγορούν για ποικίλες συνωμοσίες ή τον χαρακτηρίζουν ως θρησκεία, παραθρησκεία ή θρησκευτική αίρεση γιατί προφανώς λησμονούν ή παραβλέπουν ότι μυστικότητα υπάρχει σε κάθε σύλληγο, σωματείο, εται-

ρεία ή επιχείρηση, όπου οι μη έχοντες σχέση δεν μπορούν να γίνουν κοινωνοί καταστάσεων ή αποφάσεων.

Δεν υπάρχει μυστικότητα εξωτερική γιατί όλοι γνωρίζουν ότι υπάρχει Τεκτονισμός. Υπάρχει όμως μυστικότητα εσωτερική που σχετίζεται με την παράδοση και οφείλεται σε ανάγκες ασφάλειας και διδασκαλίας όπως

α) ως μέθοδος και σύστημα διδασκαλίας, προκειμένου να προστατευθεί η ψυχή και το πνεύμα του νεομυήτου και να επιτευχθεί με μεγαλύτερη ασφάλεια και επιτυχία, ο επιδιωκόμενος σκοπός

β) ως τακτική και πρόνοια, προκειμένου να διατηρηθούν και μεταδοθούν οι αρχές το κύρος και η σοβαρότητά του στην αιωνιότητα με την χρήση

των δοκιμασμένων και αποδεδειγμένων συμβόλων και αλληγοριών τα οποία παρέλαβε από την μακραίωνη παράδοση και το σύστημα του επαγγελματικού Τεκτονισμού.

Στην αρχαία Αίγυπτο, όπου η εσωτερική διδασκαλία ήταν «ενοθεϊα» σε αντίθεση με τη λαϊκή πολυθεϊα και στην οποία λίγοι προχωρούσαν, στην είσοδο των ναών τοποθετούσαν το άγαλμα του θεού της Σιγής Αρποκράτη, διότι κατά τον αδ. Κάηκοτ, οι αρχαίοι Αιγύπτιοι ενδιαφέρονταν πολύ για τη Σιγή και την μυστικότητα των μυστηρίων των.

τον δείκτη της δεξιάς στα χείλη.

Ο Πλούταρχος φρονεί ότι η χειρονομία αυτή φανερώνει την παιδική του φύση και συμβολίζει τον ανατέλλοντα ήλιο και το ανανεούμενο έτος, ενώ Έλληνες και Ρωμαίοι θεωρούν το δάκτυλο στα χείλη ως σύμβολο Σιγής και εχεμύθειας και γιαυτό ο Οβίδιος λέει ότι είναι «εκείνος που συγκρατεί τη φωνή και πείθει για τη σιγή με το δάκτυλό του.

Ο Απουλήιος – Λατίνος ποιητής – μνημένος στα Ισιακά μυστήρια, λέει «Κανείς δεν μπορεί να με

αναφερόμενος αόριστα στη μύση του γράφει: "Ίσως περίεργε αναγνώστη, επιθυμείς να μάθεις τι ελήχθη και επράχθη, θα σου το έλεγα, εάν μου επιτρεπόταν, θα το γνώριζες, εάν σου επιτρεπόταν να το ακούσεις. Αλλά τόσο τα αυτιά, τα οποία θα άκουγαν τα πράγματα αυτά και η γλώσσα που θα τα έλεγε, θα έδρεπαν τα κακά αποτελέσματα της αφροσύνης τους". Λόγια, όπως αντιλαμβανόμαστε με διπλούς αποδέκτες.

Στην αρχαία Ελλάδα δινόταν μεγάλη προσοχή στην μυστικότητα των μυστηρίων και επιβαλλόταν με πολλούς τρόπους.

Στα Ελευσίνια μυστήρια μετά την είσοδο των μυστών στον ναό, ο ιεροκήρυκας κλείνοντας τη θύρα, αναφωνούσε το Ορφικό (Πλάτων-Τιμαίος) «Εκάς, εκάς έστε βέβηλοι» και ο παραβιάζων το «απόρρητο» χαρακτηριζόταν ως «ασεβής». Η κλειδα ήταν το σύμβολο του «κραττείν»

την γλώσσα και του «απέχειν» από συκοφαντίες και δυσφήμιση.

GISEBERTI CUPERI Consulis, & Professoris Daven- trien- HARPOCRATES

SEU
Explicatio IMAGUNCULÆ ARGENTÆ
ANTIQUISSIMÆ, sub HARPOCRATIS
figura ex Ægyptiorum instituto
SOLEM representantis:

*Qua varii Auctorum loci, Hieroglyphicæ
notæ, Numismata, Basilidianorum gem-
mæ, nec non marmora nova luce
perfunduntur.*

AD
VIRUM AMPLISSIMUM
HENRICUM TER BORCH,
Consulem, & ad Consessum Illustrissimo-
rum Fœderatæ Belgicæ Ordinum
Delegatum.

AMSTELÆDAMI,
Apud THEODORUM PLUYMER, Biblio-
polam sub signo Senecæ. ANNO 1676.

Ο Αρποκράτης που σημαίνει «Ωρος ο Παις», γιός του Όσιρι και της Ίσιδας, παρουσιάζεται φέροντας

αναγκάσει ποτέ να αποκαλύψω στον αμήτο όσα μου εμπιστεύτηκαν υπό τον όρο της Σιγής» και

Ο Αισχύλος στον «Προμηθέα Δεσμώτη» παρουσιάζει τον ήρωά του να αντιμετωπίζει με απόλυτη σιγή, υπεράνθρωπη καρτερία, σφιγμένα δόντια και κλειστό το στόμα τους βασανιστές του και μόνον όταν αυτοί φεύγουν, ανοίγει το στόμα του και φανερώνει τον ανέκφραστο πόνο τον οποίο έπνιγε με υπομονή και με την σιωπή του.

Στην είσοδο της σχολής του Πυθαγόρα το «Ομακοείο» (ομού+ακούειν), υπήρχε το άγαλμα της μούσας Σιγής ενδεδυμένης με αραχνοῦφαντο πέπλο, που σφράγιζε το στόμα όπως ο Αιγύπτιος Αρποκράτης, με τον δείκτη της δεξιάς να υπενθυμίζει τη Σιγή και την εχεμύθεια, της οποίας η πατρότητα αποδιδόταν στους Πυθαγόρειους.

Ο Πυθαγόρας, ο κατά τους παλαιούς τέκτονες, «αρχαίος φίλος και αδελφός», εννοούσε τη Σιγή ως Φυσικό Νόμο και υποχρέωνε τους μαθητές της πρώτης τάξης — τους κατά τον Ιάμβλικο «ακουσματικούς» - πενταετή σιγή και εχεμύθεια με όρκο επί της Τετρακτύος, διότι πίστευε ότι «Ου τα πάντα τοις πάσι ρητά» και ότι «Ου γαρ οίον τε πάντας ομού φιλοσοφῆσαι».

Την Σιγή ο Πυθαγόρας χρησιμοποιούσε ως δοκιμασία και έλεγχο της εγκράτειας της γλώσσας και την θεωρούσε μαζί με την εχεμύθεια ως «χαλεπωτέραν των άλλων εγκρατευμάτων», όπως ο Αριστοτέλης ο οποίος σε ερώτηση τι θεωρεί πιο

δύσκολο να τηρήσει ο άνθρωπος απάντησε «την εχεμύθεια και την σιγή».

Στα μυστήρια του Μίθρα, οι μαθητής έδιδε τον όρκο της εχεμύθειας μετά τις δοκιμασίες (κατά τον Νικήτα), ενώ στα Ινδικά μυστήρια, τα οποία συναντώνται και σήμερα, κατά την μύηση στον πρώτο βαθμό, μετά την επίκληση προς τον ήλιο, ο μυσούμενος καλείται να ορκιστεί και «απόλυτη εχεμύθεια».

Η σιγή του μαθητή τέκτονα δεν πρέπει να ξενίζει, να προβληματίζει ή να τον οργίζει, διότι απαιτείται δοκιμασία και βιωματική άσκηση και δεν αποτελεί ελάττωμα, αλλά προτέρημα του Τεκτονισμού

Ο Paulo Coelho στο «Εγχειρίδιο του πολεμιστή του φωτός» γράφει ότι «πρέπει να σιγήσουμε», απαλλοτριωμένοι από τις μυριάδες φωνές που αντιλαλούν στα αυτιά μας, μη έχοντας τη δυνατότητα

να μοιρασθούμε όνειρα και νοσταλγίες με τους άλλους, προκειμένου «να ξυπνήσουμε τον πολεμιστή του Φωτός, που κοιμάται μέσα στον καθέναν μας».

Η
«Σιγή»
που

επικαλείται ο Τεκτονισμός δεν είναι τίποτα άλλο από μία επίκληση για ταπεινότητα και σεμνότητα, χαρακτηριστικά που είναι απαραίτητα στον αληθινό Μύστη και τα όποια δεν του επιτρέπουν να δημιουργεί μάταιο θόρυβο για τιμές και διακρίσεις, για αναγνωρίσεις και φιλοφρονήσεις.

Όταν αιτούμαστε τη μύηση, πρέπει να σιωπούμε όχι μόνον προς τους άλλους, αλλά και προς τον εαυτό μας. Ας το κατανοήσουμε καλά αυτό. Το Κοσμικό, το Θείο, επικοινωνεί μαζί μας μέσω της σιωπής. Για να ακούσουμε τη συμβουλή του Θεού, να λάβουμε διαισθητικές εκλήψεις, πρέπει να γνωρίζουμε πως να κάνουμε την εσωτερική, βέβηλη φωνή να σιωπήσει.

P.K

Τεκτονισμός & Αριθμολογία:

Η Ιερή Συμφωνία Του Σύμπαντος

Μέσα στον σκοτεινό ναό της άγνοιας, το πρώτο φως που αντικρίζει ο μυημένος δεν είναι φως του ήλιου, αλλά της γνώσης. Είναι ένα φως που δεν καίει, αλλά διαλύει τις σκιές της πλάνης. Κι αν το Φως είναι η Αλήθεια, τότε ποια είναι η δομή του; Είναι τυχαίο, χαοτικό, ή διέπεται από κάποιο θεϊκό σχέδιο;

Ο Τέκτων, βαδίζοντας τον δαιδαλώδη λαβύρινθο της μύησης, σύντομα αντιλαμβάνεται ότι τίποτα δεν υπάρχει άνευ σκοπού. Ο Κόσμος δεν είναι ένα ακατέργαστο χάος, αλλά ένας ζωντανός οργανισμός όπου κάθε στοιχείο, κάθε κίνηση, κάθε παλμός, ακολουθεί έναν αόρατο ρυθμό. Και ο ρυθμός αυτός δεν είναι άλλος

από την Ιερή Συμφωνία των Αριθμών.

Όμως, μην παρεξηγούμε τη λέξη "αριθμός". Δεν μιλούμε για μαθηματικές εξισώσεις και άψυχες μετρήσεις. Οι αριθμοί, στα μάτια του μύστη, δεν είναι ψυχρά σύμβολα ποσότητας, αλλά **κρυμμένα αρχέτυπα της Δημιουργίας**. Δεν είναι απλώς εργαλεία κατανόησης του κόσμου, αλλά **κώδικες μύησης**, που αποκαλύπτουν σταδιακά την αλήθεια σε όσους έχουν την υπομονή να τους αποκρυπτογραφήσουν.

Για να μπει κανείς στο αληθινό μονοπάτι της γνώσης, πρέπει πρώτα να εγκαταλείψει την πεποίθηση ότι ζει σε έναν κόσμο αταξίας. Ο μυημένος σύντομα μαθαίνει ότι όλα τα φαινόμενα, από την κίνηση των

άστρων μέχρι τους ρυθμούς της καρδιάς του, υπακούουν σε ένα ανώτερο σχέδιο. Αυτή η συνειδητοποίηση δεν είναι θεωρητική· είναι μεταμορφωτική.

Καθώς προχωράει σταδιακά μέσα από τις τελετουργίες και τους συμβολισμούς του Τεκτονισμού, αρχίζει να βλέπει τον κόσμο διαφορετικά. Το φαινομενικά τυχαίο αποκτά συνοχή. Τα ασύνδετα στοιχεία της ζωής του ενώνονται με αόρατα νήματα. Οι σχέσεις του με τους ανθρώπους, οι εσωτερικές του μάχες, οι αποφάσεις του, όλα αποκτούν ένα ρυθμό, μία μαθηματική αλληλουχία που δεν είχε αντιληφθεί πριν.

Μέσω αυτής της αποκάλυψης, ο Τέκτων έρχεται να κατανοήσει ότι η ζωή του δεν είναι ένα

ακατέργαστο κομμάτι μάρμαρου, αλλά ένας λίθος που πρέπει να λαξευτεί προσεκτικά, ακολουθώντας τις ιερές αναλογίες του **Μεγάλου Σχεδίου**.

Όλα όσα υπάρχουν είναι εκφάνσεις μιας βαθύτερης ισορροπίας. Κάθε κίνηση, κάθε εξέλιξη, κάθε βήμα προς την αυτογνωσία και την τελείωση υπόκειται σε κανόνες που είναι προαιώνιοι και αμετάβλητοι.

Ο Τεκτονισμός διδάσκει ότι η ζωή του ανθρώπου δεν είναι ανεξέλεγκτη· είναι μια πορεία που ακολουθεί συγκεκριμένα μοτίβα, όπως ακριβώς τα άστρα ακολουθούν τις διαδρομές τους στον ουρανό, όπως το φως διαθλάται σε επτά χρώματα, όπως οι ήχοι παράγουν αρμονίες που γεννούν μουσική.

Κι αν κάποιος κατανοήσει αυτή τη Συμπαντική Αρμονία, αν μπορέσει να ακούσει τη μυστική μουσική των αριθμών, τότε παύει να είναι απλός θεατής του κόσμου. Γίνεται μέρος του, γίνεται ένας συνειδητός συντελεστής του Θείου Σχεδίου.

Στον Ναό του Τεκτονισμού, τα σύμβολα και τα σχήματα δεν είναι διακοσμητικά. Είναι **κλειδιά μύησης**. Κάθε γραμμή, κάθε γωνία, κάθε συμμετρία αποκαλύπτει μία μυστική αλήθεια. Η αλήθεια αυτή δεν βρίσκεται μόνο στα υλικά πράγματα, αλλά μέσα στην ίδια την ψυχή του ανθρώπου.

Όπως ο κόσμος ακολουθεί γεωμετρικούς κανόνες, έτσι και η ψυχή έχει τις δικές της ιερές αναλογίες. Υπάρχει ένα ακρι-

βές μονοπάτι προς την πνευματική τελείωση, και όποιος το ακολουθήσει, ανακαλύπτει την πλήρη δομή της ύπαρξής του.

Ο μυημένος που κατανοεί τη σημασία της Ιερής Γεωμετρίας δεν βλέπει πλέον τον εαυτό του ως ένα χαμένο ον στο χάος της ύπαρξης. Αντίθετα, αντιλαμβάνεται ότι έχει μία σαφή θέση στο σύμπαν και έναν σκοπό που πρέπει να εκπληρώσει.

Ο δρόμος της μύησης δεν είναι χαοτικός, ούτε τυχαίος. Κάθε βήμα έχει συγκεκριμένο σκοπό. Η πρόοδος του μυημένου δεν είναι μια αφηρημένη ιδέα, αλλά μια πραγματική πορεία που βασίζεται σε ρυθμούς, σε κύκλους, σε ακολουθίες που δεν είναι ανθρώπινα κατασκευάσματα, αλλά θεϊκοί κανόνες.

Η αριθμολογία είναι το κλειδί για να κατανοήσει κανείς **σε ποιο σημείο της πορείας του βρίσκεται**. Δεν είναι μέσο μαντείας, αλλά **εργαλείο αυτογνωσίας**. Διδάσκει ότι τίποτα δεν συμβαίνει χωρίς λόγο, ότι η ψυχή προχωρά μέσα από διαδοχικές φάσεις, ότι κάθε πρόκληση, κάθε εμπόδιο, κάθε αποκάλυψη έρχεται στην κατάλληλη στιγμή.

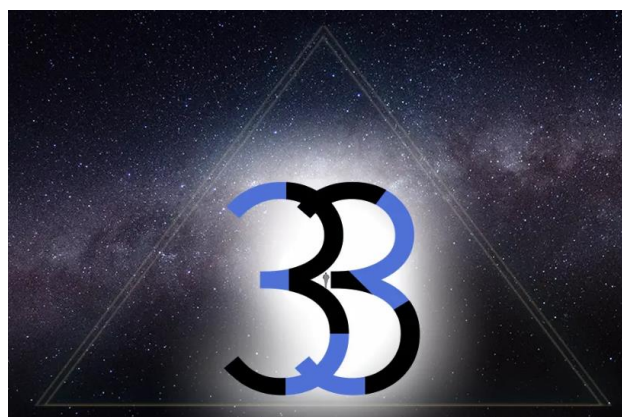
Μέσα στον Τεκτονισμό, οι αριθμοί δεν αποκαλύπτουν το μέλλον. Αποκαλύπτουν τον ίδιο τον εαυτό. Δείχνουν στον μυημένο πού βρίσκεται, πού πρέπει να φτάσει, και ποιο μο-

νοπάτι πρέπει να ακολουθήσει. Στην τελική ανάλυση, το νόημα της Αριθμολογίας στον Τεκτονισμό είναι ένα: **η αφύπνιση της συνείδησης**. Δεν πρόκειται για μια τυποποιημένη γνώση, ούτε για μια ψυχρή και άψυχη επιστήμη. Είναι μια διαδικασία που φέρνει τον άνθρωπο σε πλήρη αρμονία με το Σύμπαν.

Όποιος κατανοήσει τη μυστική γλώσσα των αριθμών, παύει να περιφέρεται χαμένος στο σκοτάδι της άγνοιας. Βλέπει την εσωτερική του αρχιτεκτονική, κατανοεί τις εσωτερικές του δομές, μαθαίνει να εργάζεται πάνω στον εαυτό του με την ακρίβεια ενός θεϊκού γεωμέτρη.

Διότι ο τελικός στόχος δεν είναι να αποκτήσεις γνώση για χάρη της γνώσης. Ο τελικός στόχος είναι **να γίνεις μέρος της Ιερής Συμφωνίας του Σύμπαντος**, να γίνεις ένας αληθινός δημιουργός του πεπρωμένου σου.

Και αυτό είναι το μεγαλύτερο μυστικό που προσφέρει ο Τεκτονισμός: **την κατανόηση ότι ο ίδιος ο άνθρωπος μπορεί να γίνει συνδημιουργός με τον Μέγα Αρχιτέκτονα του Σύμπαντος**.

Φόβος:

Φίλος, Ψευδαίσθηση, Καδρέφτης

Όσο κι αν διαφέρουμε μεταξύ μας οι άνθρωποι, υπάρχει κάτι που μας ενώνει με τρόπο αδιαμφισβήτητο: η αίσθηση του φόβου.

Μια λέξη και ταυτόχρονα μια αιτία που αρκεί για να δώσει νόημα σε κάθε μας πράξη.

«Γιατί το έκανες;» «Φοβήθηκα.» και αμέσως όλα γίνονται κατανοητά.

Κανείς δεν ξεφεύγει. Ο φόβος επισκέπτεται τον ισχυρό και τον αδύναμο, τον πλούσιο και τον φτωχό. Μας πιάνει από το λαιμό όταν σκεφτόμαστε το άγνωστο, την απόρριψη, την απώλεια, τον θάνατο. Είναι το πιο οικείο κοινό μας συναίσθημα.

Κι όμως, για αυτόν ακριβώς το λόγο προκύπτουν τα ερωτήματα:

Ενώ ο φόβος φαίνεται τόσο αληθινός και, πολλές φορές, χρήσιμος, μήπως δεν είναι τελικά αυτό που νομίζουμε;

Μήπως η αλήθεια του δεν είναι τόσο δεδομένη όσο τη νιώθουμε;

Μήπως, πριν αποδεχτούμε κάθε δράση ως «από φόβο», αξίζει να κοιτάξουμε τι κρύβεται πίσω από το ίδιο το συναίσθημα;

Ψάχνουμε απεγνωσμένα τρόπους να ξεφύγουμε από τον φόβο, τον βαφτίζουμε εχθρό, τον βλέπουμε σαν το μεγαλύτερο εμπόδιο στη ζωή μας.

Κι όμως, ο φόβος δεν είναι εκεί για να μας καταστρέψει, είναι εκεί για να μας προστατεύσει. Είναι η φωνή που προνοεί, η δύναμη που μας κρατάει σε εγρήγορση, η σπίθα που μερικές

φορές μας σπρώχνει σε μια θετική αλλαγή.

Ο φόβος, όσο κι αν μας βαρραίνει, είναι σημάδι ζωής. Το ότι φοβάσαι σημαίνει ότι μέσα σου υπάρχει κάτι που σε αγαπάει αρκετά ώστε να σε φυλάει. Σημαίνει πως το σώμα και το πνεύμα σου θέλουν να σε κρατήσουν ασφαλή.

Πότε λοιπόν ο φόβος γίνεται πραγματικά εχθρός; Μόνο όταν εμείς τον βαφτίσουμε έτσι. Όταν τον απορρίψουμε, όταν θελήσουμε να τον διώξουμε χωρίς να τον ακούσουμε, χωρίς να καταλάβουμε τι προσπαθεί να μας πει. Τότε αντιδρά, μας παραλύει, μας κρατάει πίσω, μας κόβει δρόμους που θα θέλαμε να διαβούμε.

Ο φόβος δεν είναι το εμπόδιο, ο τρόπος που στεκόμαστε απέναντί του είναι.

Γεννιέται ο φόβος από το παρόν ή από το μέλλον;

Ο φόβος φαίνεται να είναι πανταχού παρών, μα στην πραγματικότητα υπάρχει μόνο ένας: ο φόβος για το μέλλον.

Όταν κάτι συμβεί στο παρόν, ο οργανισμός δεν «φοβάται», ενεργεί. Τρέχει, αμύνεται, φωνάζει, ζητά βοήθεια. Ο φόβος μετατρέπεται σε δράση. Στην αληθινή στιγμή, το συναίσθημα του φόβου πάει στο παρασκήνιο.

Άρα, ο φόβος όπως τον βιώνουμε καθημερινά είναι μια προβολή. Ένα σενάριο για κάτι που δεν έχει συμβεί ακόμα. Ένας εσωτερικός κινηματογράφος. Και ακριβώς επειδή δεν έχει συμβεί, ο φόβος είναι μια ψευδαίσθηση.

Όταν τελικά το «χειρότερο» που φανταζόμαστε συμβεί, τότε ο φόβος εξαφανίζεται. Γιατί εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχει χρόνος για συναίσθημα, υπάρχει μόνο χώρος για δράση.

Ο φόβος που νιώθουμε στην καθημερινότητα είναι συχνά μια ψευδαίσθηση. Νιώθουμε ότι φοβόμαστε κάτι συγκεκριμένο, να μιλήσουμε δημόσια, να χάσουμε τη δουλειά μας, να απορριφθούμε, και εκεί σταματάμε. Σταματάμε στο πρώτο επίπεδο, στο ε-

πιφανειακό πρόβλημα που βλέπουμε μπροστά μας.

Όμως, αν σκάψεις λίγο πιο βαθιά, αν αρχίσεις να ξεφλουδίζεις το «κρεμμύδι» του φόβου, θα δεις ότι κάθε στρώμα κρύβει κάτι πιο ουσιαστικό. Ο φόβος της απορριψής κρύβει τον φόβο της μοναξιάς. Ο φόβος της αποτυχίας κρύβει τον φόβο να μην έχουμε έλεγχο, να μην επιβιώσουμε. Ο φόβος για το άγνωστο κρύβει την απειλή για την ίδια τη ζωή μας.

Και στο τέλος, όταν φτάσεις στον πυρήνα, θα καταλάβεις κάτι απλό αλλά τρομερά ισχυρό: ο μόνος φόβος που δεν μπορεί να ξεφλουδιστεί, ο φόβος που παραμένει πάντα, είναι ο φόβος του θανάτου. Όλα τα άλλα είναι απλώς παρακλάδια αυτού του αρχέγονου, κρυφού φόβου. Ο φόβος που νιώθουμε για τα καθημερινά είναι ένας καθρέφτης που δείχνει την επιφάνεια, αλλά κάτω από αυτήν υπάρχει πάντα η ίδια ρίζα: η επίγνωση ότι η ζωή είναι πεπερασμένη.

Αυτός είναι και ο λόγος που ο φόβος φαίνεται τόσο αληθινός και τρομακτικός: μας κάνει να βλέπουμε το μέλλον σαν να είναι τώρα, σαν να απειλεί τη ζωή μας πριν καν συμβεί κάτι. Και όμως, αυτή η απειλή δεν είναι πραγματική, είναι φτιαγμένη από τη φαντασία μας. Το μόνο που φοβόμαστε πραγματικά είναι

η ίδια η απώλεια της ζωής μας.

Ίσως ο φόβος να μην είναι καν δικός μας. Ίσως να είναι μια μικρή οντότητα που ζει ανάμεσα στο τώρα και το αύριο, που παρακολουθεί σιωπηλά τις επιλογές μας και παίζει με τις δυνατότητές μας σαν μαριονέτες.

Τι σημαίνει «φοβάμαι»; Μήπως είναι απλώς μια στιγμή όπου ο χρόνος στέκεται ακίνητος, και εμείς βλέπουμε το μέλλον σαν να είναι εδώ; Κάθε φόβος που νιώθουμε δεν είναι παρά ένα παράθυρο σε ένα πιθανό αύριο που δεν υπάρχει ακόμα, και όμως μας φαίνεται πιο αληθινό από το παρόν.

Κι αν συνειδητοποιήσεις ότι ο φόβος είναι μια ψευδαίσθηση που σου δίνει τη δύναμη να δεις τι αξίζει πραγματικά; Ότι δεν υπάρχει τίποτα έξω από εσένα που να μπορεί να σε φοβίσει, παρά μόνο η δική σου φαντασία, το δικό σου υποσυνείδητο, η δική σου ύπαρξη που προβλέπει τον εαυτό της να χάνεται;

Και τότε, ίσως ο φόβος να μην είναι ούτε φίλος ούτε εχθρός, αλλά η ίδια η ζωή που σε αναγκάζει να κοιτάξεις κατάματα τον εαυτό σου και τον θάνατο μαζί, σαν να είναι ένα μόνο πράγμα.

N.Σ.

Το Ζεν & πώς να το κατακτήσουμε

Το Ζεν είναι ένας κλάδος του Βουδισμού που εστιάζει στον διαλογισμό, την άμεση εμπειρία και την απλότητα. Έχει ρίζες στην Κίνα (ως Τσαν) και εξαπλώθηκε στην Ιαπωνία, όπου έγινε γνωστό ως Ζεν.

Κεντρικές έννοιες του Ζεν:

Ζαζέν: Η πρακτική του καθιστού διαλογισμού.

Κοάν: Παράδοξοι γρίφοι ή ερωτήσεις που βοηθούν στην υπέρβαση της λογικής σκέψης.

Σατόρι: Η ξαφνική φώτιση ή βαθιά κατανόηση της πραγματικότητας.

Μου: Η έννοια του "τίποτα", η αδειοσύνη από προσκολλήσεις και σκέψεις.

Το Ζεν δεν είναι απλώς μια φιλοσοφία αλλά μια πρακτική που εφαρμόζεται στην καθημερινότητα, από την τέχνη μέχρι τις πολεμικές τέχνες και τον τρόπο ζωής.

Η λέξη Ζεν είναι η μετατροπή στη Γιαπωνέζικη γλώσσα του Ινδικού όρου DHYANA που σημαίνει διαλογισμός ή διαρκής στοχασμός σε μια ιδέα.

Όταν εισήλθε στην Κίνα αυτή η μη ορθόδοξη (γιατί δεν δίνει σημασία στην μελέτη των ιερών

κειμένων) βουδιστική Σχολή ο όρος αποδόθηκε σαν Τζαν.

Σύμφωνα με την παράδοση, ο ιδρυτής της Σχολής Τζαν ήταν ο Ινδός πατριάρχης του Βουδισμού, ο Μποντιντάρμα.

Ποιος ήταν ο Μποντιντάρμα;

Γεννήθηκε στην Ινδία και ήταν μαθητής της Μαχαγιάνα Βουδιστικής παράδοσης.

Ταξίδεψε στην Κίνα γύρω στον 5ο αιώνα μ.Χ. και εγκαταστάθηκε στη Μονή Σαολίν.

Εισήγαγε την πρακτική του Ζαζέν (καθιστού διαλογισμού) και δίδαξε την άμεση εμπειρία της φώτισης, αντί για θεωρητική γνώση.

Σύμφωνα με τον θρύλο, κάθισε σε διαλογισμό για 9 χρόνια μπροστά από έναν τοίχο.

Συνδέεται με την ανάπτυξη των πολεμικών τεχνών Σαολίν, αν και ιστορικά αυτό είναι αμφιλεγόμενο.

Κεντρικές Διδασκαλίες:

Η Φώτιση έρχεται μέσα από την άμεση εμπειρία, όχι από κείμενα.

Ο αληθινός νους είναι πέρα από λέξεις και σκέψεις.

Το Ζεν είναι η επιστροφή στην πρωταρχική φύση μας.

Θρύλοι λένε πως αφού δίδαξε στην Κίνα, έφυγε προς άγνωστη κατεύθυνση. Κάποιοι λένε πως πέρασε στην Ιαπωνία ή πως εξαφανίστηκε μυστηριωδώς.

Ο Μποντιντάρμα μετέφερε την έδρα της βουδιστικής πατριαρχίας στην Κίνα τον 6ο αι. μ.Χ. Τότε ίδρυσε εκεί ένα μοναστήρι, που κατά μερικούς μελετητές ήταν το Σάο Λιν, και δίδαξε στους μοναχούς μυστικές μεθόδους προσέγγισης της βουδιστικής αλήθειας, ανάμεσα στις οποίες είναι και αυτή του Ζεν.

Αυτές οι μέθοδοι, που συνδυάστηκαν με ψυχοσωματικές ασκήσεις και γυμναστική, θα αποτελέσουν τον αρχικό πυρήνα των κινέζικων πολεμικών Τεχνών ή Κουνγκ Φου.

Κατά την παράδοση ο ίδιος ο Μποντιντάρμα έλεγε ότι αυτή η μυστική διδασκαλία του Τζαν ή Ζεν είχε μεταδοθεί από τον ίδιο τον Βούδα στον μαθητή του Κασιάπα και από αυτόν στους μεταγενέστερους πατριάρχες του Βουδισμού μέχρι αυτόν.

Οι ιδέες του Ζεν υπήρχαν ήδη στην Κίνα στην ουσιαστική τους μορφή, σχεδόν δύο αιώνες πριν από την άφιξη του Μποντιντάρμα, στη φιλοσοφία του Σενγκ

Τσάο και του Τάο Σεγκ, που έζησαν μεταξύ του 4ου και του 5ου αιώνα μ.Χ.

Ο πρώτος υποστήριζε ότι η συγχώνευσή μας με ο Κενό ή Μη Ον για να είναι πραγματική πρέπει να είναι ολοκληρωτική. Ο δεύτερος δίδασκε ότι η βουδιστική φώτιση επιτυγχάνεται ακαριαία. Και οι δύο αυτές αντιλήψεις αποτελούν τις κεντρικές ιδέες που θα χαρακτηρίσουν τον μεταγενέστερο βουδισμό Ζεν, τόσο στην Κίνα όσο και αργότερα στην Ιαπωνία.

Στην Ιαπωνία ο βουδισμός Ζεν άρχισε να αναπτύσσεται από τον 12ο αιώνα, αφού ο ορθόδοξος βουδισμός είχε πλέον στη χώρα αυτή μια παράδοση περίπου 6 αιώνων, μια που εισήχθη λίγο αργότερα από την εγκατάσταση του Μποντιντάρμα στην Κίνα, τον 6ο αι. μ.Χ.

Πραγματικά η λέξη Ζεν είναι γιαπωνέζικη, όπως είδαμε, και είναι σύντμηση της λέξης Ζέννο που σημαίνει διαλογισμός.

Ο Βουδισμός επικράτησε σχετικά εύκολα στην Ιαπωνία, αν και όχι τόσο στη φιλοσοφική του μορφή όσο στη θρησκευτική. Αναμείχθηκε γρήγορα με τα στοιχεία της ντόπιας παραδοσιακής θρησκείας, του Σιντοϊσμού, κι έτσι δημιουργήθηκε μια εντελώς διαφορετική μορφή του Βουδισμού, αυτή του γιαπωνέζικου Βουδισμού. Η ανάπτυξη όμως των φιλοσοφικών στοιχείων έγινε αργότερα, με την εισαγωγή των αντιλήψεων Ζεν του Κινέζικου Βουδισμού.

Πραγματικά η Γιαπωνέζικη φιλοσοφία, με την ανάπτυξη του Βουδισμού Ζεν, παίρνει αξιόλογες διαστάσεις. Η μεταβίβαση της διδασκαλίας στο Ζεν γίνεται μέσω του λεγόμενου Κοάν.

Τι είναι τα Κοάν

Τα Κοάν είναι παράδοξες ερωτήσεις, ιστορίες ή δηλώσεις που χρησιμοποιούνται στη Ζεν παράδοση για να βοηθήσουν τους μαθητές να υπερβούν τη λογική σκέψη και να βιώσουν την άμεση φώτιση (Σατόρι).

Δεν είναι γρίφοι που λύνονται με τη λογική. Αντίθετα, προκαλούν το νου να "κολλήσει" και τελικά να καταρρεύσει, επιτρέποντας μια βαθύτερη κατανόηση της πραγματικότητας.

Για να επιτευχθεί αυτό το Κοάν χρησιμοποιεί διάφορους τρόπους, όπως για παράδειγμα το διάλογο, την παραβολή, τη σιωπή, ακόμη και το χτύπημα στον μαθητή. Οι τρόποι αυτοί δεν είναι αντιφατικοί μεταξύ τους γιατί κάθε τρόπος μπορεί να γίνει Κοάν. **Εξ άλλου στο Ζεν δεν υπάρχει η δυνατότητα αντίφασης, γιατί λειτουργεί πέρα από το δυϊκό τρόπο σκέψης** του νου μας, ο οποίος είναι η αιτία της δημιουργίας των αντιφάσεων ανάμεσα στα πράγματα ή τις καταστάσεις.

Διάσημα Κοάν:

"Ο ήχος του ενός χεριού που χειροκροτεί"

Τι ήχο κάνει ένα μόνο χέρι όταν χειροκροτεί;

"Έχει ο σκύλος φύση Βούδα;"

Ένας μοναχός ρώτησε τον Ζεν Δάσκαλο Ζαοζού: "Έχει ο σκύλος φύση Βούδα;" Ο Ζαοζού απάντησε: **"Μου"** (τίποτα, κενό).

"Αν συναντήσεις τον Βούδα στο δρόμο, σκότωσέ τον"

Δείχνει ότι η αληθινή κατανόηση δεν έρχεται από εξωτερικές μορφές ή δόγματα.

"Πριν διαλογιστώ, τα βουνά ήταν βουνά. Κατά τη διάρκεια του διαλογισμού, τα βουνά δεν ήταν πια βουνά. Μετά τη

φώτιση, τα βουνά ήταν ξανά βουνά."

Αναφέρεται στις φάσεις της κατανόησης και της επιστροφής στην απλή αλήθεια.

Πως λειτουργούν:

Οι μαθητές του Ζεν συχνά στοχάζονται πάνω σε ένα Κοάν για μέρες, μήνες ή χρόνια μέχρι να βιώσουν ένα άμεσο ξύπνημα. Ο Δάσκαλος ελέγχει τις απαντήσεις τους και καθοδηγεί την κατανόησή τους.

Η διδασκαλία του Ζεν προσπαθεί να βοηθήσει τον μαθητή να υπερβεί τον λογικό νου και να αντιληφθεί την πραγματικότητα μ' ένα ανώτερο όργανο αντίληψης, την διαίσθηση, το στοιχείο Βούδι, που ξεπερνάει την δυϊκή θεώρηση του κόσμου. Η καλλιέργεια του "βουδικού" στοιχείου μέσα στον μαθητή είναι αυτό που θα του επιτρέψει την φώτιση και την υπέρβαση των ορίων του νου της επιθυμίας και της συμβατικής ανθρώπινης λογικής.

Το Ξίφος

Η περιστασιακή τοποθέτηση μου στη θέση του Στεγαστή, κατά την διάρκεια των εργασιών, αποτέλεσε την αφορμή για τη δημιουργία αυτής της εργασίας. Έμβλημα του Στεγαστή είναι το ξίφος, το οποίο και φέρει καθ' όλη τη διάρκεια των εργασιών, ακριβώς όπως και ο Δοκιμαστής. Επειδή, κάθε τι στον Τεκτονισμό ερμηνεύεται συμβολικώς, στο κείμενο που ακολουθεί πραγματεύομαι τα παρακάτω ερωτήματα. Τι συμβολίζει το ξίφος; Ποια είναι η ιστορία του; Ποια η Τεκτονική χρήση και ερμηνεία;

Κατά την διάρκεια του 13ου και 14ου αιώνα στη Σκωτία, ανθίζει ο ιπποτισμός και οι επαγγελματικές συντεχνίες των λιθοξόων

έχουν οργανωθεί. Επικρατεί η άποψη, ότι τα μέλη αυτών των συντεχνιών αποτελούν τους πρόδρομους των Ελευθεροτεκτόνων γιατί χρησιμοποιούσαν στοιχεία θεμελιώδη του Ελευθεροτεκτονισμού όπως σύμβολα, σημεία και τελετουργικά. Δυστυχώς, η πλειονότητα των ιστορικών εγγράφων της περιόδου έχουν χαθεί, με αποτέλεσμα οι ειδικοί να αντλούν πληροφορίες από τους τοπικούς μύθους, τις μεσαιωνικές επιγραφές, μνημεία και τάφους. Για τον Τεκτονισμό, είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον ότι σε πολλά νεκροταφεία της Σκωτίας, μπορούμε να δούμε συμβολικά λαξευμένες ταφόπλακες που πιστοποιούν κάποια έγκαιρη οργάνωση των ιπποτικών τάξεων ή των επαγγελματικών συντε-

χνιών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η ερειπωμένη ενορία "WestKirk" στο Culross, της Σκωτίας, όπως διαβάζουμε σε σχετικό άρθρο του τεκτονικού περιοδικού Freemasonrytoday. Το άρθρο αναφέρει, ότι η εν λόγω ενορία αποτελείται από ερείπια εδώ και αιώνες αφού έχει καταγραφεί ως εγκαταλελειμμένη από το 1633. Όμως, αρκετοί τοίχοι του ναού σώζονται και είναι εντυπωσιακό ότι μια αρχαία ταφόπλακα είναι τοποθετημένη ως ανώφλι πάνω από μια πόρτα. Δεδομένου ότι η ταφόπλακα αυτή αποτελεί μέρος του τοίχου, θα πρέπει, ως εκ τούτου, να είναι εξαιρετικά παλιά και με βάση την τεχνοτροπία της, υπολογίζεται να ανήκει στο 14ο αιώνα. Η ταφόπλακα φέρει σκαλιστό σταυρό,

ενώ πάνω από το σταυρό είναι σκαλισμένο ένα πρότυπο μέτρο του Πρωτομάστορα, το ένα άκρο του οποίου σχηματίζει ένα γνώμονα. Κάτω από το σταυρό είναι σκαλισμένο το σπαθί του Πρωτομάστορα. Οι ειδικοί θεωρούν ότι τοποθετήθηκαν αρχικά τα αντικείμενα πάνω στη ταφόπλακα και αφού αποτυπώθηκαν τα περιγράμματα τους με κιμωλία, ύστερα πραγματοποιήθηκε το σκάλισμα. Δεν γνωρίζουμε εάν αυτή η ταφόπλακα στο Culross, με το γνώμονα, τον σταυρό και το σπαθί αποκαλύπτουν μια αρχαία σχέση μεταξύ της ιπποσύνης και του Ελευθεροτεκτονισμού. Όμως, αυτή η ταφόπλακα μας αποδεικνύει, ότι ένας Διδάσκαλος ήταν φημισμένος για την εμπειρία του τόσο για το γνώμονα όσο και για το ξίφος. Και είναι μάλλον απίθανο ότι ήταν ο μόνος.

Από εμφάνισης του Τεκτονισμού, τον 18ο αιώνα, η χρήση του ξίφους ήταν αρκετά εκτεταμένη, κατά την διάρκεια των μυσήσεων, κυρίως στην ηπειρωτική Ευρώπη. Εξάλλου, ξίφος κατείχαν οι περισσότεροι ευγενείς εκείνη την περίοδο για λόγους προστασίας και όχι μόνον. Όπως και στη δική μας μύηση στο 1ο βαθμό, έτσι και οι αδελφοί μας τότε τοποθετούσαν την αιχμή του ξίφους στο στήθος του υποψήφιου. Κύριος σκοπός αυτής της πράξης, δεν ήταν να τον απειλήσουν, αλλά να τον διδάξουν και να επέμβουν δραστικά στη ψυχασύνθεσή του αποσκοπώντας έτσι στην ατομική του βελτίωση.

Αντίστοιχα στο τυπικό μας, ο Σεβάσμιος ενημερώνει τον υποψήφιο, ότι το ξίφος συμβολίζει τις τύψεις της συνείδησης,

οι οποίες θα σπαράξουν την καρδιά του, εάν ποτέ γίνει επίορκος προς το τάγμα, στο οποίο ζητεί να εισέλθει. Επίσης, κατά την διάρκεια της βεβαίωσης εκπλήρωσης καθηκόντων ο Δοκιμαστής, τοποθετεί μικρό εγχειρίδιο στο έσω του καρπού του υποψήφιου, ενώ ο Σεβάσμιος ρωτάει τον δόκιμο εάν είναι πρόθυμος για τις αρχές του Τεκτονισμού και την υπεράσπιση των αδελφών του, να διαβεβαιώσει με το αίμα του. Αφού πάρει τη θετική απάντηση ο Σεβάσμιος απαντάει ότι ήθελε να βεβαιωθεί για τις προθέσεις του και ότι το πολύτιμο αίμα του δόκιμου θα πρέπει να θυσιαστεί μόνο υπέρ σκοπού δικαίου και ιερού.

Σε άλλα τυπικά του πρώτου βαθμού, όπως αυτό της Αμίλλης, κατά την είσοδο του υποψήφιου στη στοά ο Εσωτερικός Φρουρός ψαύει δια του ξιφιδίου το αριστερό γυμνό στήθος του δοκίμου ρωτώντας τον: «Αισθάνεσθε κάτι να σας εγγίζει;». Μετά την καταφατική απάντηση του υποψήφιου, υψώνει το ξιφίδιο ψηλά για να καταδείξει την ενέργεια του αυτή. Μετά την ορκωμοσία του υποψήφιου ο Σεβάσμιος διδάσκαλος, δείχνοντας του το ξιφίδιο, τον ενημερώνει πως κατά την είσοδο του στο ναό διέφυγε ενός σοβαρού κινδύνου. Αν είχε αποπειραθεί να προχωρήσει απότομα προς τα εμπρός θα είχε καταστεί αυτουργός του ιδίου του τού θανάτου, καθόσον ο Εσωτερικός Φρουρός θα παρέμενε ακλόνητος εις την εκτέλεση του καθήκοντος του.

Σε μια γαλλική κατήχηση το 1751, Lemacon Demasque, η οποία εκδόθηκε και στην Αγγλία το 1766, υπό τον τίτλο

Solomon in all his Glory, περιγράφεται η είσοδος του υποψηφίου κάτω από το σιδηρούν θόλο, το οποίο στη πραγματικότητα είναι μια αψίδα σχηματιζόμενη από ξίφη. Το πέρασμα κάτω απ' αυτή την αψίδα, σηματοδοτεί το πέρασμα του υποψηφίου σε μια καινούργια ζωή, καθώς εισέρχεται σε ένα διαφορετικό επίπεδο συνείδησης. Αντίστοιχα στο τυπικό μας, ο Στεγαστής προτείνει το ξίφος του μπροστά από την είσοδο της Στοάς, υποχρεώνοντας τον αμύητο να διέλθει κάτω από το ξίφος κατά την πρώτη του είσοδο στο ναό. Επίσης, όταν ο δόκιμος δίνει την Επίσημη Διαβεβαίωση, από πάνω του σχηματίζεται αψίδα από τον Τελετάρχη και τον Δοκιμαστή χρησιμοποιώντας την ράβδο και το ξίφος. Όμως, ο σχηματισμός της αψίδας, συμβολίζει και τον γνώμονα και είναι διαδικασία που αναπαράγεται κατά την διάρκεια του ανοίγματος και κλεισίματος των κανονικών εργασιών της Στοάς.

Επίσης, ξίφος περιέχει και το έμβλημα του Σκωτικού Τύπου, καθώς εμφανίζεται αετός να κρατάει ξίφος με τα γαμψά νύχια του, από τη λεπίδα. Γενικά το ξίφος είναι σύμβολο ισχύος, προστασίας, εξουσίας, δικαιοσύνης, ηγεσίας, επαγρύπνησης, θάρρους και φυσικής εξολοθρευσης. Επίσης, το ξίφος συμβολίζει την αρσενική αρχή, ενώ η θήκης του ξίφους συμβολίζει την θηλυκή αρχή. Σε μεταφυσικό επίπεδο, το ξίφος συμβολίζει το απαράβατο του ιερού, καθώς και τη διεισδυτική ισχύ της νόησης. Στη αλχημεία, απεικονίζει τη φωτιά που εξαγνίζει, επειδή σκοτώνει για να αναζωογονήσει, όπως το διεισδυτικό πνεύμα.

Στην χριστιανική παράδοση, αναφέρεται στα εξής χωρία της Αποκαλύψεως: «ἔχων χειρὶ αὐτοῦ ἀστέρας ἑπτὰ καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δί-στομος ὅξεία ἐκπορευόμενη καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ» (Ἀποκά-λυψις, Κεφ. Α΄, ἐδ. 16)... «καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύε-ται ῥομφαία ὅξεία ἵνα ἐν αὐτῇ πατάσῃ τὰ ἔθνη...» (Ἀποκά-λυψις, Κεφ. ΙΘ΄, ἐδ. 15). Γενικά το δίκωπο ξίφος, συμβολίζει τις δύο ὀψεις της φύσης, τη δη-μιουργία και τη καταστροφή, τη ζωή και τον θάνατο, οι οποίες εἶναι ἀντίθετες ἀλλὰ και ταυτό-χρονα το ένα. Ὅπως το ξίφος, χωρίζει το σῶμα ἀπὸ την ψυχή, ἔτσι και η δίστομη ρομφαία, ἔμβλημα του χειρουργοῦ πυ-ρός, χωρίζει τον ἄνθρωπο ἀπὸ τον Παράδεισο. Ὅμως, η ρομ-φαία συναντάται και στη Τεκτο-νική μας παράδοση, καθὼς εἶναι το ξίφος που χρησιμοποιεῖ ο Σεβ:. Διδ:· για να ορκίσῃ τον νεόφυτο. Συγκεκριμένα επιθέ-τει τη ρομφαία διαδοχικὰ ἐπὶ την κεφαλὴ, τον δεξιὸ και τον αριστερὸ ὦμο του νεόφυτου, ὥστε ἀντίστοιχα να ονομάσει, να ἀναγνωρίσει και να τον ε-γκαταστήσει μαθητὴ Τέκτονα. Ἐπίσης, ο δόκιμος ὅταν δίνει την Επίσημη Διαβεβαίωση, ορ-κίζεται «ἐπὶ του ξίφους συμβό-λου τιμῆς» να μη ἀποκαλύψει ποτέ τα τεκτονικὰ μυστήρια, πίστη και υπάκουη στο σύνταγ-μα και ἀγάπη και ἀρωγὴ στους ἀδελφούς του.

Με ἀφορμὴ την πύρινη ρομ-φαία ἀπὸ το χωρίο της Αποκά-λυψης, σκέφτηκα συνειρμικὰ την μύηση μου στον 1ο βαθμό. Προσωπικὴ μου ἐντύπωση και κορυφαία στιγμή, ἦταν η πρώτη εικόνα που εἶχα ἀπὸ την Στοά

ὅταν ἀντίκρισα τους ἀδελφούς μου να με ἀπειλοῦν με πύρινα ξίφη, ἐνῶ παράλληλα ο Σεβ-σμιος με ἐνημέρωσε ὅτι τα ξίφη αὐτὰ εἶναι ἀσπονδοὶ ἐχθροὶ του ψεύδους και ὅτι εἶναι ἑτοιμα να μου ἐπιτεθοῦν σε περίπτω-ση που παραβῶ τις υποσχέσεις μου. Η εικόνα εἶναι πολὺ δυνα-τὴ και πιστεύω ὅτι ἀποτυπώνε-ται στη πλειονότητα των ἀδελ-φών. Ἐπίσης, δεν πρέπει να πα-ραληφθῇ ὅτι σύμφωνα με το τυπικὸ μας, οι ζωηρές φλόγες ἀπὸ τα ξίφη, συμβολίζουν τις ἀκτίνες του φωτός της ἀλή-θειας, οι οποίες πλήττουν τη διανοητικὴ ὄραση ἐκείνου που δεν ἔχει προπαρασκευασθῇ κατὰλληλα.

Το ξίφος ὁμως χρησιμοποιεῖται και σε παράπλευρα πέραν της συντεχνίας τάγματα, ὅπως ἐπί-σης και σε ἐπιγενόμενους βαθ-μούς. Σε πρώιμες ἐκδοχές της Βασιλικῆς Αψίδος, κατὰ τη διά-βαση των πέπλων, φρουροὶ κρατώντας ξίφη βρίσκονταν το-ποθετημένοι μεταξύ των πέ-πλων φυλάσσοντας αὐτά. Ὅταν ο υποψήφιος προχωρώντας ἀπὸ πέπλο σε πέπλο τους συ-ναντούσε, ἐκεῖνοι τον σημά-δευαν με τα ξίφη στη καρδιά. Ομοίως και σε ἄλλες τελετές τόσο του Σκωτικοῦ τύπου, ὅσο και σε ἱποτικoὺς βαθμούς τα ξίφη χρησιμοποιοῦνται ἐκτετα-μένα και ἀποτελοῦν ἀναπό-σπαστο μέρος των δρωμένων. Σε παλιά φωτογραφία του 19ου αἰῶνα, ἀπεικονίζεται ἕνας ἀ-δελφός Ἱππότης Καδῶς (30ος βαθμός) σε ὀρθία στάση. Εἶναι ἐνδεδυμένος με καπέλο, μπό-τες, μπ ἔρτα με ἀποτυπωμένο στη αριστερὴ του πλευρὰ σταυρό. Ἐπιπλέον φέρει ζώνη με σκάλισμα σταυροῦ και κρα-τᾷ στο αριστερὸ του χέρι ξί-

φος. Τα παλιά χρόνια ἀξίζει να σημειωθῇ, πως οι ἀδελφοὶ ἐ-φεραν ξίφος σ' ὅλους του βαθ-μούς του Σκωτικoῦ τύπου, ὅ-πως προκύπτει ἀπὸ φωτογρα-φίες και σκίτσα της ἐποχῆς. Βέ-βαια σήμερα δεν ἰσχύει το πα-ραπάνω, παρὰ μόνον σε κά-ποιες βρετανικὲς δικαιοδοσίες.

Μέσα ἀπὸ αὐτὴ την μικρὴ ἱστο-ρικὴ ἀναδρομὴ σχετικὰ με τη χρῆση και τον συμβολισμό του ξίφους, ἀνακαλύψαμε την ποι-κιλία των συμβολισμῶν του, καθὼς και την μακραίωνη πα-ράδοση της χρῆσης του στη Τε-κτονικὴ Τέχνη. Νομίζω ἀποδει-κνύεται ὅτι ἀπὸ τις ἀπαρχές του Τεκτονισμοῦ, οι βασικὲς ἀρχές της παράδοσης μας εἶναι κοι-νές, δηλαδή η ἀλληγορικὴ οπτι-κὴ στη χρῆση λέξεων, σημείων και συμβόλων. Ἄρα συνεπάγε-ται, ὅτι οι διάφορες τροποποι-ήσεις, προσθήκες και διαφορε-τικὲς πρακτικὲς σε τυπικὰ θα πρέπει να μην μας ξενίζουν, ἀλ-λά να ἀντιμετωπίζονται ως οι λεπτομέρειες που ομορφαίνουν την παράδοση μας, λεπτομέ-ρειες που πιστεύω ὅτι ἔχουν ἐνδιαφέρον να ἐρευνηθοῦν.

**Ερευνητικός
Τεκτονικός
Ὄργανισμός**

Φθινοπωρινή Ισημερία, μια φορτηγή... ισορροπία!

Την έναρξη του φθινοπώρου σηματοδοτεί η σημερινή μέρα, κατά την οποία ο ήλιος «συναντά» τον Ισημερινό και η μέρα ισορροπεί με τη νύχτα.

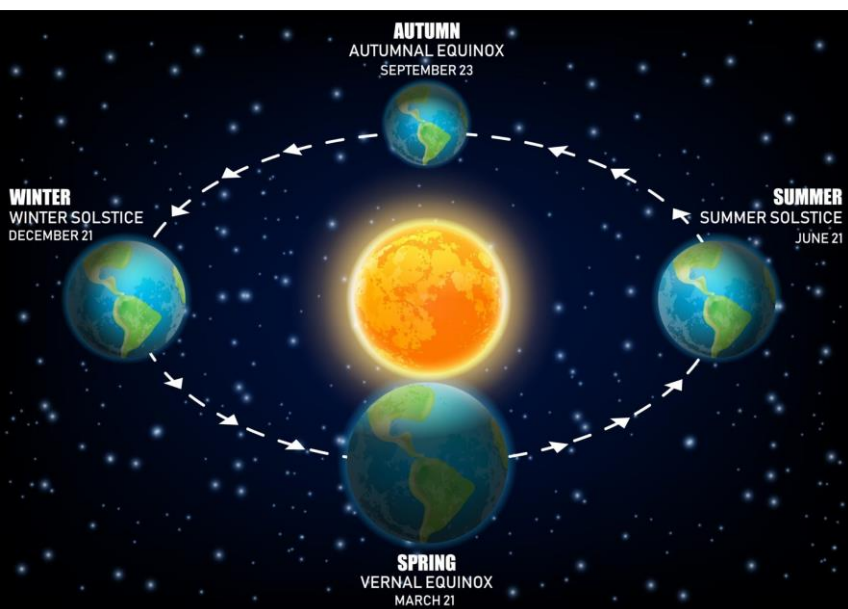
Το αστρονομικό φαινόμενο, γνωστό ως Φθινοπωρινή Ισημερία που αποχαιρετά και επίσημα το καλοκαίρι

στο βόρειο ημισφαίριο συμπίπτει με τη στιγμή εκείνη, ο Ήλιος θα βρίσκεται ακριβώς πάνω από τον Ισημερινό, με αποτέλεσμα η μέρα και η νύχτα να έχουν σχεδόν ίση διάρκεια σε όλο τον πλανήτη. Από εκεί και πέρα, οι μέρες θα αρχίσουν να μικραίνουν και οι νύχτες να μεγαλώνουν, μέχρι το

Χειμερινό Ηλιοστάσιο. Αντίθετα, στο νότιο ημισφαίριο, η ισημερία του Σε-

πτεμβρίου σηματοδοτεί την έναρξη της άνοιξης, γι' αυτό καλείται εαρινή. Στη συνέχεια, η ημέρα μεγαλώνει και η νύχτα μικραίνει, ώσπου η ημέρα να φθάσει στο ζενίθ της κατά το θερινό ηλιοστάσιο.

Η Ισημερία οφείλεται στην κλίση του άξονα της Γης κατά 23,5 μοίρες. Καθώς ο πλανήτης μας περιφέρεται γύρω από τον Ήλιο, οι ακτίνες φωτός φτάνουν με διαφορετική γωνία σε κάθε εποχή. Στις ισημερίες, ο άξονας της Γης δε γέρνει ούτε προς ούτε μακριά από τον Ήλιο, με αποτέλεσμα η ηλιακή ακτινοβολία να κατανέμεται συμμετρικά, δίνοντας σχεδόν ίση διάρκεια στη μέρα και τη νύχτα.

Στην καθημερινότητά μας, η Φθινοπωρινή Ισημερία φέρνει τα πρώτα σημάδια φθινοπώρου: οι μέρες μικραίνουν, τα βράδια δροσίζουν, η φύση αλλάζει χρώματα και στον αγροτικό κύκλο ξεκινά η εποχή της σποράς. Η αίσθηση του φθινοπώρου γίνεται ορατή τόσο στα τοπία όσο και στην καθημερινή ρουτίνα. Η σημασία της Ισημερίας στον πολιτισμό είναι μεγάλη. Από την αρχαιότητα, αποτέλεσε αφορμή για γιορτές και τελετουργίες. Οι αρχαίοι Έλληνες τη συνέδεαν με τη Δήμητρα και τον μύθο της Περσεφόνης, που κατέβαινε στον Άδη, σηματοδοτώντας τον ερχομό του φθινοπώρου. Στην Αρχαία Ελλάδα κατά την Φθινοπωρινή Ισημερία τελούνταν και τα Ελευσίνια Μυστήρια που αποτελούν αναμφισβήτητα ένα από τους πιο ιερούς και σεβαστούς θεσμούς. Τα Ελευσίνια Μυστήρια διαρκούσαν 9 ημέρες, και η ημέρα λήξης τους ήταν η Φθινοπωρινή Ισημερία. Γενικά όμως από τα πανάρχαια χρόνια οι άνθρωποι σε όλα τα πλάτη και μήκη της γης λάτρεψαν ως θεούς τα δύο ποιο ευδιάκριτα ουράνια σώματα, τον Ήλιο και τη Σελήνη. Η φθινοπωρινή ισημερία είναι γνωστή ως «φεγγάρι συγκομιδής», κατά τη διάρκεια αυτής περιόδου το φεγγάρι υψώνεται νωρίτε-

ρα το βράδυ, επιτρέποντας στους αγρότες να εργάζονται περισσότερο το βράδυ. Σε χρόνιες που το φεγγάρι της συγκομιδής πέφτει τον Οκτώβριο, ονομάζεται «πλήρες φεγγάρι» επειδή συχνά συμπίπτει με τη συγκομιδή καλαμποκιού. Σε πολλούς πολιτισμούς, η Ισημερία θεωρείται στιγμή ισορροπίας, ανανέωσης και προετοιμασίας για τον χειμώνα. Σε φυσικό επίπεδο κατά την ισημερία έχουμε την εξισορρόπηση δυο αντίπολων καταστάσεων την διάρκεια της μέρας με την διάρκεια της νύχτας. Σε πνευματικό επίπεδο η περφόδος από τη Φθινοπωρινή Ισημερία μέχρι το Χειμερινό Ηλιοστάσιο συμβολίζει την περίοδο κατά την οποία η ψυχή του ανθρώπου θα περάσει το πρώτο στάδιο εξέλιξής της. Κάθε άνθρωπος λειτουργεί σαν ένα δίπολο, όπου ο ένας πόλος της εκφράζει τον ΝΟΥ μας και άλλος πόλος εκφράζει την ΨΥΧΗ μας. Αυτή η φυσιολογική διπολική φάση μας ωθεί σε μια διαρκεί μία κατάσταση ανισορροπίας, η οποία μας δεν μας επιτρέπει να βιώσουμε την ευτυχία, αφού λόγω αυτής της εσωτερικής μας σύγκρουσης, είναι προφανές ότι ποτέ δεν μένουμε ικανοποιημένοι από τα αποτελέσματα των πράξεων μας.

Θα μπορούσαμε να συγκρίνουμε αυτήν την διαρκή ανισορροπία της Ανθρώπινης συμπεριφοράς, με την φυσική ανισορροπία της διάρκειας της ημέρας και της νύχτας. Κάθε εικοσιτετράωρο που περνάει, διακρίνεται από διαφορετική διάρκεια ημέρας και νύχτας, που διαρκώς διαφοροποιούνται, εκτός από τις ημέρες των δυο ισημεριών. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι ο πόλος της Ψυχής μας αντιστοιχεί στην Νύχτα και ο πόλος του Νου μας, αντιστοιχεί στην Ημέρα. Το να φέρουμε σε "Ίσο μέρος" αυτές τις δύο άνισες και ανισομερείς λειτουργίες των δύο πόλων μας, ώστε να καταφέρουμε να εισέλθουμε σε ένα νέο εξελικτικό επίπεδο, κατά το οποίο θα μπορούμε πλέον να λειτουργούμε συνδυάζοντας τις αποφάσεις της λογικής και του συναισθήματος μας, όπως ακριβώς συμβαίνει την ημέρα της "Ισημερίας", είναι το ζητούμενο της ανθρώπινης προσπάθειας για να νιώσει και να βιώσει! Στην Ελληνική παράδοση άλλωστε, πίστευαν ότι όπως καλλιεργείται η γη το φθινόπωρο, έτσι πρέπει να καλλιεργούνται κι οι άνθρωποι ψυχές για να εκδηλώσουν τις κρυμμένες τους δυνάμεις και να τις μεταβάλουν σε ιδέες και συναισθήματα.

«Ποίηση είναι όταν ένα συναίσθημα έχει βρει τη σκέψη
του και η σκέψη έχει βρει τις λέξεις»

(Robert Frost, Αμερικανός ποιητής)

«Είμαι εδώ! (νύσταξες πασάκα μου)»,

Νικόλαος Κουτσοδόντης

[...]

Ξέρεις

η βία κυλάει με το ποτάμι
μα εμάς το πόδι έχει μαγκώσει
στην αργιλώδη άμμο του πάτου
και όπως κινούνται όλα
το νερό
ολόγυρα μας πνίγει.

Αλλά εσύ

εσύ είσαι σαν εκείνον τον ξανθό στρατιώτη
στο Βατερλό του Μπονταρτσούκ καθώς
μαινότανε η μάχη κι εκείνος
φώναζε να μη χυθεί άλλο αίμα.

[...]

Έπλυνες τα δόντια σου και ξάπλωσες.

Είμαι εδώ!

